

Hallituksen esitys Eduskunnalle Kansainvälisen työkonferenssin 48. istuntokaudellaan vuonna 1964 hyväksymistä yleissopimuksista ja suosituksista.

Kansainvälinen työjärjestö (ILO) piti vuonna 1964 Genevessä tavanmukaisen yleiskokouksensa, 48. Kansainvälisen työkonferenssin, jossa Suomea edusti työjärjestön perussäännössä (SopS 13/47) edellytetty hallituksen, työnantajain ja työntekijäin edustajien muodostama valtuuskunta. Konferenssi, jota on tarkemmin selostettu Sosiaalisen Aikakauskirjan n:o:ssa 7—8/1964, hyväksyi kolme yleissopimusta ja kolme suositusta. Yleissopimuksista yksi koskee kauppa- ja toimistotyön terveysoloja, yksi työvammata-pauksissa myönnettäviä etuja ja yksi työli-syyspolitiikkaa. Suositukset koskevat vastaa-vasti samoja asioita.

Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 19 artiklan 5 a kohdan mukaisesti on kysy-myksessä olevat yleissopimukset lähetetty kaikille järjestön jäsenvaltioille näiden rati-fioitaviksi. Samoin on suositukset perussään-nön mainitun artiklan 6 a kohdan mukaisesti lähetetty jäsenvaltioiden tutkittaviksi siinä tarkoituksessa, että niitä ryhdyttäisiin toteut-tamaan kansallisella lainsäädännöllä tai muulla tavoin. Perussäännön saman artiklan 5 b ja 6 b kohtien mukaisesti saatetaan kysy-myksessä olevat yleissopimukset ja suosituk-set Eduskunnan käsiteltäviksi niiden johdos-ta mahdollisesti tarpeelliseksi katsottaviin toimenpiteisiin ryhtymiseksi.

Yleissopimukset esitetään kaikki Eduskun-nan hyväksyttäväksi. Niiden suomenkielelle käännetty sekä englanninkieliset tekstit ovat tämän esityksen liitteissä A—C. Yleissopi-musten ranskankieliset tekstit ovat ruotsin-kielisen esityksen vastaavissa liitteissä. Suo-situsten suomeksi käännettyt tekstit ovat esi-tyksen liitteissä D—F.

Yleissopimus (N:o 120), joka koskee kaup-pa- ja toimistotyön terveysoloja (Sopimuk-sen teksti liitteessä A).

Yleissopimuksessa asetetaan kauppaliikkei-den ja toimistojen terveydellisille oloille tie-tyt vähimmäisvaatimukset mitä tulee työs-

kentelytiloihin, tuuletukseen, valaistukseen, lämpötilaan, juomaveteen, peseytymismahdol-lisuuksiin, mukavuuslaitoksiin, työntekijäin käytettävissä oleviin istuimiin, vaatteiden vaihtamista varten tarkoitettuihin tiloihin, maanalaisiin ja ikkunattomiin huonetiloihin, epäterveellisiltä aineilta, menetelmiltä ja val-mistustavoilta suojelemiseen, henkilökohtai-siin suojeluvälineisiin, meluun ja tärinään sekä ensiapuun.

Sopimus koskee kauppaliikkeitä samoin kuin sellaisia yrityksiä, laitoksia ja virastoja, joissa työntekijät tekevät pääasiassa toimis-totyötä. Tämän lisäksi sopimus koskee myös muiden sellaisten yritysten, laitosten tai vi-rastojen osastoja, joissa työntekijät suoritta-vat pääasiallisesti kauppa- tai toimistotyötä, mikäli tällaiset osastot eivät ole teollisuuden, kaivosten, kuljetusalan tai maatalouden ter-veysoloja koskevan kansallisen lainsäädännön tai muiden määräysten alaisia.

Yleissopimuksen 2 artiklan mukaan asian-omainen viranomainen voi neuvoteltuaan nii-den työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, joita asia välittömästi koskee, jättää sopimuksen kaikkien tai joidenkin määräys-ten ulkopuolelle tietysti edellä tarkoitettujen yritysten, laitosten ja virastojen tai niiden osastojen ryhmät, mikäli työolosuhteet ja -ehdot ovat sellaiset, että sopimuksen kaik-kien tai joidenkin määräysten soveltaminen niihin ei olisi asianmukaista.

Jäsenvaltio, joka ratifioi yleissopimuksen, sitoutuu pitämään voimassa lainsäädännön, jolla turvataan alussa mainittujen, sopimuk-sen II osaan sisältyvien yleisten periaattei-den soveltaminen, sekä takaamaan, että kau-pa- ja toimistotyön terveysoloja koskevan suosituksen (N:o 120) määräyksiä tai niitä täysin vastaavia määräyksiä toteutetaan siinä määrin kuin maan olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista ja toivottavaa.

Lainsäädännöstä, jolla yleissopimuksen ja siihen liittyvän suosituksen määräykset toteu-tetaan, on ennen sen laatimista neuvoteltava asianomaisten edustavien työnantaja- ja työn-tekijäjärjestöjen kanssa.

Yleissopimuksen oli kesäkuuhun 1967 mennessä ratifioinut kaikkiaan 12 valtiota, niiden joukossa Norja ja Ruotsi.

Yleissopimuksen alaan kuuluva lainsäädäntö sisältyy meillä lähinnä työturvallisuuslakiin (299/58), minkä lisäksi tähän kuuluvia säännöksiä on myös terveydenhoito-laissa (469/65), terveydenhoitoasetuksessa (55/67) ja rakennusasetuksessa (266/59).

Yleissopimuksen soveltamisala ulottuu laajemmalle kuin varsinaisiin kaupallilaisiin ja toimistoihin. Työturvallisuuslain soveltamisala vastaa kuitenkin sopimuksen soveltamisalaa. Lain 3 §:ssä mainittuja poikkeuksia voidaan pitää sopimuksen mukaisina huomioon ottaen 2 artiklassa sallitun mahdollisuuden jättää sopimuksen määräysten ulkopuolelle tietyt yritysten, laitosten ja virastojen ryhmät.

Yleissopimuksen 7 artiklan määräyksiä vastaa meillä lähinnä työturvallisuuslain 19 §, jonka mukaan työpaikalla on noudatettava järjestystä ja siisteyttä ja huonetilat päivittäin siivottava, joskaan sanottu lainkohta ei nimenomaan mainitse kalusteiden pitämistä kunnossa ja puhtaina. Ammattien tarkastajat kiinnittävät kuitenkin käytännössä lain noudattamista valvoessaan huomiota myös työntekijäin käytössä olevien huoneilojen sekä niiden kalusteiden kuntoon ja puhtauteen.

Yleissopimuksen 8—10 artikloihin sisältyviä määräyksiä tuuletuksesta, valaistuksesta ja lämpötilasta vastaavat lähinnä työturvallisuuslain 12—14 §:n säännökset sekä rakennusasetuksen 84 §.

Sopimuksen 10 artiklan mukaan työntekijöiden käytössä olevien huoneilojen lämpötila on pidettävä niin tasaisena ja miellyttävänä kuin olosuhteet sallivat. Työturvallisuuslain 14 §:ssä on säädetty, että mikäli työn laatu ja suoritustapa sekä tuotantomenetelmät sen sallivat, on työhuoneen lämpötila ja ilman kosteus tarvittaessa siten säädettävä, että työ voidaan suorittaa aiheuttamatta haittaa työntekijän terveydelle. Muodoltaan yleissopimuksen määräys on tässä kohden jonkin verran ankarampi, joskin sopimuksen määräys voitaneen yleensä käytännössä täyttää.

Yleissopimuksen 11—15 artiklojen määräyksiä työskentelytilojen suunnittelusta, työpaikkojen sijoittamisesta, juomavedestä,

mukavuuslaitoksista ja vaatteiden säilytys-paikoista vastaavat lähinnä työturvallisuuslain 10 §:n säännökset sekä rakennusasetuksen ja terveydenhoitoasetuksen eräät säännökset, mitkä täyttänevät sopimuksen määräykset.

Säännöksiä työntekijäin suojelemisesta myrkyllisiltä tai muilta terveydelle vaarallisilta aineilta sisältyy työturvallisuuslain 17 §:ään ja lisäksi muun muassa myrkyasetukseen (556/46). Suojavälineiden käyttämisestä taasen on säädetty työturvallisuuslain 20 §:ssä. Edellä mainitut säännökset vastannevat sopimuksen 17 artiklan määräyksiä, vaikka niissä ei nimenomaan mainitakaan vastenmielisiä aineita niin kuin sopimuksessa.

Yleissopimuksen 18 artiklan mukaan on sellainen melu ja tärinä, joka voi vaikuttaa vahingollisesti työntekijöihin, vaimennettava mahdollisimman pieneksi. Tätä määräystä vastaa lähinnä työturvallisuuslain 18 §. Sanottu lainkohdan mukaan on työssä, jossa työntekijä on alttiina melulle tai tärinälle, hänen suojelemisensa järjestettävä sopivalla tavalla. Jollei melun tai tärinän haittaavaa vaikutusta voida vaatia poistettavaksi rakenteellisilla tai muilla teknillisillä keinoilla tai työmenetelmää muuttamalla, on sellainen työ mikäli mahdollista sijoitettava erityiseen työhuoneeseen tai -paikkaan taikka siten järjestettävä, että melu tai tärinä aika ajoin vähenee tai keskeytyy. Työturvallisuuslaissa ei siten suorastaan määrätä melua ja tärinää vaimennettavaksi mahdollisimman pieneksi, mutta käytännössä säännökset vastannevat yleissopimuksen 18 artiklan vaatimuksia.

Yleissopimuksen 19 artiklan määräyksiä vastaavat työturvallisuuslain 36 §:n säännökset ensiavusta.

Niin kuin edellä on todettu, yleissopimuksen ratifioivan jäsenvaltion on sitouduttava takaamaan, että myös suosituksen määräyksiä toteutetaan siinä määrin kuin maan olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista ja toivottavaa. Suosituksen toteuttamisesta on ao. jäsenvaltion tehtävä selkoa yleissopimuksen soveltamisesta annettavan vuosiraportin yhteydessä. Kuten jäljempänä suositusta käsiteltäessä todetaan, suosituksen määräykset on meidän lainsäädännössämme pääkohdittain toteutettu lähinnä työturvallisuuslain ja eräiden muiden lakien säännöksillä, joita, mikäli se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, voidaan täydentää yksityiskohtaisem-

pia määräyksiä sisältävillä turvallisuusohjeilla ja työterveydellisillä normeilla.

Edellä lausutun perusteella esitetään hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä Kansainvälisen työkonferenssin vuonna 1964 hyväksymän yleissopimuksen, joka koskee kauppa- ja toimistotyön terveysoloja.

Suositus (N:o 120), joka koskee kauppa- ja toimistotyön terveysoloja (Suosituksen teksti liitteessä D).

Suosituksella sovelletaan samoihin yrityksiin kuin yleissopimustakin, mutta suosituksen soveltamisala on laajennettu käsittämään myös vapaissa ammateissa toimivien henkilöiden toimistot. Tämän lisäksi suositusta sovelletaan myös henkilökohtaisia palveluksia suorittaviin yrityksiin, laitoksiin ja virastoihin samoin kuin postiin ja lennättimeen, sanomalehti- ja kustannusyrityksiin, hotelleihin ja täysihoteloihin, ravintoloihin, kerhoihin, kahviloihin ja muihin yrityksiin, joissa tarjoillaan ruokaa ja juomia, sekä teattereihin ja julkisiin huvittelu- ja virkistyspaikkoihin.

Suosituksen määräykset voidaan eri maiden olosuhteiden ja käytännön erilaisuus huomioon ottaen toteuttaa vaihtoehtoisesti kansallisella lainsäädännöllä, työehtosopimuksella tai muulla asianomaisten työnantajain ja työntekijäin välisellä sopimuksella, väli-miestuomiolla tai muulla tavalla, jonka asianomainen viranomainen on hyväksynyt neuvoteltuaan asianomaisten edustavien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa.

Suosituksessa on kaikkiaan 24 lukua, mikä sisältävät yleissopimusta huomattavasti yksityiskohtaisempia määräyksiä työntekijöiden käytettäväksi tarkoitettujen huonetilojen kunnossapidosta ja siisteydestä, tuuletuksesta, valaistuksesta, lämpötilasta, juomavedestä, pesu- ja suihkuista, mukavuuslaitoksista, istuimista, vaatteiden säilytyksestä ja pukuhuoneista, epämiellyttävistä, epäterveys- ja myrkyllisistä aineista ja menetelmistä, melusta ja äänestä, työmenetelmistä ja työtahtista, ensiavusta, piirustuksista ja rakenteista, toimenpiteistä tautien leviämisen ehkäisemiseksi, terveydellisiä toimenpiteitä koskevasta neuvonnasta sekä yhteistyöstä terveydensuojelun alalla. Lisäksi

suosituksessa on erityisiä määräyksiä työskentelytiloista, maanalaisista ja niihin verrattavista huonetiloista, sekä ruokailu- ja lepo-huoneista.

Suosituksen alaa koskeva lainsäädäntö sisältyy meillä pääasiassa samoihin lakeihin, jotka on mainittu edellä yleissopimuksen N:o 120 kohdalla. Työturvallisuuslain soveltamisala vastaa pääasiassa myös suosituksen soveltamisalaa. Huomattava kuitenkin on, ettei suositukseen sisälly yleissopimuksen 2 artiklassa mainittua mahdollisuutta jättää asiakirjan soveltamisen ulkopuolelle tietyt yritykset.

Niin kuin edellä yleissopimuksen N:o 120 kohdalla on mainittu, sopimuksen ratifioivan jäsenvaltion on sitouduttava takaamaan, että myös suosituksen määräyksiä toteutetaan siinä määrin kuin maan olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista ja toivottavaa. Verrattaessa suosituksen määräyksiä meidän em. lainsäädäntöömme, voidaan todeta, että siihen jo sisältyvät suosituksen tärkeimmät periaatteet ja monessa tapauksessa myös yksityiskohdat. Yleisesti ottaen suositus kuitenkin on useissa kohdissa huomattavasti yksityiskohtaisempi kuin meidän voimassa olevat säännöksemme. Tämä pitää paikkansa erityisesti suosituksen niiden lukujen osalta, jotka koskevat työpaikkojen kunnossapitoa ja siisteyttä, valaistusta, lämpötilaa, melua ja ääntä, työmenetelmiä ja työtahtia samoin kuin piirustuksia ja rakenteita. Tällaisista seikoista on kuitenkin mahdollista antaa tarkempia määräyksiä turvallisuusohjeissa sekä sosiaaliministeriössä parhaillaan valmistavana olevissa työhygieniisissä normeissa, mikäli se kussakin tapauksessa harkitaan mahdolliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi.

Edellä esitettyyn viitaten Hallitus katsoo, ettei suositus tässä vaiheessa anna aihetta enempään toimenpiteisiin.

Yleissopimus (N:o 121), joka koskee työvammatapauksissa myönnettäviä etuja (Sopimuksen teksti liitteessä B).

Yleissopimus on ensimmäinen tulos siitä työstä, joka Kansainvälisessä työjärjestössä parhaillaan on vireillä useiden vanhempien, sosiaalivakuutusta koskevien sopimusten uudistamiseksi, jotta ne voitaisiin saattaa nykyaikaisen sosiaaliturvan vaatimuksia vas-

taaviksi. Nyt hyväksytty yleissopimus uudistaa korvauksen suorittamista maataloustyössä sattuneiden tapaturmien johdosta koskevan sopimuksen vuodelta 1921, työssä sattuneiden tapaturmien korvaamista koskevan sopimuksen vuodelta 1925 ja muutetun, korvausta ammattitaudeista koskevan sopimuksen vuodelta 1934, jotka kaikki Suomi on ratifioinut. Sopimuksen ratifioiminen merkitsee samalla viimeksi mainitun sopimuksen irtisanomista.

Yleissopimuksen olivat kesäkuuhun 1967 mennessä ratifioineet Alankomaat, Kypros ja Senegal.

Useat yleissopimuksen varsinkin tekniset määräykset ovat kokonaan tai osaksi samankaltaiset kuin työkonferenssin vuonna 1952 hyväksymän, sosiaaliturvan vähimmäistasoa koskevan sopimuksen (N:o 102) vastaavat määräykset. Etujen osalta nyt hyväksytty sopimus asettaa kuitenkin suuremmat vaatimukset kuin vuoden 1952 sopimus.

Yleissopimuksen 4 artiklan mukaan työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskevan kansallisen lainsäädännön tulee antaa turva kaikille julkisten ja yksityisten alojen työntekijöille ammattioppilaat mukaan luetuina ja, milloin on kysymys perheenhuoltajan kuolemasta, määrättyille edunsaajien ryhmille. Jäsenvaltio voi kuitenkin tehdä tarpeelliseksi katsomansa poikkeukset, mikäli koskee henkilöitä, joiden työsuhde on tilapäisluonteinen, kotonaan työskenteleviä henkilöitä ja työnantajan perheenjäseniä sekä muita työntekijäryhmiä, joihin kuuluvien työntekijöiden luku ei saa ylittää 10 prosenttia kaikkien työntekijöiden määrästä.

Käsitteeseen ”työvämmä” kuuluvat yleissopimusta sovellettaessa sekä työtapaturmat että ammattitaudit. Vakuutustapahtumiin tulee kuulua kaikki sairaustilat, sairaustilasta johtuva ja ansion lakkaamisen aiheuttava työkyvyttömyys, todennäköisesti pysyväksi jäävä ansiokyvyn täydellinen tai määrätyn asteen ylittävä osittainen menetys tai vastaava ruumiillisen suorituskyvyn aleneminen sekä määrättyjen edunsaajaryhmien osalta perheenhuoltajan kuolema.

Yleissopimuksessa jätetään asianomaisen jäsenvaltion määriteltäväksi työtapaturman käsite, jolloin myös työmatkalla sattunut tapaturma on katsottava työtapaturmaksi.

Ammattitautien osalta sisältää yleissopimuksen 8 artikla määräyksiä, joiden mukaan

sopimuksen ratifioivan jäsenvaltion on vaihtoehtoisesti joko säädettävä luettelo taudista, joita määrättyissä olosuhteissa on pidettävä ammattitauhteina, jolloin luettelon tulee sisältää ainakin sopimukseen liittyvässä taulukossa luetellut taudit, tai sisällyttää lainsäädäntöönsä ammattitautien yleismääritelmä, jonka tulee olla niin väljä, että se käsittää ainakin em. taulukossa mainitut taudit. Kolmantena vaihtoehtona on säätää erityinen ammattitautien luettelo, jota on täydennetty ammattitautien yleismääritelmällä tai muilla määräyksillä, joiden avulla voidaan osoittaa luettelossa mainitsemattomien tautien johtuvan ammatista.

Yleissopimuksen 9 artiklan mukaan kunkin jäsenvaltion on taattava turvaa saaville henkilöille lääkintähuolto ja siihen liittyvät edut sairauden aikana sekä rahasuoritukset työkyvyttömyyden ja perheenhuoltajan kuoleman sattuessa. Edut on myönnettävä ko. vakuutustapahtuman koko ajaksi. Työkyvyttömyyden ollessa kysymyksessä voidaan rahasuoritus kuitenkin jättää maksamatta kolmelta ensimmäiseltä päivältä, mikäli asianomaisen valtion lainsäädännössä tällainen odotusaika on ollut määrätty jo sopimuksen voimaan tullessa. Tällöin sopimuksen soveltamista koskevissa raporteissa on kuitenkin ilmoitettava, että syyt tällaisen poikkeuksen hyväksi käyttämiseen yhä ovat olemassa.

Yleissopimuksen artiklat 13—22 sisältävät määräyksiä toistuvaissuorituksista työkyvyttömyyden tai perheenhuoltajan kuoleman sattuessa. Sopimuksessa ei määritellä tällaiseen suoritukseen oikeuttavan työkyvyttömyyden alarajaa. Tämä alaraja samoin kuin muutkin työkyvyttömyysasteet on kuitenkin määriteltävä niin, etteivät asianomaiset joudu vaikeuksiin. Toistuvaissuoritus on maksettava toisaalta tilapäisen tai alkavan työkyvyttömyyden johdosta (päiväraha) sekä todennäköisesti pysyväksi jäävän työkyvyttömyyden sattuessa (elinkorko). Pysyvässä työkyvyttömyydessä erotetaan täydellinen työkyvyttömyys, osittainen ja huomattava määrätyn asteen ylittävä työkyvyttömyys sekä osittainen työkyvyttömyys, joka ei ole huomattava. Viimeksi mainitussa tapauksessa rahana maksettava etu voi olla kertasuorituskin.

Elinkorko voidaan tietysti edellytyksin kokonaan tai osaksi vaihtaa sen vakuutusmate-

maattista arvoa vastaavaksi kertakaikkiseksi suoritukseksi.

Työkyvyttömille henkilöille, jotka jatkuvasti ovat toisen henkilön avun tai huolenpidon tarpeessa, on myönnettävä korotuksia toistuvaissuorituksiin tai muita lisäetuja.

Sopimuksen mukaan on leskeksi jääneelle vaimolle, leskeksi jääneelle työkyvyttömälle tai huollettavalle aviomiehelle, huollettaville lapsille tai muille asianomaisen maan lainsäädännössä mahdollisesti määrätyille henkilöille maksettava huoltoeläkettä. Lisäksi on suoritettava vahvistetun määrän mukainen hautausavustus, joka ei saa olla tavallisia hautauskustannuksia pienempi.

Yleissopimuksen määräykset työvammakorvausten tasosta vastaavat teknisesti sosiaaliturvan vähimmäistasoa koskevan sopimuksen työvammaetuja koskevia määräyksiä. Näiden mukaan korvausmäärät lasketaan suhteessa tietyn edunsaajatyypin aikaisempaan ansioon lisätyinä perheavustuksilla. Yleissopimuksessa vahvistetut prosenttimäärät ovat kuitenkin korkeammat kuin sosiaaliturvan vähimmäistasoa koskevassa sopimuksessa, nimittäin tilapäisen tai alkavan työkyvyttömyyden sekä ansiokyvyn täydellisen menetyksen tai vastaavan ruumiillisen suorituskyvyn heikkenemisen sattuessa 60 prosenttia miehelle, jonka huollettavana on vaimo ja kaksi lasta, sekä perheenhuoltajan kuoleman sattuessa 50 prosenttia leskelle, jonka huollettavana on kaksi lasta. Mikäli työkyvyttömyys on lievempi, etujen tulee olla sopivassa suhteessa em. suorituksiin.

Yleissopimuksen 21 artiklan mukaan on rahana maksettavien toistuvaissuoritusten määriä tarkistettava yleisessä ansiotasossa tapahtuneiden huomattavien muutosten johdosta, mikäli nämä puolestaan aiheutuvat elinkustannusten huomattavista muutoksista.

Jokaisella edunhakijalla tulee sopimuksen mukaan olla oikeus valittaa edun epäämisestä tai sen laadusta tahi määrästä. Kun anomuksen ratkaisee erityistuomioistuin, joka on asetettu käsittelemään työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskevia kysymyksiä tai yleensä sosiaaliturva-asioita ja jossa turvaa saavat henkilöt ovat edustettuina, ei muutoksenhakuoikeus kuitenkaan ole tarpeen.

Milloin yleissopimuksessa tarkoitettujen asioiden hallintoa ei ole uskottu julkisten vi-

ranomaisten valvonnan alaisena toimivalle laitokselle tai lakiasäättävälle elimelle vastuussa olevalle hallituksen virastolle, tulee turvaa saavien henkilöiden edustajien osallistua hallintoon tai määrätyin ehdoin olla siinä mukana neuvoo-antavina jäseninä.

Lopuksi yleissopimuksessa määrätään, että sen ratifioineen jäsenvaltion on alueellaan taattava ulkomaalaisille työvammatapauksissa samanlaiset edut kuin maan omille kansalaisille.

Tärkeimmät yleissopimuksen soveltamisalaa koskevat säännökset sisältyvät meillä tapaturmavakuutuslakiin (608/48), ammattitautilakiin (638/67), näiden lakien täytäntöönpanosta annettuun asetukseen (850/48), ammattitautiasetukseen (639/67), lakiin valtion viran- ja toimenhaltijain tapaturmakorvauksesta (154/35), lakiin tapaturmavakuutuslaissa säädettyjen markkamäärien korottamisesta (610/48) sekä lakiin kalliinajanlisien maksamisesta tapaturmakorvauksiin (204/62).

Työvammalainsäädäntömme soveltamisala vastaa yleissopimuksen soveltamisalaa, vaikka ei käytettäisikään hyväksi sopimuksen 2 ja 3 artikloihin sisältyviä mahdollisuuksia tilapäisten tai pysyvien poikkeusten tekemiseen. Tapaturmavakuutuslain 2 §:ssä mainitut tapaukset, joissa oikeutta korvaukseen työtapa-turman johdosta ei ole, vastannevat sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan alakohtia a ja b sisältyviä poikkeuksia.

Lainsäädäntömme peittää yleissopimuksen 6 ja 7 artikloissa luetellut vakuutustapahtumat. Aikaisemmassa ammattitautilainsäädännössämme ei ammattitaudiksi katsottu berylliumin tai sen myrkyllisten yhdisteiden synnyttämiä sairauksia, niin kuin sopimukseen liitettyssä ammattitautien luettelossa edellytetään. Kuluvan vuoden alusta voimaan tulleen uuden ammattitautilainsäädännön mukaan myös nämä sairaudet katsotaan ammattitau-deiksi.

Tapaturmavakuutuslain 2 luvun säännökset tapaturmakorvauksesta vastannevat niitä etuja, joita yleissopimuksen 9—19 artiklojen mukaan on suoritettava työvammatapauksissa. Tapaturmavakuutuslain 17 §:än sisältyvä, päivärahan suorittamista koskeva kolmen päivän ehdollinen odotusaika voidaan säilyttää sopimuksen 9 artiklan 3 a kohdan mukaisesti.

Tapaturmavakuutuslain mukaan suorite-
taan tarpeellisesta sairaanhoidosta täysi kor-
vaus. Täysi yksinäisen henkilön päiväraha on
60 prosenttia ja huoltavan henkilön 80 pro-
senttia työansioista. Täysi työkyvyttömyys-
eläke on yksinäiselle henkilölle 60 prosenttia
ja perheelliselle henkilölle enintään 90 pro-
senttia ansiosta. Lesken ja täysiorvon perhe-
eläke (huoltoeläke) taas on 30 prosenttia ja
muun omaisen 15 prosenttia vakuutetun työ-
ansioista, enintään kuitenkin 80 prosenttia
vakuutetun täydestä työkyvyttömyyseläk-
keestä. Kun osittaisen työkyvyn menetyksen
sattuessa myönnettävät edut lisäksi ovat suh-
teessa näihin suorituksiin, täyttää työvamma-
lainsäädäntömme, mitä korvausten tasoon tu-
lee, yleissopimuksen vaatimukset 19 artiklan
mukaan laskettuina.

Kun vakuutusyhtiöt meillä ovat sosiaalimi-
nisteriön valvonnassa ja niiden on saatava
ministeriön hyväksyminen yleisille tapatur-
mavakuutusehdoilleen ja tapaturmavakuutus-
etuja koskeville säännöilleen, tulevat yleis-
sopimuksen 24 artiklan määräykset täyte-
tyiksi.

Työvammalainsäädäntöämme sovelletaan sa-
malla tavalla maassa oleskelevaan ulkomaalai-
seen kuin maan omiin kansalaisiin. Lainsääd-
äntömme vastaa siten myös yleissopimuksen
27 artiklan määräyksiä.

Edellä lausutun perusteella esitetään halli-
tusmuodon 33 §:n mukaisesti,

*että Eduskunta hyväksyisi Kansain-
välisen työkonferenssin vuonna 1964
hyväksymän, työvammatapauksissa
myönnettäviä etuja koskevan yleisso-
pimuksen.*

**Suositus (N:o 121), joka koskee työvamma-
tapauksissa myönnettäviä etuja (Suosituk-
sen teksti liitteessä E).**

Suosituksessa on niiden henkilöiden piiri,
joille edut on myönnettävä, määritelty huo-
mattavasti laajemmaksi kuin yleissopimuk-
sessa. Suosituksen mukaan on nekin ryhmät,
jotka yleissopimusta sovellettaessa voidaan
jättää vakuutuksen ulkopuolelle, saatettava
vakuutuksen piiriin. Tämän lisäksi on vakuu-
tussuoja suosituksessa laajennettu käsittä-
mään huomattavia henkilöryhmiä, jotka ei-
vät ole työsuhteessa, joskin suojat tällöin voi-

daan järjestää myös vapaaehtoisen vakuu-
tuksen avulla. Tällaisia henkilöryhmiä ovat
muun muassa tietyt itsenäisten ammatinhar-
joittajien ryhmät, erityisesti pienyritysten ja
pientilojen omistajat, jotka itse aktiivisesti
osallistuvat yrityksensä hoitoon, sekä eräät
palkatta työskentelevät henkilöryhmät, niiden
joukossa vapaaehtoisten elinten jäsenet, joi-
den tehtävänä on torjua luonnononnetto-
muuksia tai pelastaa ihmishenkiä tai omai-
suutta.

Etujen taso on suosituksessa määrätty kor-
keammaksi kuin sopimuksessa. Niinpä tila-
paisen tai alkavan työkyvyttömyyden tai an-
siokyvyn pysyvän ja täydellisen menetyksen
sattuessa rahana maksettavan etuuden tulee
olla vähintään kaksikolmasosaa vammautu-
neen henkilön ansiosta. Lisäksi on, milloin
jälkeenjääneille puolisolle ja lapsille makset-
tavat toistuvaissuoritukset ovat määrättyjä
enimmäismääriä pienemmät, myönnettävä
perhe-eläke myös vainajan vanhemmille, vel-
jille ja sisarille sekä lapsenlapsille, mikäli näi-
den toimeentulo on riippunut vainajasta.
Edelleen on suosituksessa määrätty, että so-
pimuksen mukaisten toistuvaissuoritusten
määrät on määrääjain tarkistettava ottaen
huomioon yleisessä ansiotasossa tai elinkus-
tannuksissa tapahtuneet muutokset.

Mitä suosituksen soveltamisalaan tulee, on
todettava, että eräiden suosituksen 3 koh-
dassa mainittujen henkilöryhmien tapatur-
mavakuutussuoja on meillä järjestetty palo-
laissa (465/60), laissa eräissä vapaaehtoi-
sissa töissä sattuvien tapaturmien korvaami-
sesta (408/42) ja laissa ihmishenkeä pelastet-
taessa sattuvan tapaturman korvaamisesta
(158/35) sekä laissa eräisiin rangaistus-,
huolto- ja hoitolaitoksiin otettujen henkilöi-
den tapaturmakorvauksesta (894/46). Pakol-
linen tapaturmavakuutus ei kuitenkaan peitä
kaikkia suosituksen 3 kohdassa lueteltuja
henkilöryhmiä, kuten sanotussa kohdassa tar-
koitettuja itsenäisiä ammatinharjoittajia, elin-
tyissä tehtävissä toimivia vapaaehtoisten elin-
ten jäseniä tai henkilöitä, jotka palkatta toi-
mivat yleishyödyllisissä tehtävissä. Tapatur-
mavakuutuslain 57 §:n mukainen vapaaehtoi-
nen vakuutus antaa kuitenkin mahdollisuu-
det järjestää vakuutusturva näillekin henki-
löryhmille.

Työtapaturmina ei meidän lainsäädäntöm-
me mukaan voida pitää kaikkia suosituksen 5
kohdassa mainituissa olosuhteissa sattuneita

tapaturmia. Kotona tehdyssä työssä sattuneet tapaturmat eivät nimittäin oikeuta tapaturmakorvaukseen, vaikka tällainen tapaturma olisikin sattunut valmistauduttaessa muualla suoritettavaan tapaturmavakuutuslain alaiseen työhön.

Rahasuoritukset työkyvyttömyyden johdosta on suosituksen mukaan maksettava ensimmäisestä päivästä, jolloin ansio on lakanut, mikä määräys on ristiriidassa kolmen vuorokauden ehdollista odotusaikaa päivärahan osalta koskevan tapaturmavakuutuslain säännöksen kanssa. Tämän säännöksen muuttamista ei kuitenkaan voida pitää tarkoituksenmukaisena, koska lyhytaikaisissa työkyvyttömyystapauksissa työsopimuslaki ja työehtosopimukset yleensä takaavat vammautuneelle riittävän toimeentulon.

Suosituksen 9 kohdassa määritelty, työkyvyttömyystapauksissa suoritettavien etujen taso on ainakin osittain korkeampi kuin tapaturmavakuutuslaissa säädetty taso. Niin ikään on lainsäädännössämme määrätty 30 prosentiksi se alin työkyvyttömyysaste, josta lukien elinkorkoa maksetaan, kun tämän prosenttiluvun tulisi suosituksen mukaan olla 25. Kokemuksen mukaan ei alle 30-prosenttinen työkyvyttömyys kuitenkaan vaikuta alentavasti vammautuneen henkilön ansiotasoon, minkä vuoksi meillä ei tässä kohden ole aihetta muuttaa lainsäädäntöä.

Tapaturmavakuutuslaissa on jälkeenjääneille maksettavien etujen kokonaismäärälle asetettu yläraja siten, että huoltoeläkkeiden yhteismäärä saa nousta enintään 80 prosenttiin siitä, mitä vainajalle olisi maksettu, jos hän olisi saanut tapaturmavakuutuslain mukaisen elinkoron omaisista aiheutuviin lisineen. Tämä yläraja on kuitenkin pienempi kuin suosituksen 14 kohdassa edellytetään. Tapaturmavakuutuslaissa omaksuttu järjestelmä on kuitenkin katsottava kohtuulliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi, kun siinä on otettu huomioon tapaturmaisesti kuolleen henkilön elatustarpeen poisjääminen.

Vaikka tapaturmakorvauksien määriä on jatkuvasti tarkistettu elinkustannusten kohoamisen mukaan, ei meillä kuitenkaan ole sellaista määrääkaista toistuvaissuoritusten määrien tarkistamista, jollaista edellytetään suosituksen 15 kohdassa.

Edellä esitettyyn viitaten Hallitus katsoo, ettei suositus anna aihetta enempään toimenpiteisiin.

Työllisyyspolitiikkaa koskeva yleissopimus (N:o 122) (Sopimuksen teksti liitteessä C).

Työkonferenssissa hyväksytty yleissopimus perustuu valmistavassa teknisessä konferenssissa vuonna 1963 laadittuun asiakirjaluonnokseen. Sopimuksen oli kesäkuuhun 1967 mennessä ratifioinut yhteensä 14 Kansainvälisen työjärjestön jäsenmaata, niiden joukossa Norja ja Ruotsi.

Yleissopimus on luonteeltaan lyhyt periaatesopimus. Sopimuksen ratifioivan jäsenvaltion tulee eräänä tärkeimmistä tavoitteistaan tunnustaa ja harjoittaa aktiivista politiikkaa, jonka tarkoituksena on edistää tuotavaa ja työpaikan vapaaseen valintaan perustuvaa täystyöllisyyttä. Tällaisella politiikalla on pyrittävä varmistamaan, että työtä on tarjolla kaikille, jotka ovat käytettävissä ja hakevat työtä, että työ on mahdollisimman tuottavaa, että työpaikka voidaan vapaasti valita ja että jokaisella työntekijällä mahdollisuuksien mukaan on tilaisuus hankkia hänelle soveltuvaan työhön vaadittu pätevyys.

Sopimuksen mukaan on täystyöllisyyteen tähtäävässä politiikassa otettava asianmukaisesti huomioon maan taloudellisen kehityksen aste ja taso sekä työllisyystavoitteiden ja muiden taloudellisten ja sosiaalisten tavoitteiden keskinäinen suhde, ja on työllisyyspolitiikkaa harjoitettava kunkin maan olosuhteisiin ja käytäntöön soveltuvalla tavalla. Lisäksi on jäsenvaltion päätettävä ja säännöllisin väliajoin tarkistettava järjestetyn talous- ja sosiaalipolitiikkansa puitteissa ne toimenpiteet, joihin sopimuksessa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi on ryhdyttävä. Tarvittaessa on näiden toimenpiteiden toteuttamiseksi laadittava erityinen ohjelma.

Yleissopimuksen 3 artiklan mukaan on työllisyyspolitiikasta neuvoteltava niiden piirien edustajien kanssa, joita toimenpiteet täystyöllisyyden ylläpitämiseksi tulevat koskemaan, erityisesti työnantajien ja työntekijöiden kanssa.

Täystyöllisyyteen pyrkivä aktiivinen työllisyyspolitiikka on meillä lainsäädännössä saanut ilmauksensa työllisyyslaissa (331/63), jonka 1 §:ssä säädetään, että valtion on yleisin talouspoliittisin toimenpitein pyrittävä turvaamaan työllisyys ja siinä tarkoituksessa erityisesti edistämään uusien pysyvien työtilaisuuksien muodostumista. Täystyöllisyyden edistämiseen on pyritty myös lailla työllis-

syyttä edistävästä ammattikurssitoiminnasta (493/65) ja asetuksella työvoiman liikkuvuuden edistämisestä (312/64).

Täystyöllisyys on asetettu tavoitteeksi myös Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken yhteisistä työmarkkinoista 22 päivänä toukokuuta 1954 tehdyssä sopimuksessa (SopS 22/54), jonka mukaan kunkin sopimusvaltion on jatkuvasti toimitettava muille sopimusvaltioille työllisyyttä ja työttömyyttä koskevia tilastoja, työmarkkinain todennäköistä kehitystä koskevia katsauksia sekä tietoja suunnitelmista toimenpiteiksi täystyöllisyyden ylläpitämistä vaarantavien olosuhteiden vastustamiseksi. Tarvittaessa sopimusvaltiot neuvottelevat yhteisiä etuja koskevista toimenpiteistä täystyöllisyyden ylläpitämiseksi.

Yleissopimuksessa edellytetty työntekijän oikeus vapaasti valita työpaikkansa ilmenee 2 päivänä kesäkuuta 1959 annetussa työlläytyslaissa (246/59). Sopimuksen 1 artiklan 2 c kohdassa mainitun, työntekijälle soveltuvaan työhön vaadittavan pätevyyden hankkimisen osalta voidaan viitata paitsi edellä mainittuun lakiin työllisyyttä edistävästä ammattikurssitoiminnasta myös muuhun ammatikasvatuslainsäädäntöön, mistä erityisesti on tässä yhteydessä mainittava laki ammattioppilaitoksista (184/58), laki ammatikasvatushallituksesta (392/65) sekä oppisopimuslaki (422/67).

Yleissopimuksen 2 artiklan määräysten toteuttamista tarkoittavista toimenpiteistä on mainittava, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoimatutkimustoimiston jatkuvasti laatimien tilastojen perusteella työvoimaviranomaiset vuosittain tarkistavat ne suuntaviivat, joita työllisyyspolitiikassa on noudatettava. Myös talousneuvostossa laaditaan työllisyyspolitiikkaan liittyviä suunnitelmia.

Kun työmarkkinajärjestöt osallistuvat sekä talousneuvoston toimintaan että työllisyyslain ja muiden työllisyyden edistämistä tarkoittavien lakien nojalla muodostettujen elinten kuten työvoimatoimikuntien toimintaan, vastannee tämä menettely yleissopimuksen 3 artiklan määräyksiä.

Suomessa noudatettavan työllisyyspolitiikan on siten pyrkimyksiltään ja menettelytavoiltaan katsottava vastaavan yleissopimuksen vaatimuksia. Tämän vuoksi ei näytä ole-

van estettä sopimuksen hyväksymiselle Suomen osalta.

Edellä lausutun perusteella esitetään hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä Kansainvälisen työkonferenssin vuonna 1964 hyväksymän työllisyyspolitiikkaa koskevan yleissopimuksen.

Työllisyyspolitiikkaa koskeva suositus (N:o 122) (Suosituksen teksti liitteessä F).

Samoin kuin työllisyyspolitiikkaa koskeva yleissopimus, perustuu samasta asiasta hyväksytty suosituskin valmistavassa teknisessä konferenssissa vuonna 1963 laadittuun luonnokseen. Suosituksessa, jossa on seitsemän osaa ja johon kuuluu sen soveltamistapoja koskeva liite, asetetaan työllisyyspolitiikalle samat tavoitteet kuin yleissopimuksessakin. Muutoin suositus sisältää yksityiskohtaisia määräyksiä työllisyyspolitiikan yleisistä periaatteista, tällaisen politiikan yleisistä ja valinnanvaraisista toimenpiteistä, taloudelliseen vajekehittyneisyyteen liittyvistä työllisyyskysymyksistä, työnantajien ja työntekijöiden sekä heidän järjestöjensä toiminnasta työllisyysasioissa sekä kansainvälisistä toimenpiteistä työllisyyspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi.

Työllisyyspolitiikan yleisistä periaatteista suosituksessa lausutaan muun muassa, että tällaisen politiikan päämäärät olisi määriteltävä selvästi ja julkisesti ja mikäli mahdollista taloudellisen kasvun ja työllisyyden määrällisinä tavoitteina. Työllisyyspolitiikan tulisi perustua eritteleviin tutkimuksiin työvoiman, työllisyyden, työttömyyden ja vajaa-työllisyyden nykyisestä ja vastaisesta laajuudesta ja jakaantumisesta. Työllisyyspolitiikka olisi yhtenäistettävä yleisen talous- ja sosiaalipolitiikan kanssa ja sitä olisi harjoitettava tällaisen politiikan puitteissa. Työttömyyskautena olisi työttömiä ja vajaatyöllisiä henkilöitä autettava tyydyttämään omat ja heidän huollettavinaan olevien henkilöiden perustarpeet ja sopeutumaan muunlaista työtä tarjoaviin työtilaisuuksiin.

Työllisyyspolitiikan yleisistä pitkän tähtäyksen toimenpiteistä lausutaan suosituksessa, että yleisellä talouspolitiikalla olisi pyrittävä edistämään jatkuvaa taloudellista laa-

jenemistä, jonka vakavuusaste säilyy koh-
tuullisena ja joka muodostaa parhaat puit-
teet työllisyyspolitiikan valinnanvaraisten
toimenpiteiden onnistumiselle.

Valinnanvaraisina toimenpiteinä tulisivat
suosituksen mukaan kysymykseen toimenpi-
teet työllisyydessä ilmenevien kausivaihtelui-
den tasoittamiseksi sekä toimenpiteet, joilla
estetään rakenteellisista muutoksista aiheutu-
van työttömyyden tai vajaatyöllisyyden syn-
tyminen ja leviäminen ja edistetään ja helpo-
tetaan tuotannon ja työllisyyden mukautu-
mista tällaisiin muutoksiin. Tässä tarkoituk-
sessa jäsenvaltioiden tulisi muun muassa laa-
tia ja rahoittaa ohjelmia, joilla autetaan
työntekijöitä uuden työpaikan löytämisessä.
Tällaisiin ohjelmiin tulisi kuulua tehokkaan
työnvälityksen aikaansaaminen, koulutus- ja
uudelleen koulutustilaisuuksien järjestäminen
sekä asuntopolitiikan ja työllisyyspolitiikan
yhteensovittaminen. Erityisesti olisi kiinni-
tettävä huomiota nuorisotyöttömyyskysymyk-
seen sekä pyrittävä tyydyttämään sellaisten
henkilöryhmien tarpeet, joille koituu erityi-
siä vaikeuksia rakenteellisista muutoksista tai
muista syistä ja joita ovat muun muassa
vanhemmat työntekijät, vajaatyökykyiset
sekä muut työntekijät, joiden saattaa olla
vaikea vaihtaa asuinpaikkaa tai ammattia.

Erityistä huomiota olisi suosituksen mu-
kaan kiinnitettävä kehityksessään jälkeenjää-
neiden seutujen ja sellaisten alueiden työllis-
yys- ja tulonsaantitarpeisiin, joilla raken-
teelliset muutokset koskevat suurehkoa työn-
tekijöiden määrää. Sopivia elimiä olisi pe-
rustettava edistämään ja helpottamaan tuo-
tannon ja työllisyyden mukautumista raken-
teellisiin muutoksiin.

Suosituksessa kehoitetaan ottamaan huo-
mioon, että teknisen kehityksen ja tuottavuuden
nousun seurauksena vapaa-ajan vieton
ja opetustoiminnan tehostamisen mahdollis-
uudet lisääntyvät. Näitä mahdollisuuksia
olisi pyrittävä käyttämään hyväksi muun
muassa työaika lyhentämällä, palkallisia
lomia pitentämällä ja työhönpääsyä kor-
rottamalla yhdessä opetuksen ja koulutuksen
kehittämisen kanssa.

Taloudelliseen vajaakehittyneisyyteen liit-
tyvien työllisyyskysymyksien osalta käsitel-
lään suosituksessa investointi- ja tulopolitiik-
kaa, teollisen ja maaseudun työllisyyden
edistämistä sekä väestönkasvua.

Työnantajien ja työntekijöiden sekä hei-
dän järjestöjensä osallistumisesta työllisyys-
politiikkaan lausutaan suosituksessa, että näi-
den tulisi ryhtyä kaikkiin mahdollisiin toi-
menpiteisiin edistääkseen tuottavan ja työ-
paikan vapaaseen valintaan perustuvan täys-
työllisyyden saavuttamista. Yritysten tulisi
tarpeen mukaan neuvotellen ja yhteistoimin-
nassa työntekijöiden kanssa ryhtyä toimenpi-
teisiin työttömyyden torjumiseksi, työnteki-
jään auttamiseksi uusien työpaikkojen etsi-
misessä, työpaikkojen lisäämiseksi ja työttö-
myyden seurausten supistamiseksi mahdolli-
simman vähiin.

Kansainvälisinä toimenpiteinä työllisyyspo-
litiikan tavoitteiden saavuttamiseksi suositel-
laan osallistumista tätä tarkoittavaan kan-
sainväliseen yhteistyöhön. Omassa talouspoli-
tiikassaan olisi jäsenvaltioiden pyrittävä
välttämään toimenpiteitä, joilla olisi haital-
linen vaikutus muiden maiden työllisyys-
tilanteeseen ja yleiseen taloudelliseen vaka-
vuuteen. Niin ikään tulisi jäsenvaltioiden
osallistua kaikkiin ponnisteluihin kansainvä-
lisen kaupan laajentamiseksi taloudellisen
kasvun ja työtilaisuuksien lisäämisen edistä-
misekeinona.

Verrattaessa suosituksen määräyksiä Suo-
messä noudatettavaan työllisyyspolitiikkaan
on tämän politiikan tavoitteiden osalta, mitkä
suosituksessa on asetettu samoiksi kuin yleis-
sopimuksessa, viitattava siihen, mitä niistä
edellä yleissopimusta käsiteltäessä on esitet-
ty. Suosituksen toiseen lukuun sisältyvistä
työllisyyspolitiikan yleisistä periaatteista on
todettava, että Suomen osalta nämä periaat-
teet on selvästi ilmaistu työllisyyslaissa, lä-
hinnä sen 1 §:ssä, ja vastannevat ne pää-
asiassa suosituksen määräyksiä. Suosituksen
4 kohdassa edellytettyyn tutkimukseen ja ti-
lastotietojen keräämiseen ei meillä kuiten-
kaan ole voitu osoittaa varoja niin paljon,
että tätä toimintaa olisi saatettu harjoittaa
riittävässä laajuudessa.

Valtakunnallisista työttömyyskassoista an-
netun lain (125/34) ja työttömyyskorvauk-
sesta annetun lain (332/63) nojalla voidaan
henkilöille, joita ei ole voitu sijoittaa työhön,
antaa taloudellista tukea siten kuin suosituk-
sessa edellytetään.

Suosituksessa esitetyt työllisyyspolitiikan
yleiset ja valinnanvaraiset toimenpiteet jo
pääasiassa sisältyvät meillä noudatettavaan
työllisyyspolitiikkaan. Mitä erityisesti tulee

suosituksen 20 kohtaan, on viitattava vuoden 1966 alusta voimaan tulleisiin työaikalain muutoksiin, joiden tarkoituksena on tehdä mahdolliseksi siirtyminen 40-tuntiseen työviikkoon vuoteen 1970 mennessä. Niin ikään on joulukuussa 1967 annetussa laissa nuorten työntekijäin suojelusta (669/67) yleinen vähimmäisikäraja työhön pääsemiseksi korotettu viiteentoista vuoteen.

Taloudelliseen vajaakehittyneisyyteen liittyviä työllisyyskysymyksiä koskeviin suosituksen IV osan kohtiin on meillä joko kiinnitetty huomiota tai niitä käytännössä toteutettu. Suosituksen kohdassa 26 a mainittuihin toimenpiteisiin ei meillä ole valtionvallan taholta ollut toistaiseksi syytä ryhtyä ja suosituksen 26 b kohdassa tarkoitettua toimintaa on tähän mennessä ollut vain suppeassa mitassa.

Suosituksen V osassa tarkoitettua toimintaa esiintyy meillä suosituksessa mainituissa muodoissa.

Mitä tulee suosituksen VI osaan sisältyviin, kansainvälisiä toimenpiteitä työllisyyspolitiikan alalla koskeviin määräyksiin, on todettava kansainvälisen yhteistoiminnan Suomen ja muiden maiden välillä tämän politiikan eri aloilla olevan jatkuvasti laajenemassa. Myös suosituksen 31 kohdassa tarkoitettuihin ponnisteluihin kansainvälisen kaupan lisäämiseksi taloudellisen kasvun ja työtilaisuuksien edistämiskeinona Suomi on pyrkinyt osallistumaan mahdollisuuksien mukaan.

Helsingissä 16 päivänä helmikuuta 1968.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN.

Suosituksen 33 kohdassa tarkoitettusta, työntekijöiden maasta toiseen siirron helpottamisesta on viitattava muun muassa Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan yhteisiin työmarkkinoihin ja pohjoismaiden väliseen sosiaaliturvasopimukseen, joka takaa pohjoismaan kansalaiselle toisessa pohjoismaassa samat sosiaaliset edut kuin maan omille kansalaisille.

Maamme osallistuu kansainvälisten järjestöjen välityksellä ja kahdenkeskisin sopimuksin kehitysmaiden avustamiseen sekä ammattitaitoisten asiantuntijain lähettämisen että koulutuksen antamisen muodossa niin kuin suosituksen 34 kohdassa edellytetään.

Suositukseseen liittyvät, sen VII osassa mainitut soveltamistapaa koskevat ehdotukset eivät ole ristiriidassa niiden toimenpiteiden kanssa, joita meillä työllisyyspolitiikan alalla toteutetaan. Suurinta osaa näistä ehdotuksista jo sovelletaan käytäntöön ja muistakin huomattava osa näyttäisi soveltuvan käytettäväksi työllisyyspolitiikkaamme kehitettäessä.

Edellä esitettyyn viitaten voidaan todeta, että Suomessa noudatettava työllisyyspolitiikka pääasiassa vastaa suositukseen sisältyviä periaatteita. Tarkoituksena on, että työllisyyspolitiikkaamme vastaisuudessa kehitettäessä mahdollisuuksien mukaan otettaisiin huomioon suosituksen yksittäiset määräykset. Hallitus katsoo, ettei suositus tässä vaiheessa anna aihetta enempään toimenpiteisiin.

Sosiaaliministeri *Matti Koivunen.*

YLEISSOPIMUSTEN TEKSTIT

(Suomennos)

Liite A

Yleissopimus (N:o 120), joka koskee kauppa- ja toimistotyön terveysoloja

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutsumana Genevessä 17 päivänä kesäkuuta 1964 neljännen kymmenennen kahdeksannen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä eräitä kauppa- ja toimistotyön terveysoloja koskevia ehdotuksia, mikä kysymys on istuntokauden päiväjärjestyksen neljäntenä kohtana, sekä

päätettyään, että eräät näistä ehdotuksista laaditaan kansainvälisen yleissopimuksen muotoon,

hyväksyy tänä 8 päivänä heinäkuuta 1964 seuraavan yleissopimuksen, jonka nimenä on "Kauppa- ja toimistotyön terveysoloja koskeva yleissopimus, 1964":

I osa. Sopimuspuolten velvoitukset

1 artikla

Tämä sopimus koskee:

- a) kauppaliikkeitä;
- b) yrityksiä, laitoksia ja virastoja, joissa työntekijät tekevät pääasiallisesti toimistotyötä;
- c) muiden yritysten, laitosten tai virastojen osastoja, joissa työntekijät suorittavat pääasiallisesti kauppa- tai toimistotyötä, mikäli ne eivät ole teollisuuden, kaivosten, kuljetusalan tai maatalouden terveysoloja koskevan kansallisen lainsäädännön tai muiden määräysten alaisia.

Convention (No. 120) concerning hygiene in commerce and offices

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Forty-eighth Session on 17 June 1964, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to hygiene in commerce and offices, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that certain of these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this eighth day of July of the year one thousand nine hundred and sixty-four the following Convention, which may be cited as the Hygiene (Commerce and Offices) Convention, 1964:

Part I. Obligations of Parties

Article 1

This Convention applies to—

- a) trading establishments;
- b) establishments, institutions and administrative services in which the workers are mainly engaged in office work;
- c) in so far as they are not subject to national laws or regulations or other arrangements concerning hygiene in industry, mines, transport or agriculture, any departments of other establishments, institutions or administrative services in which departments the workers are mainly engaged in commerce or office work.

2 artikla

Asianomainen viranomais- tai neuvottelutuu- tai niiden työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, joita asia välittömästi koskee, mikäli sellaisia järjestöjä on, jättää tämän yleissopimuksen kaikkien tai joidenkin määräysten soveltamisen ulkopuolelle määrätty 1 artiklassa tarkoitettujen yritysten, laitosten ja virastojen tai niiden osastojen ryhmät, mikäli työolosuhteet ja -ehdot ovat sellaiset, että sopimuksen kaikkien tai joidenkin määräysten soveltaminen niihin ei olisi asianmukaista.

3 artikla

Milloin on epätietoista, kuuluuko jokin yritys, laitos tai virasto tämän sopimuksen soveltamisalaan, on joko asianomaisen viranomaisen ratkaistava kysymys neuvoteltuaan asianomaisten edustavien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, mikäli sellaisia on, tai on kysymys ratkaistava muulla kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisella tavalla.

4 artikla

Kukin tämän yleissopimuksen ratifioiva jäsenvaltio sitoutuu

- a) pitämään voimassa lainsäädännön, jolla turvataan II osassa esitettyjen yleisten periaatteiden soveltaminen; ja
- b) takaamaan, että kaupan ja toimistotyön terveysoloja koskevan suosituksen vuodelta 1964 määräyksiä tai niitä täysin vastaavia määräyksiä toteutetaan siinä määrin kuin maan olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista ja toivottavaa.

5 artikla

Lainsäädäntö, jolla toteutetaan tämän yleissopimuksen määräykset, samoin kuin lainsäädäntö, jolla siinä määrin kuin maan olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista ja toivottavaa, toteutetaan kaupan ja toimistotyön terveysoloja koskevan, vuoden 1964 suosituksen määräykset tai niitä vastaavat määräykset, on laadittava sen jälkeen, kun on neuvoteltu asianomaisten edustavien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, mikäli sellaisia on.

6 artikla

1. Sopivin toimenpitein, kuten riittävän tarkastuksen avulla tai muulla tavoin, on

Article 2

The competent authority may, after consultation with the organisations of employers and workers directly concerned, where such exist, exclude from the application of all or any of the provisions of this Convention specified classes of the establishments, institutions or administrative services, or departments thereof, referred to in Article 1, where the circumstances and conditions of employment are such that the application to them of all or any of the said provisions would be inappropriate.

Article 3

In any case in which it is doubtful whether an establishment, institution or administrative service is one to which this Convention applies, the question shall be settled either by the competent authority after consultation with the representative organisations of employers and workers concerned, where such exist, or in any other manner which is consistent with national law and practice.

Article 4

Each Member which ratifies this Convention undertakes that it will—

- a) maintain in force laws or regulations which ensure the application of the General Principles set forth in Part II; and
- b) ensure that such effect as may be possible and desirable under national conditions is given to the provisions of the Hygiene (Commerce and Offices) Recommendation, 1964, or to equivalent provisions.

Article 5

The laws or regulations giving effect to the provisions of this Convention and any laws or regulations giving such effect as may be possible and desirable under national conditions to the provisions of the Hygiene (Commerce and Offices) Recommendation, 1964, or to equivalent provisions, shall be framed after consultation with the representative organisations of employers and workers concerned, where such exist.

Article 6

1. Appropriate measures shall be taken, by adequate inspection or other means, to

taattava 5 artiklassa tarkoitetun lainsäädännön asianmukainen soveltaminen.

2. Mikäli tämän yleissopimuksen täytännönpanotapa sallii, on tällaisen lainsäädännön soveltaminen turvattava tarpeenmukaisin rangaistuksin.

ensure the proper application of the laws or regulations referred to in Article 5.

2. Where it is appropriate to the manner in which effect is given to this Convention, the necessary measures in the form of penalties shall be taken to ensure the enforcement of such laws or regulations.

II osa. Yleiset periaatteet

7 artikla

Kaikki työntekijöiden käytössä olevat huonetilat samoin kuin niiden kalusteet on pidettävä hyvässä kunnossa ja puhtaina.

8 artikla

Kaikissa työntekijöiden käytössä olevissa huonetiloissa tulee olla riittävä ja asianmukainen, luonnollinen tai keinotekoinen tahi kummankinlainen tuuletus, jonka avulla saadaan raitista tai puhdistettua ilmaa.

9 artikla

Kaikissa työntekijöiden käytössä olevissa huonetiloissa tulee olla riittävä ja asianmukainen valaistus. Työpaikoilla tulee mikäli mahdollista olla päivänvalo.

10 artikla

Kaikissa työntekijöiden käytössä olevissa huonetiloissa on lämpötila pidettävä niin miellyttävänä ja tasaisena kuin olosuhteet sallivat.

11 artikla

Kaikki työskentelytilat on suunniteltava ja työpaikat sijoitettava niin, ettei siitä ole työntekijöiden terveydelle vahinkoa.

12 artikla

Työntekijöiden käytettäväksi on asetettava riittävästi hyvää juomavettä tai muuta terveellistä juomaa.

13 artikla

Sopivia peseytymispaikkoja ja mukavuuslaitoksia on järjestettävä riittävästi ja pidettävä ne hyvässä kunnossa.

Part II. General Principles

Article 7

All premises used by workers, and the equipment of such premises, shall be properly maintained and kept clean.

Article 8

All premises used by workers shall have sufficient and suitable ventilation, natural or artificial or both, supplying fresh or purified air.

Article 9

All premises used by workers shall have sufficient and suitable lighting; workplaces shall, as far as possible, have natural lighting.

Article 10

As comfortable and steady a temperature as circumstances permit shall be maintained in all premises used by workers.

Article 11

All workplaces shall be so laid out and work-stations so arranged that there is no harmful effect on the health of the worker.

Article 12

A sufficient supply of wholesome drinking water or of some other wholesome drink shall be made available to workers.

Article 13

Sufficient and suitable washing facilities and sanitary conveniences shall be provided and properly maintained.

14 artikla

Työntekijöiden käytettäväksi on asetettava riittävästi sopivia istuimia, ja heillä tulee olla tilaisuus käyttää niitä kohtuullisessa määrässä.

15 artikla

On järjestettävä sopivia tiloja ja pidettävä ne asianmukaisessa kunnossa sellaisten vaatteiden vaihtamista, säilyttämistä ja kuivattamista varten, joita työntekijät eivät pidä työssä.

16 artikla

Maanalaisten tai ikkunattomien huonetilojen, joissa työskennellään säännöllisesti, tulee täyttää asianmukaiset terveydelliset vaatimukset.

17 artikla

Tarkoituksenmukaisin ja käytännössä mahdollisin toimenpitein on työntekijöitä suojeltava vastenmielisiltä, epäterveellisiltä tai myrkyllisiltä tai muusta syystä vahingollisilta aineilta, menetelmiltä ja valmistustavoilta. Milloin työn laatu vaatii, on asianomaisen viranomaisen määrättävä käytettäväksi henkilökohtaisia suojavälineitä.

18 artikla

Melu ja värinä, joka voi vaikuttaa vahingollisesti työntekijöihin, on vaimennettava mahdollisimman pieneksi tarkoituksenmukaisin ja käytännössä mahdollisin toimenpitein.

19 artikla

Jokaisen sellaisen yrityksen, laitoksen tai viraston tahi sen osaston, johon tätä sopimusta sovelletaan, tulee sen koosta ja vaaramahdollisuuksista riippuen,

a) ylläpitää omaa sairastupaa tai ensiapuasemaa; tai

b) ylläpitää sairastupaa tai ensiapuasemaa yhdessä muiden yritysten, laitosten tai virastojen tahi niiden osastojen kanssa; tai

c) järjestää yksi tai useampia ensiapukaappeja, -laatikoita tahi -pakkauksia.

Article 14

Sufficient and suitable seats shall be supplied for workers and workers shall be given reasonable opportunities of using them.

Article 15

Suitable facilities for changing, leaving and drying clothing which is not worn at work shall be provided and properly maintained.

Article 16

Underground or windowless premises in which work is normally performed shall comply with appropriate standards of hygiene.

Article 17

Workers shall be protected by appropriate and practicable measures against substances, processes and techniques which are obnoxious, unhealthy or toxic or for any reason harmful. Where the nature of the work so requires, the competent authority shall prescribe personal protective equipment.

Article 18

Noise and vibrations likely to have harmful effects on workers shall be reduced as far as possible by appropriate and practicable measures.

Article 19

Every establishment, institution or administrative service, or department thereof, to which this Convention applies shall, having regard to its size and the possible risk—

a) maintain its own dispensary or first-aid post; or

b) maintain a dispensary or first-aid post jointly with other establishments, institutions or administrative services, or departments thereof; or

c) have one or more first-aid cupboards, boxes or kits.

III osa. Loppumääräykset

20 artikla

Tämän yleissopimuksen viralliset ratifiointit on lähetettävä Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäviksi.

21 artikla

1. Tämä yleissopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifiointit pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Tämä yleissopimus tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifiointit.

3. Sen jälkeen tämä yleissopimus tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin sen ratifiointi on rekisteröity.

22 artikla

1. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jolloin sopimus ensiksi tuli voimaan, sanoa sen irti kirjelmällä, joka lähetetään Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan rekisteröitäväksi. Irtisanominen ei tule voimaan ennen kuin vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä.

2. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa edellisessä momentissa mainitun kymmenen vuoden määräajan päättymisestä käytä tässä artiklassa määrättyä irtisanomisoikeutta, on sidottu sopimukseen uudeksi kymmenvuotiskaudeksi ja voi sen jälkeen tässä artiklassa määrättyin ehdoin sanoa irti sopimuksen kunkin kymmenvuotiskauden päätyttyä.

23 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille tieto kaikista järjestön jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ratifioinneista ja irtisanomisista.

2. Ilmoittaessaan järjestön jäsenvaltioille toisen hänelle ilmoitetun ratifiointin rekis-

Part III. Final Provisions

Article 20

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 21

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 22

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 23

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second

teröimisestä pääjohtajan on kiinnitettävä jäsenvaltioiden huomio yleissopimuksen voimaantulopäivään.

24 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava kaikista edellisten artiklojen mukaisesti rekisteröimistään ratifioinneista ja irtisanomisista Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille täydelliset tiedot Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaista rekisteröintiä varten.

25 artikla

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on, milloin se katsoo tarpeelliseksi, annettava yleiselle konferenssille tämän yleissopimuksen soveltamista koskeva selostus sekä tutkittava, onko aihetta ottaa konferenssin työjärjestykseen kysymys sopimuksen täydellisestä tai osittaisesta muuttamisesta.

26 artikla

1. Mikäli konferenssi hyväksyy uuden yleissopimuksen, joka kokonaan tai osittain muuttaa tämän yleissopimuksen, eikä uusi yleissopimus määrää toisin, niin

a) kun jäsenvaltio ratifioi uuden muutetun yleissopimuksen, aiheutuu tästä välittömästi *ipso jure* tämän yleissopimuksen irtisanominen 22 artiklan määräyksistä riippumatta, kun uusi muutettu yleissopimus tulee voimaan;

b) sen jälkeen kun uusi muutettu yleissopimus on tullut voimaan, eivät jäsenvaltiot enää voi ratifioida tätä yleissopimusta.

2. Tämä yleissopimus jää kuitenkin nykyisen muotoisena ja sisältöisenä voimaan niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat sen ratifioineet, mutta eivät ole ratifioineet muutettua yleissopimusta.

27 artikla

Tämän yleissopimuksen englannin- ja ranskankieliset tekstit ovat kumpikin yhtä todistusvoimaiset.

ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 24

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 25

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 26

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 22 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 27

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

(Suomennos)

Liite B

**Yleissopimus (N:o 121), joka koskee työ-
vammatapauksissa myönnettäviä etuja**

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutsumana Genevessä 17 päivänä kesäkuuta 1964 neljännen kymmenennen kahdeksannen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä eräitä työtapaturma- ja ammattitautitapauksissa myönnettäviä etuja koskevia ehdotuksia, mikä kysymys on istuntokauden päiväjärjestyksen viidentenä kohtana, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan kansainvälisen yleissopimuksen muotoon, hyväksyy tänä 8 päivänä heinäkuuta 1964 seuraavan yleissopimuksen, jonka nimenä on "Työvammatapauksissa myönnettävä etuja koskeva yleissopimus, 1964":

1 artikla

Tässä yleissopimuksessa

a) käsitteeseen "lainsäädäntö" kuuluvat kaikki sosiaaliturvaa koskevat lait ja asetukset samoin kuin hallinnolliset määräykset;

b) käsite "määrätty" tarkoittaa kansallisessa lainsäädännössä tai tällaisen lainsäädännön nojalla määrättyä;

c) käsite "teollisuusyritys" käsittää kaikki seuraavien elinkeinoelämän alojen yritykset: kaivannaisteollisuus, tehdasteollisuus, rakennustoiminta, sähkö-, kaasu-, vesi- ja puhtaanapitolaitokset sekä kuljetustoiminta, varastointi ja liikenne;

d) käsite "huollettava" viittaa huollontarpeeseen, jonka oletetaan olevan olemassa määrättyissä tapauksissa;

e) käsite "huollettava lapsi" tarkoittaa lasta,

**Convention (No. 121) concerning benefits
in the case of employment injury**

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Forty-eighth Session on 17 June 1964, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to benefits in the case of industrial accidents and occupational diseases, which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention, adopts this eighth day of July of the year one thousand nine hundred and sixty-four the following Convention, which may be cited as the Employment Injury Benefits Convention, 1964:

Article 1

In this Convention—

a) the term "legislation" includes any social security rules as well as laws and regulations;

b) the term "prescribed" means determined by or in virtue of national legislation;

c) the term "industrial undertaking" includes all undertakings in the following branches of economic activity: mining and quarrying; manufacturing; construction; electricity, gas, water and sanitary services; and transport, storage and communication;

d) the term "dependent" refers to a state of dependency which is presumed to exist in prescribed cases;

e) the term "dependent child" covers—

i) joka ei ole ylittänyt oppivelvollisuuden ylintä ikärajaa tai joka on 15 vuotta nuorempi, jolloin korkeampi ikä on määräävä, tai

ii) maan lainsäädännössä määrätyn edellytyksin lasta, joka ei ole täyttänyt määrättyä alakohdassa i) mainittua ikää korkeampaa ikää ja joka on ammattiopissa tai jatkaa opintojaan tai on kroonisen sairauden tai fyysisen vajavuuden vuoksi kyvytön tekemään mitään ansiotyötä. Tätä sovelletaan vain mikäli kansallisessa lainsäädännössä ei määritellä käsitettä "huollettava lapsi" siten, että se käsittää kaikki määrättyä ikää nuoremmat lapset, mikä ikä on huomattavasti korkeampi kuin alakohdassa i) mainittu.

i) a child under school-leaving age or under 15 years of age, whichever is the higher, and

ii) a child under a prescribed age higher than that specified in subclause i) and who is an apprentice or student or has a chronic illness or infirmity disabling him for any gainful activity, on conditions laid down by national legislation: Provided that this requirement shall be deemed to be met where national legislation defines the term so as to cover any child under an age appreciably higher than that specified in subclause i).

2 artikla

1. Jäsenvaltio, jonka taloudelliset ja lääkintähuollon mahdollisuudet eivät ole riittävästi kehittyneet, voi ratifiointiinsa liitettyllä selityksellä käyttää hyväkseen seuraavissa artikloissa mainittua tilapäisen poikkeuksen mahdollisuutta: 5 artikla, 9 artiklan 3 momentin b) kohta, 12 artikla, 15 artiklan 2 momentti ja 18 artiklan 3 momentti. Selityksessä on esitettävä poikkeuksen syy.

2. Jäsenvaltion, joka on antanut tämän artiklan 1 momentin mukaisen selityksen, on Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan nojalla annettavissa tämän yleissopimuksen soveltamista koskevista raporteistaan ilmoitettava jokaisen hyväkseen käyttämänsä poikkeuksen osalta,

a) että poikkeuksen syy jatkuvasti on ole-massa; tai

b) että se määrätystä ajankohdasta alkaen luopuu oikeudestaan käyttää hyväkseen kysymyksessä olevaa poikkeusta.

3 artikla

1. Tämän yleissopimuksen ratifioiva jäsenvaltio voi ratifiointiinsa liittämällänsä selityksellä jättää yleissopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle:

a) merenkulkijat, merikalastajat heihin luettuina; ja

b) julkisten yhdyskuntien palveluksessa olevat virkamiehet, mikäli näiden turva perustuu erityisjärjestelmiin, joiden nojalla he yhteensä saavat vähintään yhtä hyvät edut kuin tässä yleissopimuksessa on määrätty.

Article 2

1. A Member whose economic and medical facilities are insufficiently developed may avail itself by a declaration accompanying its ratification of the temporary exceptions provided for in the following Articles: Article 5, Article 9, paragraph 3, clause b), Article 12, Article 15, paragraph 2, and Article 18, paragraph 3. Any such declaration shall state the reason for such exceptions.

2. Each Member which has made a declaration under paragraph 1 of this Article shall include in its report upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation a statement in respect of each exception of which it avails itself—

a) that its reason for doing so subsists; or

b) that it renounces its right to avail itself of the exception in question as from a stated date.

Article 3

1. Any Member which ratifies this Convention may, by a declaration accompanying its ratification, exclude from the application of the Convention—

a) seafarers, including seafishermen,

b) public servants, where these categories are protected by special schemes which provide in the aggregate benefits at least equivalent to those required by this Convention.

2. Tämän artiklan 1 momentin nojalla annetun selityksen voimassa ollessa voi jäsenvaltio olla lukematta tällä tavoin sopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle jätettyjä henkilöitä työntekijöiden määrään laskettaessa 4 artiklan 2 momentin d) kohdan ja 5 artiklan mukaista prosenttilukua työntekijöistä.

3. Jäsenvaltio, joka on antanut tämän artiklan 1 momentin mukaisen selityksen, voi myöhemmin Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle ilmoittaa hyväksyvänsä tämän yleissopimuksen velvoitukset sen ryhmän tai niiden ryhmien osalta, jotka yleissopimusta ratifioitaessa oli jätetty sen soveltamisalan ulkopuolelle.

4 artikla

1. Työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskevan kansallisen lainsäädännön tulee antaa turva kaikille julkisten ja yksityisten alojen, myös osuustoiminnallisten yritysten työntekijöille, ammattioppilaat mukaan luettuina ja, milloin on kysymys perheenhuojattajan kuolemasta, määrätuille edunsaajaryhmille.

2. Jäsenvaltio voi tehdä tarpeelliseksi katsomansa poikkeukset:

a) henkilöihin nähden, joiden työsuhde on tilapäisluonteinen ja joita ei ole otettu palvelukseen työnantajan liikettä tai yritystä varten;

b) kotonaan työskenteleviin henkilöihin nähden;

c) työnantajan perheen jäseniin nähden, jotka elävät hänen taloudessaan, hänen lukuunsa suoritettun työn osalta;

d) muihin työntekijäryhmiin nähden, joiden määrä ei saa ylittää 10 prosenttia kaikkien työntekijöiden määrästä, kun jätetään huomioonottamatta ne työntekijät, joihin a) —c) kohtien nojalla suoritusta ei sovelleta.

5 artikla

Milloin 2 artiklassa tarkoitettu selitys on voimassa, voidaan työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskevan kansallisen lainsäädännön soveltaminen rajoittaa koskemaan määrättyjä työntekijäryhmiä, joiden tulee käsittää yhteensä vähintään 75 prosenttia kaikista teollisuusyritysten työntekijöistä ja, milloin on kysymys perheenhuojattajan kuolemasta, määrättyjä edunsaajien ryhmiä.

2. Where a declaration under paragraph 1 of this Article is in force, the Member may exclude the persons belonging to the category or categories excluded from the application of the Convention from the number of employees when calculating the percentage of employees in compliance with paragraph 2, clause d), of Article 4, and with Article 5.

3. Any Member which has made a declaration under paragraph 1 of this Article may subsequently notify the Director-General of the International Labour Office that it accepts the obligations of this Convention in respect of a category or categories excluded at the time of its ratification.

Article 4

1. National legislation concerning employment injury benefits shall protect all employees, including apprentices, in the public and private sectors, including co-operatives, and, in respect of the death of the breadwinner, prescribed categories of beneficiaries.

2. Any Member may make such exceptions as it deems necessary in respect of—

a) persons whose employment is of a casual nature and who are employed otherwise than for the purpose of the employer's trade or business;

b) out-workers;

c) members of the employer's family living in his house, in respect of their work for him;

d) other categories of employees, which shall not exceed in number 10 per cent. of all employees other than those excluded under clauses a) to c).

Article 5

Where a declaration provided for in Article 2 is in force, the application of national legislation concerning employment injury benefits may be limited to prescribed categories of employees, which shall total in number not less than 75 per cent. of all employees in industrial undertakings, and, in respect of the death of the breadwinner, prescribed categories of beneficiaries.

6 artikla

Työvammatapauksiin tulee sisältyä:

- a) kaikki sairaustilat;
- b) sairaustilasta johtuva ja ansion lakkaamisen aiheuttava kansallisessa lainsäädännössä määritelty työkyvyttömyys;
- c) todennäköisesti pysyväksi jäävä ansiokyvyn täydellinen tai määrätyn asteen ylittävä osittainen menetys tai vastaava ruumiillisen suorituskyvyn aleneminen; ja
- d) määrättyjen edunsaajaryhmien perheenhuoltajan kuoleman johdosta menettämä huolto.

7 artikla

1. Kunkin jäsenvaltion on määriteltävä käsite "työtapaturma" ja ilmoitettava määritelmässä myös ne olosuhteet, joissa työmatkalla sattunut tapaturma katsotaan työtapaturmaksi, sekä ilmoitettava määritelmän sanamuoto tämän yleissopimuksen soveltamista koskeissa Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan nojalla antamissaan raporteissa.

2. Milloin työmatkalla sattuvat tapaturmat kuuluvat muun sosiaaliturvajärjestelmän piiriin kuin sen, jota sovelletaan työvammatapauksissa, ja tämä järjestelmä edellyttää työmatkatapaturmien osalta etujen suorittamista, jotka kokonaisuudessaan ovat vähintään yhtä edulliset kuin tässä yleissopimuksessa määrätty, ei "työtapaturman" määritelmässä tarvitse määritellä työmatkatapaturmia.

8 artikla

Kunkin jäsenvaltion tulee

- a) säätää luettelo taudeista, joita määrättyissä olosuhteissa on pidettävä ammattitautteina; tällaisen luettelon tulee sisältää ainakin tähän yleissopimukseen liittyvässä taulukossa I luetellut taudit; tai
- b) sisällyttää lainsäädäntöönsä ammattitaudin yleismääritelmä, joka on niin väljä, että se käsittää ainakin tähän yleissopimukseen liittyvässä taulukossa I luetellut taudit; tai
- c) säätää a) kohdan mukainen luettelo, jota on täydennetty ammattitautien yleismääritelmällä tai muilla määräyksillä, joiden

Article 6

The contingencies covered shall include the following where due to an employment injury:

- a) a morbid condition;
- b) incapacity for work resulting from such a condition and involving suspension of earnings, as defined by national legislation;
- c) total loss of earning capacity or partial loss thereof in excess of a prescribed degree, likely to be permanent, or corresponding loss of faculty; and
- d) the loss of support suffered as the result of the death of the breadwinner by prescribed categories of beneficiaries.

Article 7

1. Each Member shall prescribe a definition of "industrial accident", including the conditions under which a commuting accident is considered to be an industrial accident, and shall specify the terms of such definition in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation.

2. Where commuting accidents are covered by social security schemes other than employment injury schemes, and these schemes provide in respect of commuting accidents benefits which, when taken together, are at least equivalent to those required under this Convention, it shall not be necessary to make provision for commuting accidents in the definition of "industrial accident".

Article 8

Each Member shall—

- a) prescribe a list of diseases, comprising at least the diseases enumerated in Schedule I to this Convention, which shall be regarded as occupational diseases under prescribed conditions; or
- b) include in its legislation a general definition of occupational diseases broad enough to cover at least the diseases enumerated in Schedule I to this Convention; or
- c) prescribe a list of diseases in conformity with clause a), complemented by a general definition of occupational diseases or by oth-

avulla voidaan osoittaa luettelossa mainittamattomien tautien tai tautien, jotka ilmenevät määrättyistä olosuhteista poikkeavissa olosuhteissa, johtuvan ammatista.

9 artikla

1. Kunkin jäsenvaltion on taattava turvaa saaville henkilöille määrättyjen olosuhteiden vallitessa seuraavat edut:

- a) lääkintähuolto ja siihen liittyvät edut sairaustilan ollessa kysymyksessä;
- b) rahasuoritukset 6 artiklan b), c) ja d) kohdissa tarkoitettujen tapahtumien sattuessa.

2. Oikeutta etujen saantiin ei saada tehdä riippuvaksi työsuhteen kestoajasta, ajasta, jonka asianomainen on kuulunut vakuutuksen piiriin, tai maksujen suorittamisesta. Ammatitautien osalta voidaan kuitenkin määrätä tietty kausi, jonka aikana asianomaisen on ollut oltava alttiina taudin vaaralle.

3. Edut on myönnettävä kysymyksessä olevan vakuutustapahtuman koko kestoajaksi. Työkyvyttömyyden ollessa kysymyksessä voidaan rahasuoritus kuitenkin jättää maksamatta kolmelta ensimmäiseltä päivältä,

a) mikäli tämän yleissopimuksen voimaantullessa odotuskausi on määrätty jäsenvaltion lainsäädännössä, kuitenkin edellyttäen, että jäsenvaltio ilmoittaa Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan mukaan annettavissa, tämän yleissopimuksen soveltamista koskeissa raporteissaan, että syyt tällaisen poikkeuksen hyväksi käyttämiseen ovat yhä olemassa; tai

b) mikäli 2 artiklan nojalla annettu selitys on voimassa.

10 artikla

1. Sairaustilan johdosta annettavaan lääkintähuoltoon ja siihen liittyviin etuihin tulee kuulua:

- a) yleislääkärin ja erikoislääkärin sairaalassa ja sen ulkopuolella antama hoito, kotikäynnit mukaan luettuina;
- b) hampaiden hoito;
- c) sairaanhoitajan joko kotona tai sairaalassa tahi muussa sairaanhoitolaitoksessa antama hoito;

er provisions for establishing the occupational origin of diseases not so listed or manifesting themselves under conditions different from those prescribed.

Article 9

1. Each Member shall secure to the persons protected, subject to prescribed conditions, the provision of the following benefits:

- a) medical care and allied benefits in respect of a morbid condition;
- b) cash benefits in respect of the contingencies specified in Article 6, clauses b), c) and d).

2. Eligibility for benefits may not be made subject to the length of employment, to the duration of insurance or to the payment of contributions: Provided that a period of exposure may be prescribed for occupational diseases.

3. The benefits shall be granted throughout the contingency: Provided that in respect of incapacity for work the cash benefit need not be paid for the first three days—

a) where the legislation of a Member provides for a waiting period at the date on which this Convention comes into force, on condition that the Member includes in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation a statement that its reason for availing itself of this provision subsists; or

b) where a declaration provided for in Article 2 is in force.

Article 10

1. Medical care and allied benefits in respect of a morbid condition shall comprise—

- a) general practitioner and specialist in-patient and out-patient care, including domiciliary visiting;
- b) dental care;
- c) nursing care at home or in hospital or other medical institutions;

d) hoito sairaalassa, toipilaskodissa, parantolassa tahi muussa sairaanhoitolaitoksessa;

e) hammashoidon tarvikkeet samoin kuin apteekki- ja muut sairaanhoito- tai kirurgiset tarvikkeet, niihin luettuina proteesit, niiden kunnossapito ja tarpeenmukainen uusiminen sekä silmälasit;

f) sellaisten toisiin ammattikuntiin kuuluvien henkilöiden lääkärin tai hammaslääkärin valvonnassa antama hoito, joiden ammatin tunnustetaan laillisesti kuuluvan lääkin-tähuollon piiriin; ja

g) työpaikalla mahdollisuuksien mukaan annettava seuraava hoito:

i) ensiapu vaikeissa tapaturmissa loukkaantuneille;

ii) sellaisten lievästi loukkaantuneiden jatkohoito, joiden ei tarvitse keskeyttää työtään.

2. Tämän artiklan 1 momentin mukaisesti myönnettyillä eduilla on pyrittävä kaikin asianmukaisin keinoin säilyttämään tai palauttamaan loukkaantuneen henkilön terveys tai, milloin se ei ole mahdollista, parantamaan hänen terveyttään samoin kuin lisäämään hänen kykyään tehdä työtä ja huolehtia henkilökohtaisista tarpeistaan.

11 artikla

1. Jäsenvaltio, joka antaa lääkintähuollon ja siihen liittyvät edut yleisen terveydenhoitojärjestelmän tai kaikki työntekijät käsittävän lääkintähuoltojärjestelmän puitteissa, voi lainsäädännössään määrätä, että tällainen huolto on myönnettävä työvamman uhriksi joutuneille henkilöille samoilla ehdoilla kuin muille siihen oikeutetuille edellyttäen, että asiaa koskevat säännökset laaditaan sellaisiksi, etteivät asianomaiset joutu vaikeuksiin.

2. Jäsenvaltio, joka antaa lääkintähuollon ja siihen liittyvät edut korvaamalla siitä aiheutuneet kustannukset, voi lainsäädäntönsä sisällyttää erityissäännöksiä niitä tapauksia varten, joissa tällaisen huollon laajuus, kesto-aika tai kustannukset ylittävät kohtuulliset rajat edellyttäen, etteivät asiaa koskevat säännökset ole ristiriidassa 10 artiklan 2 momentissa määritettyjen tavoitteiden kanssa ja että ne laaditaan sellaisiksi, etteivät asianomaiset joutu vaikeuksiin.

d) maintenance in hospitals, convalescent homes, sanatoria or other medical institutions;

e) dental, pharmaceutical and other medical or surgical supplies, including prosthetic appliances kept in repair and renewed as necessary, and eyeglasses;

f) the care furnished by members of such other professions as may at any time be legally recognised as allied to the medical profession, under the supervision of a medical or dental practitioner; and

g) the following treatment at the place of work, wherever possible:

i) emergency treatment of persons sustaining a serious accident;

ii) follow-up treatment of those whose injury is slight and does not entail discontinuance of work.

2. The benefits provided in accordance with paragraph 1 of this Article shall be afforded, using all suitable means, with a view to maintaining, restoring or, where this is not possible, improving the health of the injured person and his ability to work and to attend to his personal needs.

Article 11

1. Any Member which provides medical care and allied benefits by means of a general health scheme or a medical care scheme for employed persons may specify in its legislation that such care shall be made available to persons who have sustained employment injuries on the same terms as the other persons entitled thereto, on condition that the rules on the subject are so designed as to avoid hardship.

2. Any Member which provides medical care and allied benefits by reimbursing expenses may in its legislation make special rules in respect of cases in which the extent, duration or cost of such care exceed reasonable limits, on condition that the rules on the subject are not inconsistent with the purpose stated in paragraph 2 of Article 10 and are so designed as to avoid hardship.

12 artikla

Milloin 2 artiklan nojalla annettu selitys on voimassa, tulee lääkintähuoltoon ja siihen liittyviin etuihin sisältyä ainakin:

- a) yleislääkärin antama hoito, kotikäynnit siihen luettuina;
- b) erikoislääkärin sairaalassa siellä hoidettavana oleville potilaille samoin kuin ulkopuolisille potilaille antama hoito ja sellainen erikoislääkärin antama hoito, joka on saatavissa sairaalan ulkopuolella;
- c) lääkärin tai muun pätevän ammattihenkilön määräämät välttämättömät apteekkivarat;
- d) tarpeenmukainen sairaalahoido; ja
- e) mahdollisuuksien mukaan työpaikalla annettava ensiapu työtapaturmissa loukkautuneille.

13 artikla

Tilapäisen tai alkavan työkyvyttömyyden johdosta rahana maksettavan edun tulee olla joko 19 tai 20 artiklan määräysten mukaisesti laskettu toistuvaissuoritus.

14 artikla

1. Ansiokyvyn todennäköisesti pysyväksi jäävän menetyksen tai ruumiillisen suorituskyvyn vastaavan alenemisen johdosta rahana maksettavat edut on suoritettava kaikissa tapauksissa, joissa menetys tai aleneminen ylittää määrätyn asteen ja on yhä jäljellä sen kauden päätyttyä, jolta edut on maksettava 13 artiklan mukaisesti.

2. Ansiokyvyn todennäköisesti pysyväksi jäävän täydellisen menetyksen tai ruumiillisen suorituskyvyn vastaavan alenemisen sattuessa etuna tulee olla joko 19 tai 20 artiklan määräysten mukaisesti laskettu toistuvaissuoritus.

3. Ansiokyvyn todennäköisesti pysyväksi jäävän osittaisen ja huomattavan, määrätyn asteen ylittävän menetyksen tai ruumiillisen suorituskyvyn vastaavan alenemisen sattuessa etuna tulee olla toistuvaissuoritus, joka määrältään on sopivassa suhteessa tämän artiklan 2 momentissa määrättyyn suoritukseen.

4. Ansiokyvyn todennäköisesti pysyväksi jäävän osittaisen menetyksen, joka ei ole

Article 12

Where a declaration provided for in Article 2 is in force, medical care and allied benefits shall include at least—

- a) general practitioner care, including domiciliary visiting;
- b) specialist care at hospitals for in-patients and out-patients, and such specialist care as may be available outside hospitals;
- c) the essential pharmaceutical supplies on prescription by a medical or other qualified practitioner;
- d) hospitalisation, where necessary; and
- e) wherever possible, emergency treatment at the place of work of persons sustaining an industrial accident.

Article 13

The cash benefit in respect of temporary or initial incapacity for work shall be a periodical payment calculated in such a manner as to comply either with the requirements of Article 19 or with the requirements of Article 20.

Article 14

1. Cash benefits in respect of loss of earning capacity likely to be permanent or corresponding loss of faculty shall be payable in all cases in which such loss, in excess of a prescribed degree, remains at the expiration of the period during which benefits are payable in accordance with Article 13.

2. In case of total loss of earning capacity likely to be permanent or corresponding loss of faculty, the benefit shall be a periodical payment calculated in such a manner as to comply either with the requirements of Article 19 or with the requirements of Article 20.

3. In case of substantial partial loss of earning capacity likely to be permanent which is in excess of a prescribed degree, or corresponding loss of faculty, the benefit shall be a periodical payment representing a suitable proportion of that provided for in paragraph 2 of this Article.

4. In case of partial loss of earning capacity likely to be permanent which is not

huomattava, mutta ylittää tämän artiklan 1 momentissa tarkoitetun määrätyn asteen, tai ruumiillisen suorituskyvyn vastaavan alenemisen sattuessa rahana maksettava etu voi olla kertasuoritus.

5. Tämän artiklan 1 ja 3 momentissa tarkoitetut ansiokyvyn menetyksen tai ruumiillisen suorituskyvyn vastaavan alenemisen asteen on määrättävä siten, etteivät asianomaiset joudu vaikeuksiin.

15 artikla

1. Poikkeuksellisissa olosuhteissa voidaan vammautuneen henkilön suostumuksella 14 artiklan 2 ja 3 momentissa määrätty toistuvaissuoritus kokonaan tai osaksi vaihtaa sen vakuutusmatemaattista arvoa vastaavaksi kertakaikkiseksi suoritukseksi, kun asianomaisella viranomaisella on syytä uskoa, että tällainen suoritus tulee käytetyksi vammautuneelle henkilölle erityisen edullisella tavalla.

2. Milloin 2 artiklassa tarkoitettu selitys on voimassa ja jäsenvaltio katsoo, ettei sillä ole tarvittavia hallinnollisia mahdollisuuksia toistuvaissuoritusten maksamiseksi, voidaan 14 artiklan 2 ja 3 momentissa määrätty toistuvaissuoritukset vaihtaa niiden vakuutusmatemaattista arvoa vastaaviksi kertakaikkisiksi suorituksiksi, jotka lasketaan käytettävissä olevien tietojen perusteella.

16 artikla

Työkyvyttömille henkilöille, jotka pysyvästi ovat toisen henkilön avun tai huolenpidon tarpeessa, on myönnettävä korotuksia toistuvaissuorituksiin tahi muita lisä- tai erikoisetuja sen mukaan kuin tällaisista eduista on määrätty.

17 artikla

Kansallisessa lainsäädännössä on määrättävä ehdot, joiden vallitessa ansiokyvyn menetyksen tai ruumiillisen suorituskyvyn vastaavan alenemisen sattuessa maksettavat toistuvaissuoritukset on tarkistettava, keskeytettävä tai peruutettava tällaisen menetyksen tai alenemisen asteen muuttuessa.

18 artikla

1. Perheenhuoltajan kuollessa rahana myönnettävän etuuden tulee olla leskeksi jää-

substantial but which is in excess of the prescribed degree referred to in paragraph 1 of this Article, or corresponding loss of faculty, the cash benefit may take the form of a lump-sum payment.

5. The degrees of loss of earning capacity or corresponding loss of faculty referred to in paragraphs 1 and 3 of this Article shall be prescribed in such manner as to avoid hardship.

Article 15

1. In exceptional circumstances, and with the agreement of the injured person, all or part of the periodical payment provided for in paragraphs 2 and 3 of Article 14 may be converted into a lump sum corresponding to the actuarial equivalent thereof when the competent authority has reason to believe that such lump sum will be utilised in a manner which is particularly advantageous for the injured person.

2. Where a declaration provided for in Article 2 is in force and the Member concerned considers that it lacks the necessary administrative facilities for periodical payments, the periodical payment provided for in paragraphs 2 and 3 of Article 14 may be converted into a lump sum corresponding to the actuarial equivalent thereof, as computed on the basis of available data.

Article 16

Increments in periodical payments or other supplementary or special benefits, as prescribed, shall be provided for disabled persons requiring the constant help or attendance of another person.

Article 17

The conditions in which periodical payments due in respect of loss of earning capacity or corresponding loss of faculty shall be reassessed, suspended or cancelled by reference to a change in the degree of loss shall be prescribed.

Article 18

1. The cash benefit in respect of death of the breadwinner shall be a periodical

neelle vaimolle, niin kuin tämä käsite on kansallisessa lainsäädännössä määritelty, leskeksi jääneelle työkyvyttömälle ja huollettavalle aviomiehelle, huollettaville lapsille ja muille lainsäädännössä mahdollisesti määrätuille henkilöille myönnettävä, 19 artiklan tai 20 artiklan määräysten mukaan laskettu toistuvaissuoritus. Leskeksi jääneelle työkyvyttömälle ja huollettavalle aviomiehelle ei kuitenkaan tarvitse myöntää tätä etua, mikäli muille jälkeenjääneille rahana maksettavat edut huomattavasti ylittävät tässä yleissopimuksessa määrättyt edut ja kun tällaiselle leskelle muun sosiaaliturvajärjestelmän kuin työvammajärjestelmän mukaan annetaan huomattavasti suuremmat edut kuin työkyvyttömyystapauksissa on määrätty maksettavaksi sosiaaliturvan minimitasoa koskevassa sopimuksessa vuodelta 1952.

2. Lisäksi on annettava vahvistetun määrän mukainen hautausavustus, joka ei saa olla tavallisia hautauskustannuksia pienempi; hautausavustuksen saamiselle voidaan kuitenkin asettaa määrättyjä ehtoja, mikäli jälkeenjääneille maksettavat toistuvaissuoritukset ovat huomattavasti tässä yleissopimuksessa määrättyjä suuremmat.

3. Milloin 2 artiklassa tarkoitettu selitys on voimassa ja asianomainen jäsenvaltio katsoo, että sillä ei ole käytettävissä toistuvaissuoritusten suorittamiseen tarvittavia hallinnollisia mahdollisuuksia, voidaan tämän artiklan 1 momentissa tarkoitettut toistuvaissuoritukset vaihtaa niiden vakuutusmatemaattista arvoa vastaaviksi kertakaikkisiksi suorituksiksi, jotka lasketaan käytettävissä olevien tietojen perusteella.

19 artikla

1. Toistuvaissuorituksessa, johon tätä artiklaa sovelletaan, tulee edun määrän lisätyinä tapahtuman aikana maksettavien perheavustusten määrällä olla sellainen, että se kysymyksessä olevassa tapahtumassa on tähän yleissopimukseen liittyvässä taulukossa II mainitun edunsaajatyypin kohdalla ainakin yhtä suuri kuin taulukkoon merkitty prosentti edunsaajan tai hänen huoltajansa aikaisemmasta kokonaisansiosta sekä sellaisen turvaa saavan henkilön perheavustusten määrästä, jolla on samanlaiset perheenhuoltovollisuudet kuin edunsaajatyypillä.

payment to a widow as prescribed, a disabled and dependent widower, dependent children of the deceased and other persons as may be prescribed; this payment shall be calculated in such a manner as to comply either with the requirements of Article 19 or with the requirements of Article 20: Provided that it shall not be necessary to make provision for a benefit to a disabled and dependent widower where the cash benefits to other survivors are appreciably in excess of those required by this Convention and where social security schemes other than employment injury schemes provide to such widower benefits which are appreciably in excess of those in respect of invalidity required under the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952.

2. In addition, a funeral benefit shall be provided at a prescribed rate which shall not be less than the normal cost of a funeral: Provided that where cash benefits to survivors are appreciably in excess of those required by this Convention the right to funeral benefit may be made subject to prescribed conditions.

3. Where a declaration provided for in Article 2 is in force and the Member concerned considers that it lacks the necessary administrative facilities for periodical payments, the periodical payment provided for in paragraph 1 of this Article may be converted into a lump sum corresponding to the actuarial equivalent thereof, as computed on the basis of available data.

Article 19

1. In the case of a periodical payment to which this Article applies, the rate of the benefit, increased by the amount of any family allowances payable during the contingency, shall be such as to attain, in respect of the contingency in question, for the standard beneficiary indicated in Schedule II to this Convention, at least the percentage indicated therein of the total of the previous earnings of the beneficiary or his breadwinner and of the amount of any family allowances payable to a person protected with the same family responsibilities as the standard beneficiary.

2. Edunsaajan tai hänen perheenhuoltajansa aikaisemmat ansiot on laskettava määrättyjen sääntöjen mukaisesti ja, milloin turvaa saavat henkilöt tai heidän perheenhuoltajansa on ansion perusteella jaettu luokkiin, voidaan heidän aikaisemmat ansionsa laskea niiden luokkien perusansioden mukaan, joihin he ovat kuuluneet.

3. Edun määrälle tai edun määrää laskettaessa huomioon otettavalle ansiolle voidaan määrätä yläraja edellyttäen, että yläraja määrätään siten, että tämän artiklan 1 momentin määräykset tulevat täytetyiksi, milloin edunsaajan tai hänen huoltajansa aikaisempi ansio on sama tai alempi kuin ammattitaitoisen miespuolisen ruumiillisen työn tekijän palkka.

4. Edunsaajan tai hänen perheenhuoltajansa aikaisempi ansio, ammattitaitoisen miespuolisen ruumiillisen työn tekijän palkka, edun määrä ja perheavustukset on laskettava samaa aikaperustetta käyttäen.

5. Muiden edunsaajien osalta edun tulee olla kohtuullisessa suhteessa edunsaajatyypin etuun.

6. Tässä artiklassa tarkoitetaan ammattitaitoisella miespuolisella ruumiillisen työn tekijällä:

a) muussa kuin sähkökoneita valmistavassa koneenrakennusteollisuudessa työskentelevää asentajaa tai sorvaria; tai

b) tyypilliseksi ammattitaitoiseksi työntekijäksi katsottavaa henkilöä, joka on valittu seuraavan momentin määräysten mukaisesti; tai

c) henkilöä, jolla on yhtä suuri tai suurempi ansio kuin 75 prosentilla kaikista turvaa saavista henkilöistä, jolloin nämä ansiot on laskettava vuotta tai lyhempää aikaa kohti sen mukaan kuin siitä määrätään; tai

d) henkilöä, jonka ansio on 125 prosenttia kaikkien turvaa saavien henkilöiden keskimääräisestä ansiosta.

7. Edellisen momentin b) kohdan mukaisena tyypillisenä ammattitaitoisena työntekijänä on pidettävä henkilöä, joka huomioon ottaen kulloinkin kysymyksessä olevan tapahtuman sattuessa turvaa saavien henkilöiden tai turvaa saavien henkilöiden perheen-

2. The previous earnings of the beneficiary or his breadwinner shall be calculated according to prescribed rules, and, where the persons protected or their breadwinners are arranged in classes according to their earnings, their previous earnings may be calculated from the basic earnings of the classes to which they belonged.

3. A maximum limit may be prescribed for the rate of the benefit or for the earnings taken into account for the calculation of the benefit, provided that the maximum limit is fixed in such a way that the provisions of paragraph 1 of this Article are complied with where the previous earnings of the beneficiary or his breadwinner are equal to or lower than the wage of a skilled manual male employee.

4. The previous earnings of the beneficiary or his breadwinner, the wage of the skilled manual male employee, the benefit and any family allowances shall be calculated on the same time basis.

5. For the other beneficiaries the benefit shall bear a reasonable relation to the benefit for the standard beneficiary.

6. For the purpose of this Article, a skilled manual male employee shall be—

a) a fitter or turner in the manufacture of machinery other than electrical machinery; or

b) a person deemed typical of skilled labour selected in accordance with the provisions of the following paragraph; or

c) a person whose earnings are such as to be equal to or greater than the earnings of 75 per cent. of all the persons protected, such earnings to be determined on the basis of annual or shorter periods as may be prescribed; or

d) a person whose earnings are equal to 125 per cent. of the average earnings of all the persons protected.

7. The person deemed typical of skilled labour for the purpose of clause b) of the preceding paragraph shall be a person employed in the major group of economic activities with the largest number of economically active male persons protected in the

huoltajien lukumäärän on suurimpana ryhmänä siinä pääryhmässä, joka käsittää suurimman lukumäärän sellaisia ansiotyössä olevia henkilöitä tai perheenhuoltajia; tätä varten on käytettävä Yhdistyneiden Kansakuntien Talous- ja sosiaalineuvoston seitsemännellä istuntokaudellaan 27 päivänä elokuuta 1948 hyväksymää kaikista elinkeinoelämän aloista toiminnanaloittain laadittua kansainvälistä tyyppiluokittelua, joka on esitetty muutetussa muodossaan tämän yleissopimuksen liitteessä tähän luokitteluun myöhemmin tehdyin muutoksia.

8. Milloin edun määrä vaihtelee eri alueilla, voidaan kutakin aluetta varten määrittellä ammattitaitoinen miespuolinen ruumiillisen työn tekijä tämän artiklan 6 ja 7 momentin mukaisesti.

9. Ammattitaitoisen miespuolisen ruumiillisen työn tekijän palkka on määrättävä säännöllisestä työajasta maksettavan palkan perusteella, joka on määrätty työehtosopimuksella tai soveltuviin tapauksiin kansallisella lainsäädännöllä tai sen nojalla tahi vallitsevan tavan perusteella ja johon sisältyvät elinkustannusten kalleuden vuoksi mahdollisesti maksettavat lisät; milloin näin määrätty palkat vaihtelevat eri alueilla eikä tämän artiklan 8 momenttia sovelleta, on käytettävä keskimääräistä palkkaa.

10. Mikään toistuvaissuoritus ei saa olla määrättyä vähimmäismäärää pienempi.

20 artikla

1. Toistuvaissuorituksessa, johon tätä artiklaa sovelletaan, tulee edun määrän lisätyn tapahtuman aikana maksettavien perheavustuksien määrällä olla sellainen, että se tähän yleissopimukseen liittyvässä taulukossa II mainitulle edunsaajatyypille kysymyksessä olevan tapahtuman sattuessa on vähintään taulukkoon merkitty prosentti tavallisen aikuisen miespuolisen sekatyöntekijän palkan ja sellaiselle turvaa saavalle henkilölle maksettavien perheavustusten yhteismäärästä, jolla on samanlaiset perheenhuoltovelvollisuudet kuin edunsaajatyypillä.

2. Tavallisen aikuisen miespuolisen sekatyöntekijän palkka, edun määrä ja perheavustukset on laskettava samaa aikaperustetta käyttäen.

3. Toisten edunsaajien osalta edun tulee olla kohtuullisessa suhteessa edunsaajatyypin etuun.

contingency in question, or of the breadwinners of the persons protected, as the case may be, in the division comprising the largest number of such persons or breadwinners; for this purpose, the international standard industrial classification of all economic activities, adopted by the Economic and Social Council of the United Nations at its Seventh Session on 27 August 1948, as amended and reproduced in the Annex to this Convention, or such classification as at any time further amended, shall be used.

8. Where the rate of benefit varies by region, the skilled manual male employee may be determined for each region in accordance with paragraphs 6 and 7 of this Article.

9. The wage of the skilled manual male employee shall be determined on the basis of the rates of wages for normal hours of work fixed by collective agreements, by or in pursuance of national laws or regulations, where applicable, or by custom, including cost-of-living allowances, if any; where such rates differ by region but paragraph 8 of this Article is not applied, the median rate shall be taken.

10. No periodical payment shall be less than a prescribed minimum amount.

Article 20

1. In the case of a periodical payment to which this Article applies, the rate of the benefit, increased by the amount of any family allowances payable during the contingency, shall be such as to attain, in respect of the contingency in question, for the standard beneficiary indicated in Schedule II to this Convention, at least the percentage indicated therein of the total of the wage of an ordinary adult male labourer and of the amount of any family allowances payable to a person protected with the same family responsibilities as the standard beneficiary.

2. The wage of the ordinary adult male labourer, the benefit and any family allowances shall be calculated on the same time basis.

3. For the other beneficiaries, the benefit shall bear a reasonable relation to the benefit for the standard beneficiary.

4. Tässä artiklassa tarkoitetaan tavallisella aikuisella miespuolisella sekatyöntekijällä:

a) henkilöä, jonka katsotaan tyypillisesti edustavan muita kuin sähkökoneita valmistavassa koneenrakennusteollisuudessa työskentelevää ammattitaidotonta työntekijää; tai

b) henkilöä, jonka katsotaan tyypillisesti edustavan seuraavan momentin määräysten mukaisesti valittua ammattitaidotonta työntekijää.

5. Edellisen momentin b) kohdan mukaisena tyypillisenä ammattitaidottomana työntekijänä on pidettävä henkilöä, joka ottaen huomioon kulloinkin kysymyksessä olevan tapahtuman sattuessa turvaa saavien miespuolisten ansiotyössä olevien henkilöiden tai turvaa saavien henkilöiden perheenhuoltajien lukumäärän on suurimpaa ryhmänä siinä pääryhmässä, joka käsittää suurimman lukumäärän tällaisia ansiotyössä olevia henkilöitä tai perheenhuoltajia; tätä varten on käytettävä Yhdistyneiden Kansakuntien Talous- ja sosiaalineuvoston seitsemännellä istuntokaudellaan 27 päivänä elokuuta 1948 hyväksymää kaikista elinkeinoelämän aloista toiminnanaloittain laadittua kansainvälistä tyyppi-luokittelua, joka muutetussa muodossaan on esitetty tämän yleissopimuksen liitteessä, tähän luokitteluun myöhemmin tehdyin muutoksin.

6. Milloin edun määrä vaihtelee eri alueilla, voidaan kutakin aluetta varten määrittellä tavallinen aikuinen miespuolinen sekatyöntekijä tämän artiklan 4 ja 5 momentin mukaisesti.

7. Tavallisen aikuisen miespuolisen sekatyöntekijän palkka on määrättävä säännöllisestä työajasta maksettavan palkan perusteella, joka on määrätty työehtosopimuksella tai soveltuvissa tapauksissa kansallisella lainsäädännöllä tai sen nojalla tahi vallitsevan tavan perusteella ja johon sisältyvät elinkustannusten kalleuden vuoksi mahdollisesti maksettavat lisät; milloin näin määrätty palkat vaihtelevat eri alueilla eikä tämän artiklan 6 momenttia sovelleta, on käytettävä keskimääristä palkkaa.

8. Mikään toistuvaissuoritus ei saa olla määrättyä vähimmäismäärää pienempi.

4. For the purpose of this Article, the ordinary adult male labourer shall be—

a) a person deemed typical of unskilled labour in the manufacture of machinery other than electrical machinery; or

b) a person deemed typical of unskilled labour selected in accordance with the provisions of the following paragraph.

5. The person deemed typical of unskilled labour for the purpose of clause b) of the preceding paragraph shall be a person employed in the major group of economic activities with the largest number of economically active male persons protected in the contingency in question, or of the breadwinners of the persons protected, as the case may be, in the division comprising the largest number of such persons or breadwinners; for this purpose the international standard industrial classification of all economic activities, adopted by the Economic and Social Council of the United Nations at its Seventh Session on 27 August 1948, as amended and reproduced in the Annex to this Convention, or such classification as at any time further amended, shall be used.

6. Where the rate of benefit varies by region, the ordinary adult male labourer may be determined for each region in accordance with paragraphs 4 and 5 of this Article.

7. The wage of the ordinary adult male labourer shall be determined on the basis of the rates of wages for normal hours of work fixed by collective agreements, by or in pursuance of national laws or regulations, where applicable, or by custom, including cost-of-living allowances if any; where such rates differ by region but paragraph 6 of this Article is not applied, the median rate shall be taken.

8. No periodical payment shall be less than a prescribed minimum amount.

21 artikla

1. 14 artiklan 2 ja 3 momentin ja 18 artiklan 1 momentin nojalla rahana toistuvasti

Article 21

1. The rates of cash benefits currently payable pursuant to paragraphs 2 and 3

maksettavien etujen määriä on tarkistettava yleisessä ansiotasossa tapahtuneiden huomattavien muutosten johdosta, mikäli nämä aiheutuvat elinkustannusten huomattavista muutoksista.

2. Kunkin jäsenvaltion on sisällytettävä tällaisten tarkistusten tulokset Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan mukaisesti annettaviin, tämän yleissopimuksen soveltamista koskeviin raportteihin ja ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty niiden johdosta.

22 artikla

1. Etu, johon turvaa saavalla henkilöllä muutoin olisi oikeus tämän yleissopimuksen mukaan, voidaan pidättää siinä laajuudessa kuin määrätään:

a) siksi ajaksi, jona asianomainen henkilö ei oleskele jäsenvaltion alueella;

b) siksi ajaksi, jona asianomaiselle henkilölle annetaan elatus julkisista varoista tai jonkin sosiaaliturvalaitoksen tai -elimen kustannuksella;

c) kun asianomainen henkilö on yrittänyt saada edun vilpillisesti;

d) kun työvamma on aiheutunut asianomaisen henkilön rikollisesta teosta tai laiminlyönnistä;

e) kun työvamma on aiheutunut asianomaisen henkilön itsensä aiheuttamasta päihtymystilasta tai ollut seurauksena hänen vakavanlaatuudesta ja tahallisuudesta rikkomuksestaan;

f) kun asianomainen henkilö ilman pätevää syytä jättää käyttämättä hänelle tarjolla olevaa lääkintähuoltoa ja siihen liittyviä etuja tai hänen käytettävissään olevia kuntouttamismahdollisuuksia tahi ei noudata tapah-tuman sattumista tai sen jatkumisen toteamista tai edunsaajan käyttäytymistä koskevia määräyksiä;

g) siksi ajaksi, jona jälkeensä jäänyt puoliso elää toisen henkilön kanssa tämän puolisona.

2. Määrätyissä tapauksissa ja rajoissa on osa rahana maksettavasta edusta, joka muutoin olisi tuleva asianomaiselle, maksettava hänen huollettavanaan oleville henkilöille.

23 artikla

1. Jokaisella edunhakijalla tulee olla oikeus valittaa edun epäämisestä tai sen laadusta tahi määrästä.

of Article 14 and paragraph 1 of Article 18 shall be reviewed following substantial changes in the general level of earnings where these result from substantial changes in the cost of living.

2. Each Member shall include the findings of such reviews in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, and shall specify any action taken.

Article 22

1. A benefit to which a person protected would otherwise be entitled in compliance with this Convention may be suspended to such extent as may be prescribed—

a) as long as the person concerned is absent from the territory of the Member;

b) as long as the person concerned is maintained at public expense or at the expense of a social security institution or service;

c) where the person concerned has made a fraudulent claim;

d) where the employment injury has been caused by a criminal offence committed by the person concerned;

e) where the employment injury has been caused by voluntary intoxication or by the serious and wilful misconduct of the person concerned;

f) where the person concerned, without good cause, neglects to make use of the medical care and allied benefits or the rehabilitation services placed at his disposal, or fails to comply with rules prescribed for verifying the occurrence or continuance of the contingency or for the conduct of beneficiaries; and

g) as long as the surviving spouse is living with another person as spouse.

2. In the cases and within the limits prescribed, part of the cash benefit otherwise due shall be paid to the dependants of the person concerned.

Article 23

1. Every claimant shall have a right of appeal in the case of refusal of the benefit or complaint as to its quality or quantity.

2. Milloin tätä yleissopimusta sovellettaessa lääkintähuollon hallinto on uskottu lakiasäättävälle elimelle vastuussa olevalle hallituksen virastolle, voidaan tämän artiklan 1 momentissa määrätty muutoksenhakuoikeus korvata oikeudella saada lääkintähuollon epäämistä tai annetun huollon laatua koskeva valitus asianomaisen viranomaisen tutkittavaksi.

3. Kun hakemuksen ratkaisee erityistuoimioistuin, joka on asetettu käsittelemään työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskevia kysymyksiä tai yleensä sosiaaliturva-asioita ja jossa turvaa saavat henkilöt ovat edustettuina, ei muutoksenhakuoikeutta tarvitse myöntää.

24 artikla

1. Milloin hallintoa ei ole uskottu julkisten viranomaisten määräysten mukaan toimivalle laitokselle tai lakiasäättävälle elimelle vastuussa olevalle hallituksen virastolle, tulee turvaan oikeutettujen henkilöiden edustajien osallistua hallintoon tai määrätyin ehdoin olla siinä mukana neuvoa-antavina jäseninä; kansallisessa lainsäädännössä voidaan myös määrätä työnantajien ja julkisten viranomaisten osallistumisesta hallintoon.

2. Jäsenvaltion tulee ottaa yleinen vastuu asianomaisten laitosten tai elinten asianmukaisesta hallinnosta tätä yleissopimusta sovellettaessa.

25 artikla

Kunkin jäsenvaltion tulee ottaa yleinen vastuu tämän yleissopimuksen mukaisesti myönnettävien etujen asianmukaisesta suorittamisesta ja ryhtyä siinä tarkoituksessa kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin.

26 artikla

1. Kunkin jäsenvaltion tulee määrätyin edellytyksin

a) ryhtyä toimenpiteisiin työtapaturmien ja ammattitautien torjumiseksi;

b) perustaa kuntouttamiselimiä, joiden tehtävänä on mikäli mahdollista valmentaa vammautunut henkilö aikaisempaan työhönsä tai, mikäli se ei ole mahdollista, muuhun

2. Where in the application of this Convention a government department responsible to a legislature is entrusted with the administration of medical care, the right of appeal provided for in paragraph 1 of this Article may be replaced by a right to have a complaint concerning the refusal of medical care or the quality of the care received investigated by the appropriate authority.

3. Where a claim is settled by a special tribunal established to deal with employment injury benefit questions or with social security questions in general and on which the persons protected are represented, no right of appeal shall be required.

Article 24

1. Where the administration is not entrusted to an institution regulated by the public authorities or to a government department responsible to a legislature, representatives of the persons protected shall participate in the management, or be associated therewith in a consultative capacity, under prescribed conditions; national legislation may likewise decide as to the participation of representatives of employers and of the public authorities.

2. The Member shall accept general responsibility for the proper administration of the institutions or services concerned in the application of this Convention.

Article 25

Each Member shall accept general responsibility for the due provision of the benefits provided in compliance with this Convention and shall take all measures required for this purpose.

Article 26

1. Each Member shall, under prescribed conditions—

a) take measures to prevent industrial accidents and occupational diseases;

b) provide rehabilitation services which are designed to prepare a disabled person wherever possible for the resumption of his previous activity, or, if this is not possible,

hänen taipumuksiinsa ja kykyihinsä parhaiten soveltuvaan ansiotyöhön; ja

c) ryhdyttävä toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on helpottaa vammautuneiden henkilöiden sijoittamista sopivaan työhön.

2. Kunkin jäsenvaltion tulee Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan mukaisissa, tämän yleissopimuksen soveltamista koskevissa raporteissaan mikäli mahdollista antaa tietoja työtapaturmien tiheydestä ja vaikeudesta.

27 artikla

Kunkin jäsenvaltion tulee alueellaan taata ulkomaalaisille työvammatapauksissa samantyyppiset edut kuin maan omille kansalaisille.

28 artikla

1. Tämä yleissopimus muuttaa korvauksen suorittamista maataloustyössä sattuneiden tapaturmien johdosta koskevan sopimuksen vuodelta 1921, työssä sattuneiden tapaturmien korvaamista koskevan sopimuksen vuodelta 1925, ammattitautien johdosta annettavia korvauksia koskevan sopimuksen vuodelta 1925 ja muutetun, korvausta ammattitau-
deista koskevan sopimuksen vuodelta 1934.

2. Milloin jäsenvaltio, joka on liittynyt korvausta ammattitau-
deista koskevaan sopimukseen vuodelta 1934, ratifioi tämän yleissopimuksen, aiheutuu siitä välittömästi *ipso jure* ensiksi mainitun sopimuksen 8 artiklan nojalla mainitun sopimuksen irtisanominen, kun tämä yleissopimus tulee voimaan, mutta tämän yleissopimuksen voimaantulo ei estä sen jälkeen ratifioimasta mainittua sopimusta.

29 artikla

Sosiaaliturvan vähimmäistasoa koskevan, vuoden 1952 sopimuksen 75 artiklan mukaisesti lakkaavat mainitun sopimuksen VI osa ja sen muiden osien vastaavat määräykset koskemasta jokaista tämän yleissopimuksen ratifioinnutta jäsenvaltiota siitä päivästä lähtien, jolloin tämä yleissopimus tulee voimaan tuon jäsenvaltion osalta, mutta tämän yleissopimuksen velvoitusten hyväksymisen katso-

the most suitable alternative gainful activity, having regard to his aptitudes and capacity; and

c) take measures to further the placement of disabled persons in suitable employment.

2. Each Member shall as far as possible furnish in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation information concerning the frequency and severity of industrial accidents.

Article 27

Each Member shall within its territory assure to non-nationals equality of treatment with its own nationals as regards employment injury benefits.

Article 28

1. This Convention revises the Workmen's Compensation (Agriculture) Convention, 1921, the Workmen's Compensation (Accidents) Convention, 1925, the Workmen's Compensation (Occupational Diseases) Convention, 1925, and the Workmen's Compensation (Occupational Diseases) Convention (Revised), 1934.

2. Ratification of this Convention by a Member which is a party to the Workmen's Compensation (Occupational Diseases) Convention (Revised), 1934, shall, in accordance with Article 8 thereof, *ipso jure* involve the immediate denunciation of that Convention, if and when this Convention shall have come into force, but the coming into force of this Convention shall not close that Convention to further ratification.

Article 29

In conformity with Article 75 of the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952, Part VI of that Convention and the relevant provisions of other Parts thereof shall cease to apply to any Member having ratified this Convention as from the date at which this Convention comes into force for that Member, but acceptance of the obligations of this Convention shall be deemed to

taan merkitsevän vuoden 1952 sosiaaliturvan vähimmäistasoa koskevan sopimuksen VI osan ja sen muiden vastaavien osien velvoitusten hyväksymistä mainitun sopimuksen 2 artiklan tarkoittamassa mielessä.

30 artikla

Mikäli konferenssin myöhemmin yhtä tai useampia tässä yleissopimuksessa käsiteltyjä asioita koskevassa yleissopimuksessa niin määrätään, lakkaavat ne tämän yleissopimuksen määräykset, jotka erityisesti mainitaan uudessa yleissopimuksessa, koskemasta uuden yleissopimuksen ratifioinnista jäsenvaltiota siitä päivästä lähtien, jolloin uusi yleissopimus tulee voimaan tuon jäsenvaltion osalta.

31 artikla

1. Kansainvälinen työkonferenssi voi jokaisella istuntokaudellaan, jonka päiväjärjestykseen asia on otettu, hyväksyä kahdenkolmannuksen enemmistöllä muutoksia tämän yleissopimuksen I taulukkoon.

2. Tällaiset muutokset tulevat voimaan jokaiseen jäsenvaltioon nähden, joka jo on liittynyt yleissopimukseen, niin pian kuin tämä jäsenvaltio on ilmoittanut Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle muutosten hyväksymisestä.

3. Mikäli konferenssi muutoksen hyväksymisensä ei toisin päättä, tulee muutos, konferenssin sen hyväksyttyä, voimaan jokaiseen jäsenvaltioon nähden, joka sen jälkeen ratifioi yleissopimuksen.

32 artikla

Tämän yleissopimuksen viralliset ratifiointit on lähetettävä Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäviksi.

33 artikla

1. Tämä yleissopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifiointit pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Tämä yleissopimus tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifiointit.

constitute acceptance of the obligations of Part VI of the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952, and the relevant provisions of other Parts thereof, for the purpose of Article 2 of the said Convention.

Article 30

If any Convention which may be adopted subsequently by the Conference concerning any subject or subjects dealt with in this Convention so provides, such provisions of this Convention shall cease to apply to any Member having ratified the said Convention as from the date at which the said Convention comes into force for that Member.

Article 31

1. The International Labour Conference may, at any session at which the matter is included in its agenda, adopt by a two-thirds majority amendments to Schedule I to this Convention.

2. Such amendments shall take effect in respect of any Member already a party to the Convention when such Member notifies the Director-General of the International Labour Office of its acceptance thereof.

3. Unless the Conference otherwise decides when adopting an amendment, an amendment shall be effective, by reason of its adoption by the Conference, in respect of any Member subsequently ratifying the Convention.

Article 32

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 33

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Sen jälkeen tämä yleissopimus tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin sen ratifiointi on rekisteröity.

34 artikla

1. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jolloin sopimus ensiksi tuli voimaan, sanoa sen irti kirjelmällä, joka lähetetään Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan rekisteröitäväksi. Irtisanominen ei tule voimaan ennen kuin vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä.

2. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa edellisessä momentissa mainitun kymmenen vuoden määräajan päättymisestä käytä tässä artiklassa määrättyä irtisanomisoikeutta, on sidottu sopimukseen uudeksi kymmenvuotiskaudeksi ja voi sen jälkeen tässä artiklassa määrätyin ehdoin sanoa irti sopimuksen kunkin kymmenvuotiskauden päätyttyä.

35 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille tieto kaikista järjestön jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ratifioinneista ja irtisanomisista.

2. Ilmoittaessaan järjestön jäsenvaltioille toisen hänelle ilmoitetun ratifiointin rekisteröimisestä pääjohtajan on kiinnitettävä jäsenvaltioiden huomio yleissopimuksen voimaantulopäivään.

36 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava kaikista edellisten artiklojen mukaisesti rekisteröimistään ratifioinneista ja irtisanomisista Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille täydelliset tiedot Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaista rekisteröintiä varten.

37 artikla

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on, milloin se katsoo tarpeelliseksi,

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 34

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 35

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 36

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 37

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International

annettava yleiselle konferenssille tämän yleissopimuksen soveltamista koskeva selostus sekä tutkittava, onko aihetta ottaa konferenssin työjärjestykseen kysymys sopimuksen täydellisestä tai osittaisesta muuttamisesta.

38 artikla

1. Mikäli konferenssi hyväksyy uuden yleissopimuksen, joka kokonaan tai osittain muuttaa tämän yleissopimuksen, eikä uusi yleissopimus määrää toisin, niin

a) kun jäsenvaltio ratifioi uuden muutetun yleissopimuksen, aiheutuu tästä välittömästi *ipso jure* tämän yleissopimuksen irtisanominen 34 artiklan määräyksistä riippumatta, kun uusi muutettu yleissopimus tulee voimaan;

b) sen jälkeen kun uusi muutettu yleissopimus on tullut voimaan, eivät jäsenvaltiot enää voi ratifioida tätä yleissopimusta.

2. Tämä yleissopimus jää kuitenkin nykyisen muotoisena ja sisältöisenä voimaan niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat sen ratifioineet, mutta eivät ole ratifioineet muutettua yleissopimusta.

39 artikla

Tämän yleissopimuksen englannin- ja ranskankieliset tekstit ovat kumpikin yhtä todistusvoimaiset.

Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 38

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 34 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 39

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

I TAULUKKO

Ammattitautien luettelo

Ammattitaudit	Työ, jossa voi joutua alttiiksi vaaralle
1. Sklerogeneettisen mineraalipölyn synnyttämät pneumokonioosit (silikoosi, antrako-silikoosi, asbestoosi) ja silikotuberkuloosi, mikäli silikoosi on oleellinen syy työkyvyttömyyteen tai kuolemaan.	Kaikki työt, joissa mainittu vaara on olemassa.
2. Berylliumin tai sen myrkyllisten yhdistysten synnyttämät sairaudet.	”
3. Fosforin tai sen myrkyllisten yhdistysten synnyttämät sairaudet.	”
4. Kromin tai sen myrkyllisten yhdistysten synnyttämät sairaudet.	”
5. Manganin tai sen myrkyllisten yhdistysten synnyttämät sairaudet.	”
6. Arsenikin tai sen myrkyllisten yhdistysten synnyttämät sairaudet.	”
7. Elohopean tai sen myrkyllisten yhdistysten synnyttämät sairaudet.	”
8. Lyijyn tai sen myrkyllisten yhdistysten synnyttämät sairaudet.	”
9. Rikkihiilen synnyttämät sairaudet.	”
10. Alifaattiseen sarjaan kuuluvien myrkyllisten hii-livetyjen halogeenijohdannaisten synnyttämät sairaudet.	”
11. Bensoolin tai sitä vastaavien myrkyllisten aineiden synnyttämät sairaudet.	”
12. Bensoolin tai sitä vastaavien aineiden myrkyllisten typpi- ja aminojohdannaisten synnyttämät sairaudet.	”
13. Ionisoivan säteilyn synnyttämät sairaudet.	Kaikki työt, joissa työntekijä joutuu alttiiksi ionisoivan säteilyn vaikutukselle.
14. Tervan, pien, maapien, mineraaliöljyjen, parafiinin tai antraseenin tai näiden aineiden yhdistysten, tuotteiden tai jätteiden synnyttämä primäärinen ihosyöpä (epitelioma).	Kaikki työt, joissa mainittu vaara on olemassa.
15. Pernaruttotartunta.	Pernaruttoisten eläinten kanssa kosketukseen joutuvat työntekijät. Eläinruhojen, nahkojen, kavioiden ja sarvien käsittely. Sellaisten kauppatavaroiden lastaaminen, purkaminen tai kuljetus, jotka ovat saattaneet saastua pernaruttoisista eläinten ruhoista.

II TAULUKKO

Edunsaajatyypeille maksettavat toistuvaissuoritukset

Tapahtuma	Edunsaajatyyppe	Prosentti
1. Tilapäinen tai alkava työkyvyttömyys	Mies, jonka huollettavana on vaimo ja kaksi lasta	60
2. Ansiokyvyn täydellinen menetys tai vastaava fyysisen kunnon heikkeneminen	Mies, jonka huollettavana on vaimo ja kaksi lasta	60
3. Perheenhuoltajan kuolema	Leski, jonka huollettavana on kaksi lasta	50

SCHEDULE I.

List of Occupational Diseases

Occupational diseases	Work involving exposure to risk
1. Pneumoconioses caused by sclerogenetic mineral dust (silicosis, anthraco-silicosis, asbestosis) and silico-tuberculosis provided that silicosis is an essential factor in causing the resultant incapacity or death.	All work involving exposure to the risk concerned.
2. Diseases caused by beryllium or its toxic compounds.	"
3. Diseases caused by phosphorus or its toxic compounds.	"
4. Diseases caused by chrome or its toxic compounds.	"
5. Diseases caused by manganese or its toxic compounds.	"
6. Diseases caused by arsenic or its toxic compounds.	"
7. Diseases caused by mercury or its toxic compounds.	"
8. Diseases caused by lead or its toxic compounds.	"
9. Diseases caused by carbon bisulphide.	"
10. Diseases caused by the toxic halogen derivatives of hydrocarbons of the aliphatic series.	"
11. Diseases caused by benzene or its toxic homologues.	"
12. Diseases caused by nitro- and amido-toxic derivatives of benzene or its homologues.	"
13. Diseases caused by ionising radiations.	All work involving exposure to the action of ionising radiations.
14. Primary epitheliomatous cancer of the skin caused by tar, pitch, bitumen, mineral oil, anthracene, or the compounds, products or residues of these substances.	All work involving exposure to the risks concerned.
15. Anthrax infection .	Work in connection with animals infected with anthrax. Handling of animal carcasses or parts of such carcasses including hides, hoofs and horns. Loading and unloading or transport of merchandise which may have been contaminated by animals or animal carcasses infected with anthrax.

SCHEDULE II.

Periodical payments to standard beneficiaries

Contingency	Standard beneficiary	Percentage
1. Temporary or initial incapacity for work	Man with wife and two children	60
2. Total loss of earning capacity or corresponding loss of faculty	Man with wife and two children	60
3. Death of breadwinner	Widow with two children	50

LIITE

Kaikkien elinkeinoelämän alojen toiminnanaloittain laadittu kansainvälinen tyyppiluokitus.

(Muutettu v. 1958)

Pää- ja alaryhmät

Ala-ryhmä	Pääryhmä
Pääryhmä 0. Maatalous, metsätalous, metsästys ja kalastus:	

01. Maatilatalous.
02. Metsätalous.
03. Metsästys ja riistanhoito.
04. Kalastus.

Pääryhmä 1. Kaivannaisteollisuus:

11. Kivihiilikaivokset.
12. Malmikaivokset.
13. Raakaöljyt ja luonnonkaasu.
14. Kivilouhokset, savi- ja hiekkakuopat.
19. Muut ei-metalliset mineraalikaivokset ja -louhokset.

Pääryhmä 2—3. Tehdasteollisuus:

20. Elintarviketeollisuus, paitsi juomia valmistava teollisuus.
21. Juomia valmistava teollisuus.
22. Tupakkateollisuus.
23. Kutomateollisuus.
24. Jalkine-, vaatetus- ja asusteteollisuus.
25. Puu- ja korkkiteollisuus, paitsi huonekaluteollisuus.
26. Huonekalu- ja sisusteteollisuus.
27. Paperi- ja paperituoteteollisuus.
28. Graafinen yms. teollisuus.
29. Nahka-, nahkateos- ja turkisteollisuus, paitsi jalkine- ja muu vaatetusteollisuus.
30. Kumiteollisuus.
31. Kemian teollisuus.
32. Kiviöljy- ja kivihiiliteollisuus.
33. Kivennäisteollisuus, paitsi kiviöljy- ja kivihiilituotteet.
34. Metallien perusteollisuus.
35. Metallituoteteollisuus, paitsi koneiden ja kuljetusvälineiden.
36. Koneiteollisuus, paitsi sähkökoneiteollisuus.
37. Sähkötekniikka teollisuus.
38. Kulkuneuvoteollisuus.
39. Muu tehdasteollisuus.

Pääryhmä 4. Rakennustoiminta:

40. Rakennustoiminta.

ANNEX

International standard industrial classification of all economic activities

(Revised 1958)

List of Divisions and Major Groups

Major group	Division
Division 0. Agriculture, Forestry, Hunting and Fishing	

01. Agriculture.
02. Forestry and logging.
03. Hunting, trapping and game propagation.
04. Fishing.

Division 1. Mining and Quarrying

11. Coal mining.
12. Metal mining.
13. Crude petroleum and natural gas.
14. Stone quarrying, clay and sand pits.
19. Other non-metallic mining and quarrying.

Divisions 2—3. Manufacturing

20. Food manufacturing industries, except beverage industries.
21. Beverage industries.
22. Tobacco manufacturers.
23. Manufacture of textiles.
24. Manufacture of footwear, other wearing apparel and made-up textile goods.
25. Manufacture of wood and cork, except manufacture of furniture.
26. Manufacture of furniture and fixtures.
27. Manufacture of paper and paper products.
28. Printing, publishing and allied industries.
29. Manufacture of leather, and leather and fur products, except footwear and other wearing apparel.
30. Manufacture of rubber products.
31. Manufacture of chemicals and chemical products.
32. Manufacture of products of petroleum and coal.
33. Manufacture of non-metallic mineral products, except products of petroleum and coal.
34. Basic metal industries.
35. Manufacture of metal products, except machinery and transport equipment.
36. Manufacture of machinery, except electrical machinery.
37. Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies.
38. Manufacture of transport equipment.
39. Miscellaneous manufacturing industries.

Division 4. Construction

40. Construction.

Ala-ryhmä	Pääryhmä	Major group	Division
	<i>Pääryhmä 5. Sähkö, kaasu, vesijohto yms.:</i>		<i>Division 5. Electricity, Gas, Water and Sanitary Services</i>
51.	Sähkö-, kaasu- ja höyrylaitokset.	51.	Electricity, gas and steam.
52.	Vesi- ja puhtaanapitolaitokset.	52.	Water and sanitary services.
	<i>Pääryhmä 6. Kauppa:</i>		<i>Division 6. Commerce</i>
61.	Tukku- ja vähittäiskauppa.	61.	Wholesale and retail trade.
62.	Pankit sekä muut rahalaitokset.	62.	Banks and other financial institutions.
63.	Vakuutuslaitokset.	63.	Insurance.
64.	Kiinteistöt.	64.	Real estate.
	<i>Pääryhmä 7. Kuljetus, varastointi ja yhdysliikenne:</i>		<i>Division 7. Transport, Storage and Communication.</i>
71.	Kuljetus.	71.	Transport.
72.	Varastointi ja varastot.	72.	Storage and warehousing.
73.	Yhdysliikenne.	73.	Communication.
	<i>Pääryhmä 8. Palvelukset:</i>		<i>Division 8. Services</i>
81.	Valtion palvelukset.	81.	Government services.
82.	Yhdyskuntien palvelukset.	82.	Community services.
83.	Liike-elämän palvelukset.	83.	Business services.
84.	Virkistyspalvelukset.	84.	Recreation services.
85.	Henkilökohtaiset palvelukset.	85.	Personal services.
	<i>Pääryhmä 9. Tarkemmin määrittelemättömät alat:</i>		<i>Division 9. Activities Not Adequately Described</i>
90.	Tarkemmin määrittelemättömät toimialat.	90.	Activities not adequately described.

(Suomennos)

Liite C

**Työllisyyspolitiikkaa koskeva yleissopimus
(N:o 122)**

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Genevessä 17 päivänä kesäkuuta 1964 neljännen kymmenennen kahdeksannen istuntokautensa,

ottaen huomioon, että Filadelfian julistuksessa tunnustetaan Kansainvälisen työjärjestön juhlalliseksi velvollisuudeksi edistää maailman kansojen keskuudessa täystyöllisyyden saavuttamista ja elintason kohottamista tarkoittavia ohjelmia ja että Kansainvälisen työjärjestön perussäännön johdannossa on määräyksiä työttömyyden ehkäisemisestä ja riittävän toimeentulon takaavan palkan turvaamisesta, ja

ottaen lisäksi huomioon, että Filadelfian julistuksen mukaan Kansainvälisen työjärjestön velvollisuutena on tutkia ja harkita talous- ja rahapolitiikan vaikutuksia työllisyyspolitiikkaan silmällä pitäen sitä perustavotte, että "kaikilla ihmisillä rotuun, uskontunnustukseen tai sukupuoleen katsomatta on oikeus vapaasti ja arvokkaasti sekä taloudellisesti turvattuina ja yhtäläisin mahdollisuuksin työskennellä aineellisen hyvinvointinsa ja henkisen kehityksensä hyväksi", sekä

ottaen huomioon, että Ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa lausutaan, että "jokaisella on oikeus tehdä työtä, valita vapaasti työpaikkansa, saada oikeudenmukaiset ja suotuisat työolot sekä saada suojaa työttömyyttä vastaan", ja

pannen merkille työllisyyspolitiikkaa välittömästi koskevien Kansainvälisen työjärjestön sopimusten ja suositusten sanamuodon ja erityisesti työnvälityksen järjestelyä koskevat sopimuksen ja suosituksen vuodelta 1948, ammatinvalinnan ohjausta koskevan suosituksen vuodelta 1949, ammattikoulutusta koskevan suosituksen vuodelta 1962 ja työ-

Convention (No. 122) concerning employment policy

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Forty-eighth Session on 17 June 1964, and

Considering that the Declaration of Philadelphia recognises the solemn obligation of the International Labour Organisation to further among the nations of the world programmes which will achieve full employment and the raising of standards of living, and that the Preamble to the Constitution of the International Labour Organisation provides for the prevention of unemployment and the provision of an adequate living wage, and

Considering further that under the terms of the Declaration of Philadelphia it is the responsibility of the International Labour Organisation to examine and consider the bearing of economic and financial policies upon employment policy in the light of the fundamental objective that "all human beings, irrespective of race, creed or sex, have the right to pursue both their material well-being and their spiritual development in conditions of freedom and dignity, of economic security and equal opportunity", and

Considering that the Universal Declaration of Human Rights provides that "everyone has the right to work, to free choice of employment, to just and favourable conditions of work and to protection against unemployment", and

Noting the terms of existing international labour Conventions and Recommendations of direct relevance to employment policy, and in particular of the Employment Service Convention and Recommendation, 1948, the Vocational Guidance Recommendation, 1949, the Vocational Training Recommendation, 1962, and the Discrimination (Employment

markkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuvaa syrjintää koskevat sopimuksen ja suosituksen vuodelta 1958, ja

ollen sitä mieltä, että nämä asiakirjat olisi asetettava laajempaan yhteyteen sellaisen taloudellista kehittämistä tarkoittavan kansainvälisen ohjelman puitteisiin, joka perustuu tuottavaan täystyöllisyyteen työpaikan vapaan valinnan pohjalla, ja

päätettyään hyväksyä eräitä työllisyyspolitiikkaa koskevia ehdotuksia, jotka sisältyvät istutokauden päiväjärjestyksen kahdeksanteen kohtaan, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan kausainvälisen yleissopimuksen muotoon, hyväksyy tänä 9 päivänä heinäkuuta 1964 seuraavan yleissopimuksen, jonka nimenä on "Työllisyyspolitiikkaa koskeva yleissopimus, 1964":

1 artikla

1. Silmällä pitäen taloudellisen kasvun ja kehityksen edistämistä, elintason kohottamista, työvoimantarpeen tyydyttämistä ja työtömyys- ja vajaatyöllisyyskysymyksen ratkaisemista tulee kunkin jäsenvaltion eräänä tärkeimmistä tavoitteista tunnustaa ja harjoittaa aktiivista politiikkaa, jonka tarkoituksena on edistää tuottavaa ja työpaikan vapaaseen valintaan perustuvaa täystyöllisyyttä.

2. Tällä politiikalla on pyrittävä varmistamaan, että

a) työtä on tarjolla kaikille, jotka ovat käytettävissä ja hakevat työtä;

b) tällainen työ on mahdollisimman tuottavaa;

c) työpaikka voidaan vapaasti valita ja että jokaisella työntekijällä siinä määrin kuin suinkin on mahdollista on tilaisuus hankkia hänelle soveltuvaan työhön vaadittu pätevyys ja käyttää tällaisessa työssä hyväkseen taitojaan ja taipumuksiaan rotuun, ihonväriin, sukupuoleen, uskontoon, poliittiseen mielipiteeseen tai kansalliseen tahi yhteiskunnalliseen syntyperään katsomatta.

3. Tällaisessa politiikassa on otettava asianmukaisesti huomioon taloudellisen kehityksen aste ja taso sekä työllisyystavoitteiden ja muiden taloudellisten ja sosiaalisten tavoitteiden välinen suhde ja sitä on harjoitettava kunkin maan olosuhteisiin ja käytäntöön soveltuvalla tavalla.

and Occupation) Convention and Recommendation, 1958, and

Considering that these instruments should be placed in the wider framework of an international programme for economic expansion on the basis of full, productive and freely chosen employment, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to employment policy, which are included in the eighth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this ninth day of July of the year one thousand nine hundred and sixty-four the following Convention, which may be cited as the Employment Policy Convention, 1964:

Article 1

1. With a view to stimulating economic growth and development, raising levels of living, meeting manpower requirements and overcoming unemployment and underemployment, each Member shall declare and pursue, as a major goal, an active policy designed to promote full, productive and freely chosen employment.

2. The said policy shall aim at ensuring that—

a) there is work for all who are available for and seeking work;

b) such work is as productive as possible;

c) there is freedom of choice of employment and the fullest possible opportunity for each worker to qualify for, and to use his skills and endowments in, a job for which he is well suited, irrespective of race, colour, sex, religion, political opinion, national extraction or social origin.

3. The said policy shall take due account of the stage and level of economic development and the mutual relationships between employment objectives and other economic and social objectives, and shall be pursued by methods that are appropriate to national conditions and practices.

2 artikla

Kunkin jäsenvaltion on sillä tavoin ja siinä laajuudessa kuin maan olosuhteet huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista

a) määrättävä ja säännöllisin väliajoin tarkistettava järjestetyn talous- ja sosiaalipolitiikkansa puitteissa ne toimenpiteet, joihin on ryhdyttävä 1 artiklassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi;

b) ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin, joihin, milloin se on tarkoituksenmukaista, kuuluu ohjelman laatiminen näiden toimenpiteiden toteuttamiseksi.

3 artikla

Tätä sopimusta sovellettaessa on työliikeyspolitiikasta neuvoteltava niiden piirien edustajien kanssa, joita toimenpiteet tulevat koskemaan, erityisesti työnantajien ja työntekijöiden edustajien kanssa, jotta voitaisiin ottaa täysin huomioon heidän kokemuksensa ja mielipiteensä sekä varmistaa heidän osallistumisensa yhteistyöhön tällaista politiikkaa suunniteltaessa ja sille tukea hankittaessa.

4 artikla

Tämän yleissopimuksen viralliset ratifiointit on lähetettävä Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäviksi.

5 artikla

1. Tämä yleissopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifiointit pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Tämä yleissopimus tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifiointit.

3. Sen jälkeen tämä yleissopimus tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin sen ratifiointi on rekisteröity.

6 artikla

1. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jolloin sopimus ensiksi tuli voimaan, sanoa sen irti kirjelmällä, joka lähetetään Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan rekisteröitäväksi. Irtisanominen ei tule

Article 2

Each Member shall, by such methods and to such extent as may be appropriate under national conditions—

a) decide on and keep under review, within the framework of a co-ordinated economic and social policy, the measures to be adopted for attaining the objectives specified in Article 1;

b) take such steps as may be needed, including when appropriate the establishment of programmes, for the application of these measures.

Article 3

In the application of this Convention, representatives of the persons affected by the measures to be taken, and in particular representatives of employers and workers, shall be consulted concerning employment policies, with a view to taking fully into account their experience and views and securing their full co-operation in formulating and enlisting support for such policies.

Article 4

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 5

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 6

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

voimaan ennen kuin vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä.

2. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa edellisessä momentissa mainitun kymmenen vuoden määräajan päättymisestä käytä tässä artiklassa määrättyä irtisanomisoikeutta, on sidottu sopimukseen uudeksi kymmenvuotiskaudeksi ja voi sen jälkeen tässä artiklassa määrätyn ehdoin sanoa irti sopimuksen kunkin kymmenvuotiskauden päätyttyä.

7 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille tieto kaikista järjestön jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ratifioinneista ja irtisanomisista.

2. Ilmoittaessaan järjestön jäsenvaltioille toisen hänelle ilmoitetun ratifioinnin rekisteröimisestä pääjohtajan on kiinnitettävä jäsenvaltioiden huomio yleissopimuksen voimaantulopäivään.

8 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava kaikista edellisten artiklojen mukaisesti rekisteröimistään ratifioinneista ja irtisanomisista Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille täydelliset tiedot Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaista rekisteröintiä varten.

9 artikla

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on, milloin se katsoo tarpeelliseksi, annettava yleiselle konferenssille tämän yleissopimuksen soveltamista koskeva selostus sekä tutkittava, onko aihetta ottaa konferenssin työjärjestykseen kysymys sopimuksen täydellisestä tai osittaisesta muuttamisesta.

10 artikla

1. Mikäli konferenssi hyväksyy uuden yleissopimuksen, joka kokonaan tai osittain muuttaa tämän yleissopimuksen, eikä uusi yleissopimus määrää toisin, niin

Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 7

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 8

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 9

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 10

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

a) kun jäsenvaltio ratifioi uuden muutetun yleissopimuksen, aiheutuu tästä välittömästi *ipso jure* tämän yleissopimuksen irtisanominen 6 artiklan määräyksistä riippumatta, kun uusi muutettu yleissopimus tulee voimaan;

b) sen jälkeen kun uusi muutettu yleissopimus on tullut voimaan, eivät jäsenvaltiot enää voi ratifioida tätä yleissopimusta.

2. Tämä yleissopimus jää kuitenkin nykyisen muotoisena ja sisältöisenä voimaan niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat sen ratifioineet, mutta eivät ole ratifioineet muutettua yleissopimusta.

11 artikla

Tämän yleissopimuksen englannin- ja ranskankieliset tekstit ovat kumpikin yhtä todistusvoimaiset.

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 6 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 11

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

SUOSITUSTEN TEKSTIT

(Suomennos)

Liite D

Suositus (N:o 120), joka koskee kauppa- ja toimistotyön terveysoloja

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Genevessä 17 päivänä kesäkuuta 1964 neljänneksikymmenennen kahdeksannen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä eräitä kauppa- ja toimistotyön terveysoloja koskevia ehdotuksia, mikä kysymys on istuntokauden päiväjärjestyksen neljäntenä kohtana, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä 8 päivänä heinäkuuta 1964 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on "Kauppa- ja toimistotyön terveysoloja koskeva suositus, 1964":

I. Soveltamisala

1. Tämä suositus koskee kaikkia jäljempänä mainittuja laitoksia ja virastoja, olivatpa ne julkisia tai yksityisiä yrityksiä:

- a) kauppaliikkeet;
- b) yritykset, laitokset ja virastot, joissa työntekijät tekevät pääasiallisesti toimistotyötä, niihin luettuina vapaissa ammateissa toimivien henkilöiden toimistot;
- c) muiden yritysten, laitosten tai virastojen osastot, joissa työntekijät suorittavat pääasiallisesti kauppa- tai toimistotyötä, mikäli niitä ei ole pidettävä 2 momentissa mainittuina yrityksinä eivätkä ne ole teollisuuden, kaivosten, kuljetusalan tai maatalouden terveysoloja koskevan kansallisen lainsäädännön tai muiden määräysten alaisia.

2. Tämä suositus koskee myös seuraavia yrityksiä, laitoksia ja virastoja:

- a) henkilökohtaisia palveluksia suorittavat yritykset, laitokset ja virastot;
- b) posti ja lennätin;
- c) sanomalehti- ja kustannusyrietykset;
- d) hotellit ja täysihoitolat;
- e) ravintolat, kerhot, kahvilat ja muut yritykset, joissa tarjoillaan ruokaa ja juomia;
- f) teatterit ja julkiset huvittelupaikat samoin kuin muut virkistyspaikat;

3. 1) Tarvittaessa olisi ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin, sen jälkeen kun on neuvoteltu asianomaisten edustavien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, sen rajan määrittelemiseksi, joka erottaa tämän suosituksen soveltamisalaan kuuluvat yritykset, laitokset ja virastot muista yrityksistä.

2) Milloin on epätietoista, kuuluuko jokin yritys, laitos tai virasto tämän suosituksen soveltamisalaan, on joko asianomaisen viranomaisen ratkaistava kysymys neuvoteltuaan asianomaisten edustavien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, mikäli sellaisia järjestöjä on, tai on kysymys ratkaistava muulla kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisella tavalla.

II. Soveltamistavat

4. Eri maiden olosuhteiden ja käytännön erilaisuus huomioon ottaen voidaan tämän suosituksen määräykset toteuttaa:

- a) kansallisella lainsäädännöllä;
- b) työehtosopimuksella tai muulla asianomaisten työnantajain ja työntekijäin välillä sopimuksella;
- c) välimiestuomiolla; tai
- d) muulla tavalla jonka asianomainen viranomainen on hyväksynyt neuvoteltuaan asianomaisten edustavien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa.

III. Kunnossapito ja siisteys

5. Kaikki tilat, joissa työtä suoritetaan tai joiden kautta työntekijät saattavat joutua kulkemaan tahi joihin on sijoitettu työntekijäin käyttöön tarkoitettuja saniteetti- tai muita laitteita, samoin kun tällaisten tilojen kalusteet, on pidettävä asianmukaisessa kunnossa.

6. 1) Kaikki tällaiset tilat ja kalusteet on pidettävä siisteinä.

2) Erityisesti on säännöllisesti puhdistettava:

- a) lattiat, portaat ja käytävät;
 - b) valaistusta varten tehdyt ikkunat ja keinovalolaitteet;
 - c) seinät, katot ja kalusteet.
7. Puhdistus on suoritettava
- a) siten, että pölyä nousee ilmaan mahdollisimman vähän;
 - b) työajan ulkopuolella, paitsi erikoistapauksissa tai milloin puhdistus voidaan suorittaa työaikana tuottamatta haittaa työntekijöille.

8. Pukuhuoneet, käymälät, pesualtaat ja tarpeen mukaan muut työntekijöiden yhteiseen käyttöön tarkoitettut tilat ja laitteet on säännöllisesti puhdistettava ja määrääjain desinfioitava.

9. Kaikki jätteet, jotka voivat synnyttää epämiellyttäviä, myrkyllisiä tai vahingollisia aineita tai aiheuttaa tartuntaa, on mahdollisimman nopeasti tehtävä vaarattomiksi, siirrettävä pois tai eristettävä asianomaisen viranomaisen hyväksymien ohjeiden mukaisesti.

10. On ryhdyttävä toimenpiteisiin muiden roskien ja jätteiden poistamiseksi ja hävittämiseksi ja asetettava niitä varten riittävästi astioita sopiville paikoille.

IV. Tuuletus

11. Kaikkiin paikkoihin, joissa tehdään työtä tai joihin on sijoitettu sanitetti- tai muita työntekijöiden yhteiseen käyttöön tarkoitettuja laitteita, on järjestettävä riittävä ja asianmukainen luonnollinen tai keinotekoinen tahi kummankinlainen tuuletus, jonka avulla niihin saadaan raitista tai puhdistettua ilmaa.

12. Erityisesti

a) on luonnolliseen tai keinotekoiseen tuuletukseen käytetyt laitteet suunniteltava si-

ten, että niiden avulla saadaan tiettyyn tilaan riittävä määrä raitista tai puhdistettua ilmaa henkilöä ja tuntia kohti työn laadun ja työolosuhteet huomioon ottaen;

b) on ryhdyttävä toimenpiteisiin työaikana mahdollisesti syntyvien höyryjen, pölyn ja muiden epämiellyttävien tai vahingollisten ilman epäpuhtauksien poistamiseksi tai tekemiseksi vaarattomaksi;

c) ilman normaali liikenopeus kiinteillä työpaikoilla ei saa olla haitallinen siellä työskentelevien henkilöiden terveydelle tai mukavuudelle;

d) siinä määrin kuin on mahdollista ja olosuhteet vaativat, on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että ilman kosteusaste suljetuissa huonetiloissa pysyy kohtuullisena.

13. Milloin työpaikka kokonaan tai suurimmaksi osaksi on ilmastoitu, on sinne järjestettävä asianmukainen luonnollinen tai keinotekoinen varatuuletusjärjestelmä.

V. Valaistus

14. Kaikkiin paikkoihin, joissa tehdään työtä tai joiden kautta työntekijät joutuvat kulkemaan tai joihin on sijoitettu saniteetti- tai muita työntekijöiden yhteiseen käyttöön tarkoitettuja laitteita, on siksi ajaksi, jona niitä todennäköisesti käytetään, järjestettävä riittävä ja sopiva luonnollinen tai keinotekoinen valaistus tahi molemmat.

15. Erityisesti on ryhdyttävä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin:

a) hyvien näköolosuhteiden turvaamiseksi

i) luonnovalon saantia varten tarkoituksenmukaisesti sijoitettujen ja riittävän suurien aukkojen avulla;

ii) valitsemalla huolellisesti keinovalolaitteet ja sijoittamalla ne tarkoituksenmukaisesti;

iii) valitsemalla huolellisesti huonetilojen ja niihin kuuluvien kalusteiden värit;

b) häikäisystä, valon ja varjon liian jyrkästä vastakohtaisuudesta, valon heijastumisesta samoin kuin liian voimakkaasta suorasta valaistuksesta johtuvien haittojen ja häiriöiden estämiseksi;

c) valon silmille vahingollisen lepattamisen poistamiseksi keinovaloa käytettäessä.

16. Missä luonnonvalon käyttäminen koh-
tuudella on mahdollista, on sille annettava
etusija kaikkiin muihin valaistustapoihin näh-
den.

17. Asianomaisen viranomaisen on mää-
rättävä asianmukaiset valomäärät luonnon- ja
keinovalolle eri työtehtäviä ja työpaikkoja
samoin kuin eri työoloja varten.

18. Huonetiloihin, joissa oleskelee lukui-
sasti työntekijöitä tai vierailijoita, on järjes-
tettävä varavalaistus.

VI. Lämpötila

19. Kaikissa paikoissa, joissa tehdään työ-
tä tai joiden kautta työntekijät joutuvat kul-
kemaan tai joihin on sijoitettu saniteetti- tai
muita työntekijöiden yhteiseen käyttöön tar-
koitettuja laitteita, on ylläpidettävä parhaat
mahdolliset olosuhteet ilman lämpötilaan,
kosteuteen ja ilmanvaihtoon nähden työn
laadun ja ilmaston huomioon ottaen.

20. Työntekijää ei ole vaadittava sään-
nöllisesti työskentelemään poikkeuksellisen
kuumassa tai kylmässä lämpötilassa. Asian-
omaisen viranomaisen on sen vuoksi mää-
rättävä maksimi- tai minimilämpötilat tai
nämä molemmat ottaen huomioon ilmaston
samoin kuin yrityksen, laitoksen tai viraston
laadun sekä työn luonteen.

21. Työntekijää ei ole vaadittava säännöl-
lisesti työskentelemään olosuhteissa, joissa
lämpötila vaihtelee äkillisesti tavalla, jonka
asianomainen viranomainen katsoo olevan va-
hinkoksi terveydelle.

22. 1) Työntekijää ei ole vaadittava sään-
nöllisesti työskentelemään sellaisten laitteiden
välittömässä läheisyydessä, joista säteilee suu-
ressa määrässä lämpöä tai jotka aiheuttavat
ympärillä olevan ilman voimakkaan jäähty-
misen niin että asianomainen viranomainen
katsoo sen olevan vahingoksi terveydelle, jol-
lei ryhdytä asianmukaisiin tarkkailutoimen-
piteisiin tai jollei rajoiteta sitä aikaa, jonka
työntekijä on alttiina lämmölle tai kylmyy-
delle tai hänelle hankita tarkoituksenmukai-
sia suojavälineitä tai -vaatteita.

2) On hankittava ja käytettävä kiinteitä
tai siirrettäviä suojaverhoja, ilmavirran oh-
jauslaitteita tai muita sopivia laitteita työn-
tekijöiden suojaamiseksi suurelta kylmyydeltä
tai kuumuudelta, auringonlämpö siihen luet-
tuna.

23. 1) Työntekijää ei ole vaadittava työskentelemään ulkona olevan myyntipöydän ääressä niin alhaisessa lämpötilassa, että siitä voi olla vahinkoa hänen terveydelleen, ellei hänellä ole asianmukaista lämmittelyn mahdollisuutta.

2) Työntekijää ei ole vaadittava työskentelemään ulkona olevan myyntipöydän ääressä niin korkeassa lämpötilassa, että siitä voi olla vahinkoa hänen terveydelleen, ellei hänellä ole mahdollisuutta asianmukaisesti suojautua tällaiselta kuumuudelta.

24. Sellaisten lämmitys- tai jäähdytysmenetelmien käyttö, jotka voivat aiheuttaa huoneen ilmassa vaarallisia tai epämiellyttäviä höyryjä, on kiellettävä.

25. Milloin työtä tehdään hyvin alhaisissa tai hyvin korkeissa lämpötiloissa, on työntekijöille järjestettävä lyhennetty työpäivä tai työaikaan sisällytettävä taukoja tai ryhdyttävä muihin sopiviin toimenpiteisiin.

VII. Työskentelytilat

26. 1) Kaikki työpaikat on suunniteltava ja työskentelytilat sijoitettava niin, ettei työntekijäin terveydelle koidu vahinkoa.

2) Kullakin työntekijällä tulee olla riittävästi vapaata työskentelytilaa, niin että hän voi suorittaa työnsä terveyttään vaarantamatta.

27. Asianomaisen viranomaisen on mää-
rättävä:

a) pinta-ala, joka suljetuissa huonetiloissa on oltava kutakin siellä säännöllisesti työskentelevää työntekijää kohti;

b) se vapaan tilan vähimmäistilavuus, joka on suljetuissa huonetiloissa oltava kutakin siellä säännöllisesti työskentelevää työntekijää kohti;

c) sellaisten uusien suljettujen huonetilojen vähimmäiskorkeus, joissa tullaan säännöllisesti työskentelemään.

VIII. Juomavesi

28. Työntekijöiden käytettävissä tulee olla riittävästi hyvää juomavettä tai muuta kelpoista juomaa. Siellä missä voidaan järjestää juoksevan juomaveden saanti, tälle on annettava etusija.

29. 1) Juomaveden tai muun sallitun juoman jakeluun käytettävät astiat

- a) on tiiviisti suljettava ja, milloin se on tarkoituksenmukaista, varustettava tulpalla;
- b) on varustettava niiden sisällön laatua osoittavalla selvällä merkinnällä;
- c) eivät saa olla sankoja, tynnyreitä tai muita suuriaukkoisia kannellisia tai kannettomia astioita, joista nestettä voidaan ammentaa jollakin välineellä;
- d) on pidettävä jatkuvasti puhtaina.

2) On hankittava riittävästi juoma-astioita ja järjestettävä mahdollisuus niiden pesemiseen puhtaalla vedellä.

3) Yhteisten juoma-astioiden käyttö on kiellettävä.

30. 1) Vettä, joka ei tule virallisesti hyväksytystä juomaveden jakelulähteestä, ei ole jaettava juomavetenä, ellei asianomainen terveydenhoitoviranomainen nimenomaan anna lupaa sen jakeluun ja tarkasta sitä määräjain.

2) Muusta kuin virallisesti hyväksytyn paikallisen vedenhankintapalvelun käyttämästä jakelutavasta on ilmoitettava asianomaiselle terveydenhoitoviranomaiselle, jotta se hyväksyisi tällaisen jakelutavan.

31. 1) Jaettaessa juomavedeksi kelpaamattomaa vettä on vedenottopaikat varustettava tätä koskevalla merkinnällä.

2) Juomavedeksi kelpaavan ja sellaiseksi kelpaamattoman veden jakelujärjestelmien välillä ei saa olla välitöntä tai välillistä yhteyttä.

IX. Pesualtaat ja suihkut

32. Työntekijöiden käytettäväksi on sopiviin paikkoihin järjestettävä riittävät ja tarkoituksenmukaiset peseytymismahdollisuudet ja pidettävä ne asianmukaisessa kunnossa.

33. 1) Peseytymismahdollisuuksiin tulee siinä määrin kuin suinkin on mahdollista kuulua pesualtaita, joihin tarvittaessa saadaan kuumaa vettä ja, mikäli työn laatu sitä vaatii, kuumavesisuihkuja.

2) Työntekijän käytettävissä tulee olla saippuaa.

3) Sopivia aineita (kuten puhdistusaineita, erikoisia puhdistusvoiteita tai erikoispuute-

ria keuhonhoitoa varten) on annettava työntekijöiden käytettäväksi, mikäli työn laatu sitä edellyttää. Terveydelle vahingollisten tuotteiden käyttö henkilökohtaisen puhtauden ylläpitämiseksi on kiellettävä.

4) Työntekijöiden käytettäväksi on asetettava pyyheliinoja, joiden mieluummin tulee olla henkilökohtaisia, tai muita sopivia kuivaamisvälineitä. Sellaiset yhteiset pyyheliinat, joista ei aina löydy puhdasta kohtaa niitä käytettäessä, on kiellettävä.

34. 1) Pesualtaisiin ja suihkuihin tuleva vesi ei saa olla terveydelle vaarallista.

2) Mikäli pesualtaiden ja suihkujen vesi ei ole juotavaksi kelpavaa, on tämä selvästi ilmoitettava.

35. Miehille ja naisille on järjestettävä erilliset peseytymismahdollisuudet, paitsi hyvin pienissä yrityksissä, joissa asianomaisen viranomaisen suostumuksella peseytymismahdollisuudet voivat olla yhteiset.

36. Asianomaisen viranomaisen on määrättävä pesualtaiden ja suihkujen luku ottaen huomioon työntekijöiden lukumäärän ja heidän työnsä laadun.

X. Mukavuuslaitokset

37. Työntekijöiden käytettävissä tulee olla riittävästi asianmukaisia mukavuuslaitoksia, joita on sijoitettu sopiville paikoille ja jotka pidetään moitteettomassa kunnossa.

38. 1) Mukavuuslaitokset on varustettava väliseinillä siten, että ne tulevat riittävästi eristetyiksi.

2) Mukavuuslaitokset on mikäli mahdollista varustettava huuhtelulaitteella, vesilukolla ja toilettipaperilla tai muilla vastaavilla hygienisillä puhdistuslaitteilla.

3) Naisille tarkoitettuihin mukavuuslaitoksiin on sijoitettava tarkoituksenmukaisia kannellisia jäteastioita tai muita sopivia laitteita, esimerkiksi jätteenpolttouuneja.

4) Mukavuuslaitosten läheisyyteen on mikäli mahdollista sijoitettava riittävästi pesualtaita, joiden luokse voidaan helposti päästä.

39. Miehille ja naisille on järjestettävä erilliset mukavuuslaitokset paitsi milloin asianomainen viranomainen sallii tästä poikkeuksen yrityksissä, joissa työskentelee enintään viisi työntekijää tai ainoastaan työnantajan perheenjäseniä.

40. Asianomaisen viranomaisen tulee ottaa huomioon työntekijäin lukumäärän määrätä miehille tarkoitettujen vesiklosettien ja vedenheittopaikkojen samoin kuin naisille tarkoitettujen vesiklosettien lukumäärä.

41. Mukavuuslaitoksiin on järjestettävä asianmukainen tuuletus ja ne on sijoitettava siten, ettei siitä aiheudu haittaa. Niistä ei saa olla suoraa yhteyttä työskentelytiloihin, lepohuoneisiin tai ruokailutiloihin, vaan niiden tulisi olla erotetut näistä eteisellä tai avoimella tilalla. Ulkona sijaitseviin mukavuuslaitoksiin johtavat kulkutiet on varustettava katoksella.

XI. Istuimet

42. Työntekijöille on hankittava riittävästi sopivia istuimia ja heille on annettava tilaisuus niiden kohtuulliseen käyttämiseen.

43. Mikäli suinkin on mahdollista, on työpaikat järjestettävä siten, että seisomaan työskentelevät työntekijät voisivat, mikäli työn laatu sen sallii, suorittaa tehtävänsä istuen.

44. Työntekijöille hankittujen istuimien tulee olla malliltaan ja mitoiltaan mukavia, suoritettavaan työhön sopivia ja niiden tulee helpottaa työntekijän terveyden kannalta oikean työskentelyasennon ottamista. Tarvittaessa on samaa tarkoitusta varten hankittava jalkanojia.

XII. Vaatteiden säilytys ja pukuhuoneet

45. Sopivia säilytysvälineitä kuten vaateripustimia ja -kaappeja on hankittava ja pidettävä kunnossa sellaisten vaatteiden säilyttämiseksi ja kuivattamiseksi, joita ei pidetä työssä.

46. Mikäli työntekijöiden lukumäärä ja heidän työnsä laatu sitä vaatii, on järjestettävä pukuhuoneita.

47. 1) Pukuhuoneeseen tulee kuulua

a) sopivasti tuuletettavia ja riittävän suuruisia henkilökohtaisia kaappeja tai muita sopivia lukittavia säilytystiloja;

b) riittävä määrä istuimia.

2) On järjestettävä kaappitilat erikseen työmatka-asua ja erikseen työvaatetusta var-

ten, milloin työntekijät suorittavat tehtäviä, joissa tarvitaan työvaatteita, jotka saattavat saastua tai pahasti likaantua, tahraantua tai kastua johonkin nesteeseen.

48. Miehille ja naisille tulee olla erilliset pukuhuoneet.

XIII. Maanalaiset ja niihin verrattavat huonetilat

49. Maanalaisten tai ikkunattomien huonetilojen, joissa säännöllisesti työskennellään, tulee täyttää asianomaisen viranomaisen määräämät tarkoituksenmukaiset terveydelliset vaatimukset.

50. Mikäli olosuhteet sallivat, ei työntekijöitä ole vaadittava työskentelemään maanalaisissa tai ikkunattomissa huonetiloissa jatkuvasti, vaan vuorojärjestelmän mukaan.

XIV. Epämiellyttävät, epäterveelliset tai myrkylliset aineet ja menetelmät

51. Asianmukaisin ja käytännössä mahdollisin toimenpitein on työntekijät suojattava epämiellyttäviltä, epäterveellisiltä tai myrkyllisiltä tahi muutoin vahingollisilta aineilta ja menetelmiltä.

52. Erityisesti on

a) ryhdyttävä kaikkiin asianmukaisiin ja käytännössä mahdollisiin toimenpiteisiin tällaisten aineiden ja menetelmien korvaamiseksi aineilla ja menetelmillä, jotka eivät ole epämiellyttäviä, epäterveellisiä tai myrkyllisiä tai muutoin vahingollisia tahi ovat tällaisia vähäisemmässä määrässä;

b) asianomaisen viranomaisen edistettävä a) kohdassa mainittuihin toimenpiteisiin ryhtymistä ja vähittäiskaupan osalta täysin vaarattomien menetelmien ja säiliöiden käyttämistä sekä annettava tällaisia toimenpiteitä koskevia neuvoja;

c) milloin ei ole mahdollista ryhtyä a) kohdassa mainittuihin toimenpiteisiin käytettävä muita suojaustapoja kuten kotelointia, eristämistä ja tuuletusta;

d) epämiellyttävien, epäterveellisten tai myrkyllisten tai muutoin vahingollisten aineiden tarkkailuun tai poistamiseen tarkoitettuja välineet pidettävä jatkuvasti hyvässä kunnossa;

e) ryhdyttävä kaikkiin asianmukaisiin ja käytännössä mahdollisiin toimenpiteisiin työntekijäin suojaamiseksi vaaroilta, joita saattaa syntyä esimerkiksi silloin, kun epämiellyttäviä, epäterveellisiä, myrkyllisiä tai muutoin vahingollisia aineita pääsee kaatumaan, vuotamaan, vapautumaan tai roiskumaan;

f) tupakointi, syöminen, juominen tai ehostaminen kiellettävä käsiteltäessä myrkyllisiä tai muutoin vahingollisia aineita; työntekijäin käyttämät ruoka-aineet, juomat, tupakka tai ehostusaineet eivät saa joutua alttiiksi tällaisten aineiden saastuttavalle vaikutukselle.

53. Vaarallisia aineita sisältävissä astioissa tulee olla

a) hyväksytyjen kansainvälisten normien mukainen vaaraa osoittava merkki, jossa tarpeen mukaan ilmoitetaan vaaran laatu;

b) aineen nimi tai merkki, jonka avulla aine voidaan tuntea;

c) mikäli mahdollista tärkeimmät yksityiskohtaiset ensiapuohjeet sen varalta, että aine aiheuttaisi vahinkoa terveydelle tai ruumiinvamman.

54. 1) Milloin suoritettavat työt 51 ja 52 kohtien mukaisista toimenpiteistä huolimatta ovat poikkeuksellisen likaisia tai niihin kuuluu epäterveellisten, myrkyllisten, tai muusta syystä vahingollisten aineiden käyttöä tai käsittelyä tai valmistusta, on työntekijät vaaran suuruudesta ja laadusta riippuen asianmukaisesti suojattava suojavaatteilla tai muilla tarpeellisilla henkilökohtaisilla suojavausteilla ja -välineillä.

2) Tällaisiin vaatteisiin, varusteisiin ja välineisiin tulee työn laadusta riippuen kuulua esimerkiksi yksi tai useampia seuraavista esineistä: takki, suojapuku, esiliina, suojalasit, käsineet, hattu, kypärä, naamari, jalkineet, suojarasvat ja erikoispuuteri.

3) Asianomaisen viranomaisen on tarpeen mukaan määrättävä henkilökohtaisten suojavausteiden ja -välineiden tehokkuudelle asetettavat vähimmäisvaatimukset.

4) Mikäli erityiset julkiset terveydensuojelutoimenpiteet tai työntekijöiden terveydensuojelu edellyttävät suojavaatteiden ja muiden henkilökohtaisten suojavausteiden ja -välineiden käyttöä työssä, nämä vaatteet ja

varusteet on hankittava, puhdistettava ja pidettävä kunnossa työnantajan kustannuksella.

55. Mikäli henkilökohtaisten suojavausteiden ja -välineiden käyttö ei täysin poista epäterveellisten, myrkyllisten tai muutoin vahingollisten aineiden tai menetelmien vaikutusta, tulee asianomaisen viranomaisen tarpeen mukaan suositella ryhtymistä muihin ehkäiseviin toimenpiteisiin.

56. 1) Asianomaisen viranomaisen on tarvittaessa määrättävä alin työhönpääsyikä tällaisten aineiden ja menetelmien käyttöä edellyttäviin tehtäviin.

2) Asianomaisen viranomaisen on määrättävä toimitettavaksi lääkärintarkastuksia (työhön otettaessa ja sen jälkeen määräajoin) työntekijöille, jotka joutuvat olemaan alttiina epäterveellisten tai myrkyllisten tai muusta syystä vahingollisten aineiden vaikutukselle.

XV. Melu ja värinä

57. 1) Asianmukaisin ja käytännössä mahdollisin toimenpitein on sellainen melu ja värinä (äänilähetykset mukaan luettuina), joka voi vaikuttaa työntekijöihin vahingollisesti, vähennettävä mahdollisimman pieneksi.

2) Erityistä huomiota on kiinnitettävä:

a) sellaisen melun ja värinän tuntuvaan vähentämiseen, joka aiheutuu koneista ja ääntä synnyttävistä välineistä ja laitteista;

b) sellaisen melun tai värinän lähteiden peittämiseen tai eristämiseen, jota ei voida vaimentaa;

c) äänilähetysten, musiikkilähetysten niihin luettuina, äänenvoimakkuuden vähentämiseen ja niiden kestoajan lyhentämiseen; sekä

d) ääntä eristävien laitteiden hankkimiseen, mikäli se on asianmukaista, jotta toimistot voitaisiin eristää työhuoneista, hisseistä, kuljetuslaitteista tai kadulta tulevalta melulta.

58. Mikäli 57 kohdan alakohdassa 2 tarkoitettut toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi vahingollisten vaikutusten torjumiseen tarpeellisessa määrässä, on

a) työntekijöille hankittava sopivia korvien suojuksia, milloin he joutuvat kuulemaan sellaisia ääniä, jotka voivat vaikuttaa heihin vahingollisesti;

b) työntekijöille, jotka joutuvat kuulemaan sellaisia ääniä, mitkä voivat vaikuttaa heihin vahingollisesti, järjestettävä työaikaan luettavia säännöllisiä lepotaukoja ääniltä ja tärinältä eristetyissä tiloissa;

c) tarvittaessa sovellettava tehtävien jakamis- tai vuorottelujärjestelmää.

XVI. Työmenetelmät ja työtahti

59. Työmenetelmät on mahdollisuuksien mukaan sovittava vastaamaan terveydellisiä vaatimuksia ja työntekijäin ruumiillista ja henkistä terveyttä sekä viihtyisyyttä.

60. On ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin muun muassa sen varmistamiseksi, etteivät työtehtävien koneistaminen tai suoritusstehon nopeuttamismenetelmät pakota omaksumaan sellaista työtahtia, joka työssä vaadittavan huomiokyvyn keskittämisen tai siinä tarvittavien nopeiden liikkeiden tähden saattaa aiheuttaa työntekijöissä vahingollisia vaikutuksia, erityisesti ruumiillista tai henkistä väsymystä, mistä on seurauksena lääketieteellisesti todettavia häiriöitä.

61. Mikäli työolosuhteet sitä vaativat, asianomaisen viranomaisen on määrättävä alin työhönpääsyikä 60 kohdassa tarkoitettujen työtehtävien osalta.

62. Vahingollisten vaikutusten estämiseksi tai niiden rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi on järjestettävä työaikaan luettavia lepotaukoja tai mahdollisuuksien mukaan sovellettava töiden jakamis- tai vuorottelujärjestelmää.

XVII. Ensiapu

63. Jokaisessa yrityksessä, laitoksessa tai virastossa tahi niiden osastossa, joka kuuluu tämän suosituksen soveltamisalaan, tulee sen koosta ja vaaramahdollisuuksista riippuen olla joko

a) oma sairastupa tai ensiapuasema;

b) sairastupa tai ensiapuasema, jota yritys ylläpitää yhdessä muiden yritysten, laitosten, virastojen tai niiden osastojen kanssa; tai

c) yksi tai useampia ensiapukaappeja, -laatikoita tai -pakkauksia.

64. 1) Asianomaisen viranomaisen on huomiioon ottaen henkilökunnan suuruuden sekä

vaaran laadun määrättävä kohdassa 63 tarkoitettujen sairastupien ja ensiapuasemien varusteet samoin kuin ensiapukaappien, -laatikoiden ja -pakkausten sisältö.

2) Ensiapukaappien, -laatikoiden ja -pakkausten sisältö on suojattava tartunta-aineilta, pidettävä asianmukaisessa kunnossa ja tarkastettava vähintään kerran kuussa. Nämä kaapit, laatikot tai pakkaukset on täydennettävä tarkastettaessa tai, milloin se on tarpeen, heti käytön jälkeen.

3) Jokaisessa ensiapukaapissa, -laatikossa tai -pakkauksessa tulee olla yksinkertaiset ja selvät ohjeet ensiavun antamisesta hätätapauksissa, ja on ohjeissa selvästi ilmoitettava 65 kohdan mukaisesti määrätyn henkilön nimi. Kaapeissa, laatikoissa tai pakkauksissa olevissa kaikissa tarvikkeissa tulee olla tarkat nimilaput.

65. Sairastupaan tai ensiapuasemalle tulee milloin tahansa helposti päästä ja ensiapukaappeja, -laatikoita tai -pakkauksia helposti käyttää. Vastuun niistä tulee kuulua tehtävään määrätylle henkilölle, joka pystyy antamaan asianomaisen viranomaisen määräysten mukaisen ensiavun.

XVIII. Ruokailuhuoneet

66. Asianomaisen viranomaisen määräämissä tapauksissa on työntekijöille järjestettävä ruokailuhuone.

67. 1) Ruokailuhuoneisiin on hankittava riittävästi istuimia ja pöytiä.

2) Ruokailuhuoneisiin tai niiden välittömään läheisyyteen on järjestettävä mahdollisuus ruoan lämmittämiseen, kylmän juomaveden ja kuumen veden saantiin.

3) Kannellisia jäteastioita tulee olla käytettävissä.

68. 1) Ruokailuhuoneiden tulee olla erillään kaikista tiloista, joissa joudutaan olemaan alttiina myrkyllisille aineille.

2) Saastuneiden työvaatteiden käyttäminen ruokailuhuoneissa on kiellettävä.

XIX. Lepuhuoneet

69. 1) Mikäli työntekijöillä ei ole muita mahdollisuuksia levähtää työaikana, on järjestettävä lepuhuone, missä se on toivottavaa

työn laadun ja muut siihen liittyvät edellytykset ja olosuhteet huomioon ottaen. Erityisesti on järjestettävä lepohuoneita naistyöntekijöille, työntekijöille, jotka suorittavat erityisen rasittavia töitä tai erikoistöitä, joissa levähtäminen työaikana on välttämätöntä, samoin kuin sellaisille vuorotyöntekijöille, joiden työssä on keskeytyksiä.

2) Mikäli se on tarkoituksenmukaista, on kansallisessa lainsäädännössä asianomaiselle viranomaiselle annettava valtuudet vaatia lepohuoneiden järjestämistä silloin kun viranomainen pitää sitä tarpeellisenä työehtojen ja -olosuhteiden vuoksi.

70. Tämän mukaisesti järjestettyihin lepo-huoneisiin tulee kuulua ainakin

a) huone, jonka suhteen on ryhdytty asianmukaisiin järjestelyihin kylmyydestä tai kuumuudesta johtuvien haittojen poistamiseksi;

b) asianmukainen tuuletus ja valaistus;

c) riittävästi sopivia istuimia.

XX. Piirustukset ja rakenne

71. Sellaisina yrityksinä, laitoksina tai niiden osastoina, jotka kuuluvat tämän suosituksen soveltamisalaan, käytettäväksi tarkoitettujen uudisrakennusten piirustusten samoin kuin jo olemassa olevissa rakennuksissa sijaitsevien tällaiseen käyttöön tarkoitettujen, näissä rakennuksissa olennaisia muutoksia edellyttävien uusittujen tilojen piirustusten tulee siinä määrin kuin mahdollista vastata tämän suosituksen määräyksiä, ja ne on lainsäädännössä määrätyissä tapauksissa alistettava etukäteen asianomaisen viranomaisen hyväksyttäväksi.

72. Piirustuksiin tulee sisältyä riittävästi tietoja, jotka erityisesti koskevat:

a) työskentelytilojen, kulkuteiden, uloskäytävien, varauloskäytävien sekä mukavuuslaitoksien sijoitusta;

b) työskentelytilojen ja varauloskäytävien samoin kuin ovien ja ikkunoiden mittoja selostuksin ikkunalautojen korkeudesta;

c) lattioiden, seinien ja kattojen laatua;

d) koneita ja laitteita, jotka voivat aikaansaada lämpöä, höyryä, kaasuja, pölyä, hajua, valoa, melua tai tärinää sellaisessa määrässä,

että se voi vaikuttaa haitallisesti työntekijöiden terveyteen, turvallisuuteen tai viihtyisyyteen, sekä näiden haittojen torjumiseksi ehdotettuja toimenpiteitä;

e) lämmitys- ja valaistustapaa;

f) mahdollisia konetuuletuslaitteita;

g) äänieristys-, kosteudeneristys- ja lämmönsäätömenetelmiä.

73. Asianomaisen viranomaisen on myönnettävä kohtuullinen aika sellaisten muutosten toimeenpanemiseen, joita se voisi vaatia saattaakseen tämän suosituksen soveltamisalaan kuuluvat yritykset, laitokset ja virastot tai niiden osastot vastaamaan suosituksen määräyksiä.

74. Lattiat on mahdollisuuksien mukaan niin rakennettava ja päällystettävä ja huone-tilojen seinät, katot ja kalusteet niin suunniteltava, etteivät ne ole vaaraksi työntekijän terveydelle.

75. On järjestettävä riittävästi varaulko-ovia ja pidettävä ne asianmukaisessa kunnossa.

XXI. Tautien leviämisen ehkäisytoimenpiteet

76. 1) On ryhdyttävä toimenpiteisiin tarttuvien tautien leviämisen estämiseksi samassa tämän suorituksen soveltamisalaan kuuluvassa yrityksessä, laitoksessa tai virastossa tahi sen osastossa työskentelevien henkilöiden keskuudessa sekä toisaalta työntekijöiden ja yleisön välillä.

2) Tällaisiin toimenpiteisiin tulee erityisesti kuulua

a) ryhmiin kohdistuvia tai henkilökohtaisia teknisiä ja lääketieteellisiä ehkäisytoimenpiteitä, niihin luettuina tartuntatautien vastustaminen ja hyönteisten, jyrstöiden ja muiden vahingollisten eläinten torjunta;

b) lääketieteellisiä valvontatoimenpiteitä.

XXII. Terveydellisiä toimenpiteitä koskeva neuvonta

77. On ryhdyttävä toimenpiteisiin tarpeellisen peruskäsityksen antamiseksi työntekijöille ja työnantajille niistä terveydellisistä toimenpiteistä, joihin työntekijöiden saattaa olla ryhdyttävä työaikana.

78. 1) Työntekijöille on erityisesti selostettava

a) sellaisiin vahingollisiin aineisiin liittyviä terveydellisiä vaaroja, joita työntekijä voi joutua käsittelemään tai käyttämään, vaikka tällaisia tuotteita käytettäisiinkin asianomaisessa yrityksessä vain harvoin;

b) terveyttä ja työsuojelua varten hankittujen varusteiden ja laitteiden asianmukaisen käytön tarpeellisuutta.

2) Mikäli työntekijöille ei voida antaa täydellisiä terveydellisiä tietoja heidän ymmärtämällään kielellä, heille on tällä kielellä selostettava ainakin tärkeimpien sanojen, ilmaisujen ja merkkien tarkoitus.

XXIII. Yhteistyö terveydensuojelun alalla

79. 1) Asianomaisen viranomaisen samoin kuin työnantajien ja työntekijöiden tulee olla keskenään yhteydessä työntekijäin työterveyden turvaamiseksi.

2) Pannessaan täytäntöön tämän suosituksen määräyksiä tulee asianomaisen viranomaisen neuvotella asianomaisten edustavien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, tai mikäli sellaisia ei ole, asianomaisten työnantajain ja työntekijäin edustajien kanssa.

80. 1) Asianomaisen viranomaisen tulee edistää tutkimuksen suorittamista työntekijäin terveyden turvaamista työn aikana tarkoittavista toimenpiteistä ja tarvittaessa itse toimittaa tällainen tutkimus.

2) Asianomaisen viranomaisen tulee laajalti levittää sellaista kirjallista aineistoa, jossa käsitellään terveyden turvaamista taroittavia toimenpiteitä.

3) Tietoja ja neuvoja kaikista tässä suosituksessa käsitellyistä asioista tulee olla saatavissa asianomaiselta viranomaiselta.

81. 1) Sellaisiin yrityksiin laitoksiin tai virastoihin tahi niiden osastoihin, joiden osalta asianomainen viranomainen vaaramahdollisuuden suuruuden huomioon ottaen pitää sitä tarpeellisenä, on nimitettävä vähintään yksi asiamies tai virkailija hoitamaan terveystarkastuksia.

2) Terveysasiamiesten tai -virkailijoiden tulee olla läheisessä yhteistyössä työnantajien ja työntekijöiden kanssa poistettaessa työntekijäin terveyttä uhkaavia vaaroja ja pitää tässä tarkoituksessa erityisesti yhteyttä työnantajien ja työntekijöiden edustajiin.

3) Yrityksissä, laitoksissa tai virastoissa, joiden osalta asianomainen viranomainen vaaramahdollisuuden huomioon ottaen pitää sitä toivottavana, on asetettava terveystoimikunta.

4) Terveystoimikuntien on erityisesti pyrittävä poistamaan työntekijäin terveyttä uhkaavat vaarat.

82. Asianomaisen viranomaisen tulee yhteistyössä asianomaisten työnantajien ja työntekijöiden tai heidän edustavien järjestöjensä kanssa suorittaa tutkimuksia tietojen keräämiseksi sairauksista, jotka saattavat aiheutua työstä, ja toimenpiteiden kehittämiseksi tällaisia sairauksia aiheuttavien syiden ja olosuhteiden poistamiseksi.

XXIV. Täytäntöönpano

83. Sopivin toimenpitein, kuten asianmukaisen tarkastusjärjestelmän avulla tai muulla tavoin, on varmistettava työterveyttä koskevien lakien, asetusten ja muiden määräysten asianmukainen soveltaminen.

84. Mikäli tämän suosituksen täytäntöönpanotapa sallii, on suosituksen määräysten täytäntöönpano varmistettava asianmukaisen rangaistusjärjestelmän avulla.

(Suomennos)

Liite E

Suositus (N:o 121), joka koskee työvammatapauksissa myönnettäviä etuja

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutun Genevessä 17 päivänä kesäkuuta 1964 neljännenkymmenennenkahdeksannen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä eräitä työtapaturma- ja ammattitautitapauksissa myönnettäviä etuja koskevia ehdotuksia, mikä kysymys on istuntokauden päiväjärjestyksen viidentenä kohtana, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskevaa yleissopimusta vuodelta 1964 täydentävän suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä 8 päivänä heinäkuuta 1964 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on "Työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskeva suositus, 1964":

1. Tässä suosituksessa

a) käsitteeseen "lainsäädäntö" kuuluu kaikki sosiaaliturvaa koskevat lait ja asetukset samoin kuin hallinnolliset määräykset;

b) käsite "määrätty" tarkoittaa kansallisessa lainsäädännössä tai tällaisen lainsäädännön nojalla määrättyä;

c) käsite "huollettava" viittaa huollon tarpeeseen, jonka oletetaan olevan olemassa määrättyissä tapauksissa.

2. Kunkin jäsenvaltion tulee tarvittaessa vaihteittain laajentaa työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskeva lainsäädäntönsä koskemaan kaikkia työntekijäryhmiä, jotka työvoimatapauksissa myönnettäviä etuja koskevan, vuoden 1964 yleissopimuksen 4 artiklan 2 momentin nojalla mahdollisesti on jätetty sanotussa yleissopimuksessa määrättyä turvaa vaille.

3. 1) Kunkin jäsenvaltion tulee määrätin ehdoin, ja tarvittaessa vaihteittain tai vapaaehtoisen vakuutuksen avulla varmistaa työvammatapauksissa annettavien etujen tai niitä vastaavien etujen myöntäminen:

a) sellaisten osuuskuntien jäsenille, jotka tuottavat tavaroita tai suorittavat palveluksia;

b) määrätuille itsenäisten ammatinharjoittajien ryhmille, erityisesti pienyritysten ja pientilojen omistajille, jotka itse aktiivisesti osallistuvat yrityksensä hoitoon;

c) eräille palkatta työskenteleville henkilöryhmille, joihin tulee kuulua:

i) koulutusta saavat samoin kuin työhön tai ammattiin liittyvää koeaikaa palvelevat tai muutoin tulevaan ammattiinsa valmistautuvat henkilöt, oppilaat ja opiskelijat heihin luettuina;

ii) vapaaehtoisten elinten jäsenet, joiden tehtävänä on torjua luonnononnettomuuksia, pelastaa ihmishenkiä ja omaisuutta tai ylläpitää lakia ja järjestystä;

iii) muut henkilöryhmät, jotka eivät muulla tavoin saa turvaa ja jotka toimivat yleishyödyllisissä tehtävissä tai osallistuvat kansalaisvelvollisuuksien täyttämiseen tai hyväntekeväisyystyöhön, kuten henkilöt, jotka vapaaehtoisesti toimivat julkisissa tehtävissä, sosiaalityössä tai sairaaloissa;

iv) vangit ja muut laitokseen määrättyt henkilöt, jotka suorittavat asianomaisten viranomaisten määräämää tai hyväksymää työtä.

2) Tämän kohdan 1 momentissa mainittuja ryhmiä varten tarkoitettua vapaaehtoista vakuutusta ei saa rahoittaa maksuilla, jotka ovat tarkoitettut työntekijäin pakollisten järjestelmien rahoittamiseen.

4. Merenkulkijoita, merikalastajat heihin luettuina, ja julkisten yhteisöjen virkamiehiä koskevilla erityisjärjestelmissä on määrättävä

työvammatapauksissa myönnettäväksi edut, jotka ovat vähintään yhtä edulliset kuin työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskevassa vuoden 1964 yleissopimuksessa määrättyt.

5. Kunkin jäsenvaltion tulee määrätyn ehdoin pitää seuraavia tapaturmia työtapaturmina:

a) tapaturmia, jotka niiden syyhyn katsomatta ovat sattuneet työaikana työpaikalla tai sen läheisyydessä tai muulla paikalla, jossa työntekijä on ollut ainoastaan työnsä vuoksi;

b) tapaturmia, jotka ovat sattuneet kohtuullisen ajan kuluessa ennen työajan alkamista tai sen päättymisen jälkeen, asianomaisen kuljettaessa, puhdistuessa, kuntoon laitauksessa, talteen pannaessa, huoltauksessa, varastoidessa tai pakatessa työkalujaan tai työvaatteitaan;

c) tapaturmia, jotka ovat sattuneet työntekijän ollessa matkalla suoraan työpaikalta

i) vakinaiseen tai tilapäiseen asuntoonsa;

ii) paikkaan, missä hän tavallisesti nauttii ateriansa; tai

iii) paikkaan, missä hän tavallisesti saa palkkansa, tahi sieltä takaisin.

6. 1) Kunkin jäsenvaltion tulee määrätyn edellytyksin pitää ammattitautina tauteja, joiden tiedetään aiheutuvan siitä, että työntekijä joutuu tietyissä työvaiheissa, ammatteissa tai tehtävissä alttiiksi vaarallisille aineille tai työskentelemään vaarallisissa olosuhteissa.

2) Mikäli taudin ei voida osoittaa johtuvan muusta syystä, on otaksuttava sen johtuvan ammatista, silloin kun

a) työntekijä on ollut alttiina vaaralle määrätyn vähimmäisajan;

b) hänessä on ilmennyt taudin oireita määrätyn ajan kuluttua siitä, kun hänen työsuhteensa sellaisessa työssä oli päättynyt, jossa hän joutui olemaan vaaralle alttiina.

3) Laatiessaan tai tarkistaessaan kansallista ammattitautien luetteloa jäsenvaltioiden tulee erityisesti ottaa huomioon kaikki Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston aika ajoin mahdollisesti hyväksymät ammattitautien luettelot.

7. Milloin kansalliseen lainsäädäntöön sisältyy luettelo määrätystä taudista, joiden otaksutaan johtuvan ammatista, on sallittava

esittää todistuksia siitä, että ammatti on ollut syynä muihinkin luettelossa mainitsemattomiin tauteihin tai sellaisiin luettelossa oleviin tauteihin, jotka ilmenevät erilaisissa olosuhteissa kuin ne, joihin niiden pitäminen ammattitautina perustuu.

8. Rahasuoritukset työkyvyttömyyden johdosta on kussakin tapauksessa maksettava alkaen ensimmäisestä päivästä, jolloin ansio on lakannut.

9. Tilapäisen tai alkavan työkyvyttömyyden tai sellaisen ansiokyvyn täydellisen menetyksen, joka todennäköisesti tulee olemaan pysyvä, tahi vastaavan ruumiillisen kunnon heikkenemisen sattuessa rahana maksettavan edun määrän tulee olla

a) vähintään kaksikolmasosaa vahingoittuneen henkilön ansiosta, jolloin kuitenkin voidaan määrätä yläraja edun määrälle tai etua laskettaessa huomioon otettavalle ansiolle; tai

b) milloin nämä edut ovat kaikilla yhtä suuret, vähintään kaksikolmasosaa sellaisella elinkeinotoiminnan pääalalla työskentelevien työntekijäin keskimääräisestä ansiosta, joka käsittää suurimman määrän ansiotyössä olevia miespuolisia henkilöitä.

10. 1) Sellaisen ansiokyvyn menetyksen, joka todennäköisesti on pysyvä tai ruumiillisen kunnon vastaavan heikkenemisen sattuessa rahana maksettavan edun tulee olla koko tapahtuman ajaksi myönnettävä toistuvaissuoritus kaikissa tapauksissa, joissa menetyksen tai heikkenemisen aste on vähintään 25 prosenttia.

2) Milloin sellaisen ansiokyvyn menetyksen, joka todennäköisesti tulee olemaan pysyvä tai ruumiillisen kunnon vastaavan heikkenemisen aste on vähemmän kuin 25 prosenttia, voidaan toistuvaissuorituksen sijasta maksaa kertakaikkinen summa. Tällaisen summan tulee olla kohtuullisessa suhteessa toistuvaissuoritusten määrään eikä se saa olla kolmen vuoden ajalta maksettavien toistuvaissuoritusten yhteissummaa pienempi.

11. On ryhdyttävä toimenpiteisiin toisen henkilön jatkuvasta avusta tai huolenpidosta johtuvien kustannusten korvaamiseksi kohtuullisessa määrässä tapauksissa, joissa loukkaantuneen tila vaatii tällaista apua tai huolenpitoa; muussa tapauksessa on toistuvaissuoritusta korotettava määrättyllä prosentilla tai määrällä.

12. Milloin työvamman aiheuttanut työhön kykenemättömyyden tai rujouden eikä tätä ole täysin otettu huomioon loukkaantuneen henkilön kärsimää menetystä arvioitaessa, on hänelle myönnettävä lisä- tai erityisetuja.

13. Milloin jälkeen jääneelle puolisolle ja lapsille maksettavat toistuvaissuoritukset ovat määrättyjä enimmäismääriä pienemmät, on myönnettävä toistuvaissuoritus seuraaville henkilöryhmille, mikäli näiden toimeentulo on riippunut vainajasta:

- a) vanhemmat;
- b) veljet ja sisaret;
- c) lastenlapset.

14. Milloin kaikille jälkeenjääneille maksettavien etujen yhteismäärälle on asetettu yläraja, sen tulee olla vähintään yhtä suuri kuin ansiokyvyn sellaisen täydellisen menetyksen, joka todennäköisesti tulee olemaan pysyvä, tai ruumiillisen suorituskyvyn vastaavan alenemisen sattuessa maksettavien etujen määrä.

15. Työvammatapauksissa myönnettäviä etuja koskevan, vuoden 1964 yleissopimuksen 14 artiklan 2 ja 3 kohdan ja 18 artiklan 1 kohdan mukaan maksettavien toistuvaissuoritusten määrät on määräajoin tarkistettava ottaen huomioon yleisessä ansiotasossa tai elinkustannuksissa tapahtuneet muutokset.

Työllisyyspolitiikkaa koskeva suositus (N:o 122)

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Genevessä 17 päivänä kesäkuuta 1964 neljänneksikymmenennen kahdeksannen istuntokautensa,

ottaen huomioon, että Filadelfian julistuksessa tunnustetaan Kansainvälisen työjärjestön juhlalliseksi velvollisuudeksi edistää maailman kansojen keskuudessa täystyöllisyyden saavuttamista ja elintason kohottamista tarkoitettavien ohjelmien ja että Kansainvälisen työjärjestön perussäännön johdannossa on määräyksiä työttömyyden vastustamisesta ja riittävän toimeentulon takaavan palkan turvaamisesta, ja

ottaen lisäksi huomioon, että Filadelfian julistuksen mukaan Kansainvälisen työjärjestön velvollisuutena on tutkia ja harkita talous- ja rahapolitiikan vaikutuksia työllisyyspolitiikkaan silmällä pitäen sitä perustavotteita, että "kaikilla ihmisillä rotuun, uskonnollisuuteen tai sukupuoleen katsomatta, on oikeus vapaasti ja arvokkaasti sekä taloudellisesti turvattuina ja yhtäläisin mahdollisuuksin työskennellä aineellisen hyvinvointinsa ja henkisen kehityksensä hyväksi", sekä

ottaen huomioon, että Ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa lausutaan, että "jokaisella on oikeus tehdä työtä, valita vapaasti työpaikkansa, saada oikeudenmukaiset ja suotuisat työolot sekä saada suojaa työttömyyttä vastaan",

pannen merkille työllisyyspolitiikkaa välittömästi koskevien Kansainvälisen työjärjestön sopimusten ja suositusten sanamuodon ja erityisesti työnvälityk-

sen järjestelyä koskevat sopimuksen ja suosituksen vuodelta 1948, ammatinvalinnan ohjausta koskevan suosituksen vuodelta 1949, ammattikoulutusta koskevan suosituksen vuodelta 1962 ja työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuvaa syrjintää koskevan sopimuksen ja suosituksen vuodelta 1958, ja

ollen sitä mieltä, että nämä asiakirjat olisi asetettava laajempaan yhteyteen sellaisen taloudellista kehittämistä tarkoittavan kansainvälisen ohjelman puitteisiin, joka perustuu tuottavaan täystyöllisyyteen työpaikan vapaan valinnan pohjalla, ja

päätettyään hyväksyä eräitä työllisyyspolitiikkaa koskevia ehdotuksia, jotka sisältyvät istuntokauden päiväjärjestyksen kahdeksanteen kohtaan, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä 9 päivänä heinäkuuta 1964 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on "Työllisyyspolitiikkaa koskeva suositus, 1964":

I. Työllisyyspolitiikan tavoitteet

1. 1) Silmällä pitäen taloudellisen kasvun ja kehityksen edistämistä, elintason kohottamista, työvoimantarpeen tyydyttämistä ja työttömyyden ja vajaatyöllisyyden poistamista tulisi kunkin jäsenvaltion eräänä tärkeänä tavoitteenaan tunnustaa ja harjoittaa aktiivista politiikkaa, jonka tarkoituksena on edistää tuottavaa ja työpaikan vapaaseen valintaan perustuvaa täystyöllisyyttä.

2) Tällä politiikalla olisi pyrittävä varmistamaan, että

a) työtä on tarjolla kaikille, jotka ovat käytettävissä ja hakevat työtä;

b) tällainen työ on mahdollisimman tuottavaa;

c) työpaikka voidaan vapaasti valita ja että jokaisella työntekijällä, siinä määrin kuin suinkin on mahdollista, on tilaisuus hankkia hänelle soveltuvaan työhön vaadittu kelpoisuus ja käyttää työssä hyväkseen taitojaan ja taipumuksiaan rotuun, ihonväriin, sukupuoleen, uskontoon, poliittiseen ajattelu-tapaan tai kansalliseen tahi yhteiskunnalliseen alkuperään katsomatta.

3) Tällaisessa politiikassa olisi otettava asianmukaisesti huomioon taloudellisen kehityksen aste ja taso sekä työllisyystavoitteen ja muiden taloudellisten ja sosiaalisten tavoitteiden välinen suhde ja sitä olisi harjoitettava kunkin maan olosuhteisiin ja käytäntöön soveltuvalta tavalla.

II. Työllisyyspolitiikan yleiset periaatteet

2. Työllisyyspolitiikan päämäärät olisi määriteltävä selvästi ja julkisesti ja mikäli mahdollista taloudellisen kasvun ja työllisyyden määrällisinä tavoitteina.

3. Työnantajien ja työntekijöiden ja heidän järjestöjensä edustajien kanssa olisi neuvoteltava suunniteltaessa inhimillisten voimavarojen kehittämistä ja hyväksikäyttöä tarkoittavaa politiikkaa, ja heidät olisi tällaista politiikkaa toteutettaessa koetettava saada mukaan yhteistyöhön vuoden 1960 elinkeinoaloittain ja kansallisella tasolla tapahtuvaa neuvonpitoa koskevan suosituksen hengessä.

4. 1) Työllisyyspolitiikan tulisi perustua eritteleviin tutkimuksiin työvoiman, työllisyyden, työttömyyden ja vajaatyöllisyyden nykyisestä ja vastaisesta laajuudesta ja jakaantumisesta.

2) Olisi myönnettävä riittävästi varoja tilastotietojen keräämiseen, erittelevien tutkimusten käsittelyyn ja niiden tulosten jakeluun.

5. 1) Kunkin jäsenvaltion tulisi myöntää olevan tärkeää parantaa tuotannonvälineitä ja täysin kehittää inhimillisiä kykyjä esimerkiksi kasvatuksen, ammatinvalinnanohjauksen ja ammattikoulutuksen avulla sekä järjestämällä terveydenhuolto ja asuntokysymys; jäsenvaltion tulisi pyrkiä löytämään ja säilyttämään sopiva tasapaino näihin eri tarkoituksiin käytettyjen menojen kesken.

2) Kunkin jäsenvaltion tulisi ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin työntekijöiden, hei-

hin luettuina nuoret ja muut äskettäin työmarkkinoille tulleet henkilöt, auttamiseksi löytämään sopivaa ja tuottavaa työtä sekä mukautumaan talouselämän muuttuviin tarpeisiin.

3) Tätä kohtaa sovellettaessa olisi erityisesti otettava huomioon ammatinvalinnanohjausta koskeva suositus vuodelta 1949, ammattikoulutussuositus vuodelta 1962 ja työllistämisen järjestelyä koskevat sopimus ja suositus vuodelta 1948.

6. 1) Työllisyyspolitiikka olisi yhtenäistettävä yleisen talous- ja sosiaalipolitiikan kanssa ja sitä harjoitettava tällaisen politiikan puitteissa, siihen luettuna taloudellinen suunnittelu tai ohjelmointi maissa, joissa niitä käytetään politiikan välineinä.

2) Neuvotellen työnantajien, työntekijöiden ja heidän järjestöjensä kanssa ja ottaen asianmukaisesti huomioon näiden itsemääräämisoikeuden ja vastuun tietyillä kysymyksen tulevilla aloilla tulisi kunkin jäsenvaltion tutkia työllisyyspoliittisten toimenpiteiden suhdetta muihin tärkeisiin talous- ja sosiaalipoliittisiin päätöksiin sitä silmällä pitäen, että nämä toimenpiteet ja päätökset täydentäisivät toisiaan.

7. 1) Kun on käytettävissä työtä hakevia henkilöitä, joille ei todennäköisesti voida järjestää työtä kohtuullisen lyhyessä ajassa, tulisi hallituksen tutkia ja julkisesti ilmoittaa, millä tavalla näiden henkilöiden tarpeista tullaan huolehtimaan.

2) Kunkin jäsenvaltion tulisi, koko siinä laajuudessa kuin sen käytettävissä olevat varat ja taloudellisen kehityksen aste sallivat ja ottaen huomioon sosiaaliturvan kansainväliset vaatimukset ja tämän suosituksen 5 kohdan, ryhtyä toimenpiteisiin auttaakseen työttömyyskausina työttömiä ja vajaatyöllisiä henkilöitä tyydyttämään omat ja heidän huollettavanaan olevien henkilöiden perustarpeet ja sopeutumaan muunlaista hyödyllistä työtä tarjoaviin työtilaisuuksiin.

III. Työllisyyspolitiikan yleiset ja valinnanvaraiset toimenpiteet

Yleiset näkökohdat

8. Taloudellisen toiminnan vaihteluista, rakenteellisista muutoksista ja erityisesti riittämättömästä taloudellisesta toimeliaisuudesta johtuvat työllisyysongelmat olisi hoidettava

a) yleisillä talouspoliittisilla toimenpiteillä; ja

b) yksityisten työntekijäin tai työntekijäryhmien työllisyyteen välittömästi liittyvillä valinnanvaraisilla toimenpiteillä.

9. Sopivien toimenpiteiden valinnan ja niihin ryhtymisen ajankohdan tulisi perustua työttömyyden syiden tarkkaan tutkimiseen, jolla pyritään erottamaan työttömyyden eri lajit.

Yleiset pitkän tähtäyksen toimenpiteet

10. Yleisellä talouspolitiikalla olisi pyrittävä edistämään jatkuvaa taloudellista laajenemista, jonka vakavuusaste säilyy kohtuullisena ja joka muodostaa parhaat puitteet työllisyyspolitiikan valinnanvaraisten toimenpiteiden onnistumiselle.

Yleiset lyhyen tähtäyksen toimenpiteet

11. 1) Olisi suunniteltava ja toteutettava lyhyen tähtäyksen toimenpiteitä, jotta voitaisiin estää riittämättömään taloudelliseen toimeliaisuuteen liittyvän yleisen työttömyyden tai vajaatyöllisyyden syntyminen ja pitää kurissa työmarkkinoiden tasapainottomuudesta johtuva inflatiopaine. Silloin kun tällaisia ilmiöitä esiintyy tai uhkaa esiintyä, olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin yksityisen kulutuksen tai sijoitustoiminnan ja/tai julkisen sektorin käyttö- tai sijoitusmenojen lisäämiseksi tai, milloin se on tarkoituksenmukaista, niiden supistamiseksi.

2) Koska on tärkeätä ryhtyä oikeaan aikaan vastatoimenpiteisiin taantumisen, inflaation tai muiden taloudellisen tasapainon häiriöiden varalta, tulisi hallituksella maan perustuslain nojalla olla valtuudet lyhyen ennakkoarvioituksen jälkeen ryhtyä tällaisiin toimenpiteisiin tai niitä muuttaa.

Valinnanvaraiset toimenpiteet

12. Olisi suunniteltava ja toteutettava toimenpiteitä työllisyydessä ilmenevien kausivaihteluiden tasoittamiseksi. Erityisesti olisi ryhdyttävä tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin, jotta kausityöntekijöiden tuottamien tavaroiden ja palvelusten kysyntä jakaantuisi tasaisemmin koko vuodelle tai jotta hankittaisiin lisätyötilaisuuksia tällaisille työntekijöille.

13. 1) Olisi suunniteltava ja toteutettava toimenpiteitä, jotta estettäisiin rakenteellisista muutoksista aiheutuvan työttömyyden tai vajaatyöllisyyden syntyminen ja leviäminen ja edistettäisiin ja helpotettaisiin tuotannon ja työllisyyden mukautumista tällaisiin muutoksiin.

2) Tässä suosituksessa tarkoitetaan "rakenteellisilla muutoksilla" pitkäaikaisia ja olennaisia muutoksia, jotka ilmenevät kysynnän vaihteluina, uusien kotimaisten tai ulkomaiden hankinnanlähteiden ilmaantumisenä (niihin luettuna tavaroiden tarjonta alhaisempien tuotantokustannusten maista) tai uusina tuotantomenetelminä tahi työvoiman määrän muutoksina.

3) Rakenteellisiin muutoksiin mukautumista tarkoittavien toimenpiteiden kahtena päämääränä tulisi olla

a) mahdollisimman suuren hyödyn saaminen taloudellisesta ja teknisestä kehityksestä;

b) niiden henkilöryhmien ja yksityisten henkilöiden suojeleminen taloudellisilta tai muilta vaikeuksilta, joiden työllisyyteen rakenteelliset muutokset vaikuttavat.

14. 1) Tässä tarkoituksessa ja jotta välttyttäisiin työpaikkojen täyttämässä tapahtuvien viivytysten aiheuttamilta tuotantotappioilta, jäsenvaltioiden tulisi laatia ja riittävästi rahoittaa ohjelmia, joilla autetaan työntekijöitä uuden työpaikan löytämisessä ja siihen sopeutumisessa.

2) Tällaisiin ohjelmiin tulisi kuulua:

a) tehokkaan työnvälityksen aikaan saaminen huomioon ottaen työnvälityksen järjestelyä koskevien vuoden 1948 sopimuksen ja suosituksen määräykset;

b) sellaisten koulutus- ja uudelleenkoulutustilaisuuksien järjestäminen tai järjestämisen tukeminen, joiden tarkoituksena on tehdä työntekijöille mahdolliseksi hankkia pätevyys, joka on edellytyksenä pysyvän työpaikan saantiin jossakin laajenevassa ammatissa; tällöin on otettava huomioon vuoden 1962 ammattikoulutussuosituksen määräykset;

c) asuntopolitiikan ja työllisyyspolitiikan yhteensovittaminen rakentamalla riittävästi asuntoja ja yhteistiloja paikkakunnille, joissa työtä on saatavissa, ja myöntämällä työnantajan maksamia tai julkisista varoista rahoitettuja muuttoavustuksia työntekijöille ja heidän perheilleen.

15. Erityisesti olisi etusija annettava toimenpiteille, joiden tarkoituksena on löytää ratkaisu vakavalle ja eräissä maissa yhä tärkeämmäksi käyvälle nuorisotyöttömyyskysymykselle. Ryhdyttäessä nuorten henkilöiden hyväksi toimenpiteisiin, joita tarkoitetaan työnvälityksen järjestelyä koskevissa vuoden 1948 sopimuksessa ja suosituksessa, vuoden 1949 ammatinvalinnanohjausta koskevassa suosituksessa ja vuoden 1962 ammattikoulutussuosituksessa, olisi otettava tarkoin huomioon rakenteellisten muutosten suunta, jotta voitaisiin varmistaa, että nuorten henkilöiden kykyjä kehitetään ja käytetään talouselämän muuttuvien tarpeiden mukaisesti.

16. Olisi yritettävä tyydyttää sellaisten henkilöryhmien tarpeet, joille koituu erityisiä vaikeuksia rakenteellisista muutoksista tai muista syistä kuten vanhempien työntekijöiden, vajaatyökykyisten sekä muiden työntekijöiden, joiden saattaa olla erityisen vaikea vaihtaa asuinpaikkakuntaa tai ammattia.

17. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä kehityksessään jälkeenjääneiden seutujen ja sellaisten alueiden työllisyys- ja tulonsaantitarpeisiin, joilla rakenteelliset muutokset koskevat suurehkoa työntekijöiden määrää, jotta saataisiin aikaan parempi tasapaino koko maan taloudellisessa toiminnassa ja siten varmistettaisiin kaikkien voimavarojen tuottava käyttäminen.

18. 1) Poikkeuksellisen suurien rakenteellisten muutoksien sattuessa saattaa olla tarpeen 13—17 kohdissa mainittujen toimenpiteiden lisäksi ryhtyä toimenpiteisiin laajojen ja äkillisten siirtojen välttämiseksi ja tapahtuneiden muutosten vaikutusten jakamiseksi kohtuullisen pituiselle ajalle.

2) Tällaisissa tapauksissa hallituksien tulisi yhdessä kaikkien asianomaisten kanssa viipymättä harkita, millä väliaikaisilla ja poikkeuksellisilla keinoilla parhaiten voidaan helpottaa kysymyksessä olevien teollisuusalojen mukautumista rakenteellisiin muutoksiin, ja ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin.

19. Olisi perustettava sopivia elimiä edistämään ja helpottamaan tuotannon ja työllisyyden mukautumista rakenteellisiin muutoksiin ja samalla selvästi määriteltävä niiden vastuu tämän suosituksen 13—18 kohdissa tarkoitettuihin asioihin nähden.

20. 1) Työllisyyspolitiikassa olisi otettava huomioon se yleinen kokemus, että teknisen

kehityksen ja tuottavuuden nousun seurauksena vapaa-ajan vieton ja opetustoiminnan tehostamisen mahdollisuudet lisääntyvät.

2) Näitä mahdollisuuksia olisi pyrittävä käyttämään hyväksi maan oloihin ja tapoihin sekä kunkin teollisuuden olosuhteisiin soveltuvilla tavoilla; näihin tapoihin saattaa kuulua:

a) työajan lyhentäminen palkkaa vähentämättä työajan lyhentämistä koskevan, vuoden 1962 suosituksen puitteissa;

b) pitempien palkallisten lomien myöntäminen;

c) työhönpääsyän korottaminen yhdessä opetuksen ja koulutuksen kehittämisen kanssa.

IV. Taloudelliseen vajaakehittyneisyyteen liittyvät työllisyyskysymykset

Investointi- ja tulopolitiikka

21. Kehitysmaissa tulisi työllisyyspolitiikalla olla olennainen osuus kansallistulon kasvua ja sen oikeudenmukaista jakamista edistävässä politiikassa.

22. Jotta tuotantoa, investointeja ja työllisyyttä voitaisiin nopeasti laajentaa, tulisi jäsenvaltioiden hankkia tieto työnantajien ja työntekijöiden ja heidän järjestöjensä mielenpiteistä sekä koettaa saada nämä aktiivisesti osallistumaan suunniteltaessa ja sovellettaessa maan taloudellista kehittämistä tarkoittavaa politiikkaa ja sosiaalipolitiikan eri puolia, neuvonpitoa elinkeinoaloittain ja kansallisella tasolla koskevan vuoden 1960 suosituksen mukaisesti.

23. 1) Maissa, joissa työtilaisuuksien puutteen lisäksi on niukalti pääomaa, olisi ryhdyttävä kaikkiin asianmukaisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on kehittää kotimaista säästämistä ja edistää rahavarojen saantia muista maista ja kansainvälisiltä elimiltä, jotta voitaisiin lisätä tuottavaa investointitoimintaa rajoittamatta kuitenkaan saajamaiden kansallista itsenäisyyttä tai taloudellista riippumattomuutta.

2) Jotta niin paljon kuin mahdollista voitaisiin järkipäisesti käyttää näiden maiden voimavaroja ja parantaa niiden työllisyystilannetta, olisi suotavaa, että ne yhtenäistäisivät investointinsa ja muut kehittämistoimenpiteensä muiden maiden ja varsinkin samalla alueella sijaitsevien maiden kanssa.

Teollisen työllisyyden edistäminen

24. 1) Silmällä pitäen uusien työtilaisuuksien luomista pitkällä tähtäyksellä tulisi jäsenvaltioiden kiinnittää huomiota siihen, miten ensiarvoisen tärkeätä on perustaa julkisella tai yksityisellä sektorilla teollisuutta, joka perustuu käytettävissä oleviin raaka-aineisiin ja voimanlähteisiin sekä turvautuu nykyaikaisiin teknisiin menetelmiin ja asianmukaisiin tutkimuksiin ja jonka tuotanto vastaa koti- ja ulkomaanmarkkinoiden kysynnässä tapahtuvia muutoksia.

2) Jäsenvaltioiden olisi kaikin tavoin pyrittävä saavuttamaan sellainen teollisen kehityksen aste, joka tasapainoitettuna talouden puitteissa turvaa täysvalmisteiden mahdollisimman suuren taloudellisen tuoton käyttämällä paikallista työvoimaa.

3) Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä toimenpiteisiin, joilla edistetään tehokasta ja alhaisin kustannuksin tapahtuvaa tuotantoa, elinkeinoelämän monipuolistamista ja tasapainoista alueellista talouden kehitystä.

25. Nykyaikaisen teollisen kehityksen edistämisen ohella jäsenvaltioiden tulisi, ottaen huomioon tekniikan vaatimukset, tutkia mahdollisuuksia työtilaisuuksien lisäämiseen

a) tuottamalla enemmän sellaisia tavaroita ja palveluksia, jotka vaativat suurta työvoimaa tai edistämällä tällaisten tavaroiden ja palvelusten tuotantoa;

b) suosimalla suurempaa työvoimaa edellyttäviä työmenetelmiä silloin kun tämä tulee johtamaan käytettävissä olevien voimavarojen tehokkaampaan käyttämiseen.

26. Olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin:

a) joilla edistetään olemassa olevan teollisuuskapasiteetin täydellisempää hyväksikäyttöä siinä laajuudessa kuin se on koti- ja ulkomaisten markkinoiden vaatimusten mukaista, esimerkiksi lisäämällä järjestelmällisen vuorotyön käyttämistä; tällöin on otettava huomioon, että on tarpeen ryhtyä järjestelyihin yövuorossa olevien työntekijöiden mukavuutta silmällä pitäen ja kouluttaa riittävästi tiettyä vastuuta edellyttäviin tehtäviin pystyviä työntekijöitä, mistä vuorotyöjärjestelmän tehokkuus riippuu;

b) käsi- ja pienteollisuuden perustamiseksi ja sen auttamiseksi mukautumaan tekniseen

kehitykseen ja markkinoiden muutoksiin, niin että tämä teollisuus voi tarjota yhä enemmän työtä joutumatta riippuvaksi sellaisista suojatoimenpiteistä tai erikoiseduista, jotka estäisivät taloudellista kasvua; tätä varten olisi edistettävä osuuskuntien perustamista ja yrittävä rakentaa suurten ja pienten teollisuuksien välille sellaiset suhteet, että nämä teollisuudet täydentävät toisiaan, sekä koettava löytää uusia menekki-alueita teollisuustuotteille.

Maaseudun työllisyyden edistäminen

27. 1) Yhtenäisen kansallisen politiikan puitteissa olisi maissa, joissa maaseudulla on paljon vajaatyöllisyyttä kiinnitettävä erityistä huomiota laajan ohjelman laatimiseen, jonka tarkoituksena on edistää tuottavaa työllisyyttä maaseudulla sekä rakenteellisiin että teknisiin toimenpiteisiin, jolloin mahdollisimman paljon tulisi perustaa asianomaisten omaan yrittämiseen. Tällaisen ohjelman pohjaksi olisi otettava vajaatyöllisyyden laatua, laajuutta ja alueellista jakaantumista koskevat perusteelliset tutkimukset.

2) Ohjelmalla olisi erityisesti pyrittävä löytämään sellaiset kiihokkeet ja luomaan sellaiset sosiaaliset olosuhteet, jotka ovat suotuisat paikallisen työvoiman täydellisemmälle hyväksikäytölle maaseutua kehitettäessä samoin kuin tuottavuuden lisäämiselle ja tuotannon laadun parantamiselle. Paikallisiin olosuhteisiin soveltuvista toimenpiteistä olisi päätettävä käyttämällä mikäli mahdollista apuna sopivia tutkimuksia ja useampaa tarkoitusta palvelevaa kokeilutoimintaa.

3) Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä tarpeeseen luoda tilaisuuksia tuottavan työn saantiin maataloudessa ja karjanhoidossa.

4) Tuottavan työllisyyden edistämistä maaseudulla tarkoitettiin rakenteellisiin toimenpiteisiin tulisi kuulua maan tarpeiden mukaan suunniteltu maatalousreformi, siihen luettuna maanomistusjärjestelmän uusiminen ja maanvuokrausolojen parantaminen, kiinteän omaisuuden verotuksen muuttaminen, luottojärjestelmän laajentaminen, parempien markkinointimahdollisuuksien kehittäminen ja osuustoiminnan edistäminen tuotannossa ja markkinoinnissa.

Väestönkasvu

28. Maissa, joissa väestö lisääntyy nopeasti ja erityisesti maissa, joissa väestö jo aiheuttaa kovaa painetta maan taloudelle, olisi tutkittava väestönkasvuun vaikuttavia taloudellisia, sosiaalisia ja väestöpoliittisia tekijöitä, jotta voitaisiin harjoittaa sellaista talous- ja sosiaalipolitiikkaa, joka turvaa paremman tasapainon työtilaisuuksien lisääntymisen ja työvoiman kasvun välillä.

V. Työnantajien ja työntekijöiden sekä heidän järjestöjensä toiminta

29. 1) Julkisen ja yksityisen sektorin työnantajien ja työntekijöiden sekä heidän järjestöjensä tulisi ryhtyä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin edistääkseen tuottavan ja työpaikan vapaaseen valintaan perustuvan täystyöllisyyden saavuttamista ja säilyttämistä.

2) Erityisesti näiden tulisi:

a) niin aikaisin kuin mahdollista neuvotella keskenään ja tarvittaessa asianomaisten julkisten viranomaisten, työnvälityselimien tai niihin verrattavien elinten kanssa, jotta voitaisiin suunnitella kaikkia osapuolia tyydyttäviä toimenpiteitä työllisyystilanteessa tapahtuvien muutosten varalta;

b) tutkia taloudellisen tilanteen ja työllisyystilanteen samoin kuin teknisen kehityksen suuntaa ja tarvittaessa hyvissä ajoin ehdottaa, mihin toimenpiteisiin hallituksen ja julkisten ja yksityisten yritysten tulisi ryhtyä turvatakseen yleisen edun puitteissa työntekijäin työsuhteen jatkuvuuden sekä työnsaantimahdollisuudet;

c) toimia sillä tavoin, että aletaan paremmin ymmärtää taloudellista taustaa tiettyjen ammattien, teollisuudenalojen tai seutujen työllisyystilanteen muutosten syitä samoin kuin sitä, että työvoiman ammatillinen ja alueellinen liikkuvuus on välttämätön;

d) pyrkiä luomaan ilmapiiri, joka loukkamatta kansallista itsenäisyyttä, taloudellista riippumattomuutta tai järjestäytymisvapautta edistää kotimaista tai ulkomaista sijoitustoimintaa, millä on suotuista vaikutus maan taloudelliseen kehitykseen;

e) järjestää koulutus- ja uudelleenkoulutustilaisuuksia ja myöntää tarvittavia rahoavuuksia tai tukea tällaista toimintaa;

f) edistää sellaista palkkoja, etuisuuksia ja hintoja koskevaa politiikkaa, joka on sosioinnussa täystyöllisyyden, taloudellisen kasvun, kohonneen elintason ja vakaan rahanarvon kanssa, vaarantamatta työnantajien ja työntekijöiden ja heidän järjestöjensä oikeutettuja tavoitteita;

g) kunnioittaa yhtäläisten mahdollisuuksien ja samanlaisen kohtelun periaatetta työnsaannin ja ammatin harjoittamisen suhteen ottaen huomioon työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuvaa syrjintää koskevan, vuoden 1958 sopimuksen ja suosituksen määräykset.

3) Yritysten tulisi tarpeen mukaan neuvotellen ja yhteistoiminnassa työntekijäjärjestöjen tai työntekijöiden edustajien kanssa ja ottaen huomioon maan taloudelliset ja sosiaaliset olot ryhtyä toimenpiteisiin työttömyyden torjumiseksi, työntekijöiden auttamiseksi uusien työpaikkojen etsimisessä, työpaikkojen lisäämiseksi ja työttömyyden seurausten supistamiseksi mahdollisimman vähäisiksi; näihin toimenpiteisiin voi kuulua:

a) työntekijöiden uudelleenkoulutus yrityksessä esiintyviin muihin työtehtäviin;

b) yrityksen piirissä suoritettavat siirrot;

c) vuorotyön lisäämisen esteenä olevien syiden huolellinen tutkiminen ja niiden poistamista tarkoittavat toimenpiteet;

d) työntekijöiden, joiden työsuhte aiotaan päättää, mahdollisimman aikainen irtisanominen, asianmukainen ilmoitus julkisille viranomaisille sekä jonkinlainen tulonsuoja niille työntekijöille, joiden työsuhte on päätetty, huomioon ottaen työsuhteen päättämistä koskevan, vuoden 1963 suosituksen määräykset.

VI. Kansainväliset toimenpiteet työllisyyspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi

30. Jäsenvaltioiden tulisi käyttämällä tarpeen mukaan hallitusten välisten järjestöjen ja muiden kansainvälisten järjestöjen apua osallistua kansainväliseen yhteistyöhön työllisyyspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi ja omassa talouspolitiikassaan pyrkiä välttämään toimenpiteitä, joilla on haitallinen vaikutus muiden maiden, kehitysmaat niihin luettuina, työllisyystilanteeseen ja yleiseen taloudelliseen vakavuuteen.

31. Jäsenvaltioiden tulisi osallistua kaikkiin ponnisteluihin kansainvälisen kaupan laa-

jentämiseksi taloudellisen kasvun ja työtilaisuuksien lisäämisen edistämiskeinona. Niiden tulisi erityisesti ryhtyä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on lieventää kansainvälisen kaupankäynnin ehdoissa tapahtuvien vaihteluiden ja maksutase- ja suorituskysymyksien epäedullisia vaikutuksia työllisyyteen.

32. 1) Teollistuneiden maiden tulisi talouspolitiikassaan, siihen luettuna taloudellista yhteistyötä ja kysynnän laajentamista koskeva politiikka, ottaa huomioon muissa maissa ja erityisesti kehitysmaissa esiintyvä työtilaisuuksien lisäämisen tarve.

2) Niiden tulisi niin pian kuin olosuhteet sallivat ryhtyä toimenpiteisiin tehdäkseen mahdolliseksi sellaisten tuotteiden, täysvalmisteiden tai puolivalmisteiden sekä raaka-aineiden tuonnin lisäämisen, joita kehitysmaat voivat taloudellisesti tuottaa, siten edistään keskinäistä kauppaa ja lisäten työllisyyttä vientitavaroita tuottavilla elinkeinoelämän aloilla.

33. Olisi helpotettava työntekijöiden työnsaantitarkoituksessa tapahtuvaa muuttoa maasta toiseen, muutot kehitysmaista teollistuneisiin maihin mukaanluettuina, silloin kun muutto vastaa maastamuutto- ja maahanmuuttomaiden taloudellisia tarpeita, ja otettava tällöin huomioon muuttavia työntekijöitä koskevan, vuoden 1949 (muutetun) sopimuksen ja suosituksen samoin kuin samanlaisen sosiaaliturvan myöntämistä ulkomaalaisille kuin maan omille kansalaisille koskevan, vuoden 1962 sopimuksen määräykset.

34. 1) Bilateraalilla tai multilateraalilla pohjalla tapahtuvassa kansainvälisessä teknisessä yhteistyössä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota aktiivisen työllisyyspolitiikan harjoittamisen tarpeeseen.

2) Tässä tarkoituksessa tulisi yhteistyön käsittää

a) työllisyyspolitiikkaa ja työmarkkinoiden järjestelyä koskevaa neuvontaa yleisen kehityssuunnittelun ja ohjelmoinnin olennaisena osana;

b) yhteistoimintaa koulutettaessa ammattitaitoista paikallista henkilökuntaa, tekninen ja johtavassa asemassa oleva henkilökunta siihen luettuina.

3) Koulutusta koskevilla teknisen yhteistyön ohjelmilla olisi pyrittävä antamaan kehitysmaille sopivat keinot koulutuksen järjestämiseen joko koko maassa tai tietyllä alueella. Ohjelmiin tulisi myös kuulua välineiden hankkimista tarkoittavia toimenpiteitä. Lisätoimenpiteenä olisi kehitysmaiden kansalaisille järjestettävä mahdollisuuksia koulutuksen saantiin teollistuneissa maissa.

4) Jäsenvaltioiden olisi kaikin tavoin pyrittävä helpottamaan sekä valtion että muiden työnantajien palveluksessa olevien, työllisyyspolitiikan eri alojen erityisen pätevien asiantuntijoiden irroittamista työhön kehitysmaihin sopivan pituisiksi kausiksi. Tällöin olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on saada tällaiset tehtävät asianomaisia asiantuntijoita kiinnostaviksi.

5) Asianomaisten maiden työnantaja- ja työntekijäjärjestöt olisi koettava saada aktiivisesti osallistumaan teknistä yhteistyötä koskevien ohjelmien valmistamiseen ja toteuttamiseen.

35. Jäsenvaltioiden tulisi tuottavuuden ja työllisyyden lisäämiseksi edistää teknisten menetelmien kansainvälistä vaihtoa myöntämällä lisenssejä tai käyttämällä muita teollisen yhteistyön muotoja.

36. Ulkomaalaisten omistamien yritysten tulisi täyttää henkilökunnan tarpeensa käyttämällä ja kouluttamalla paikallista työvoimaa, yrityksen johto- ja työnjohtotehtävissä toimivat henkilöt mukaan luettuina.

37. Keskusteluja ja kokemusten vaihtoa työllisyyspolitiikasta ja erityisesti kehitysmaiden työllisyyspolitiikasta olisi tarvittaessa alueittain järjestettävä aika ajoin Kansainvälisen työtoimiston avulla.

VII. Soveltamistapaa koskevia ehdotuksia

38. Tämän suosituksen määräyksiä sovellettaessa tulisi jokaisen Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltion ja asianomaisten työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen siinä määrin kuin on mahdollista ja toivottavaa noudattaa suosituksen liitteessä esitettyjä soveltamistapoja.

LITTE

Soveltamistapoja koskevat ehdotukset.

1. Työllisyyspolitiikan yleiset ja valinnanvaraiset toimenpiteet

1. 1) Kunkin jäsenvaltion tulisi:

a) jatkuvasti tutkia työvoiman määrää ja jakaantumista, työttömyyden ja vajaatyöllisyyden laajuutta ja laajuutta sekä niiden kehityksen suuntaa, jolloin tutkimuksiin tulisi mikäli mahdollista kuulua selvityksiä:

i) työvoiman jakaantumisesta iän, sukupuolen, ammattiryhmän, pätevyysalueen ja talouselämän alojen mukaan sekä todennäköisestä kehityksestä kunkin tällaisen ryhmän kohdalla; lisäksi olisi selvitettävä, kuinka väestötekijät, erityisesti kehitysmaissa, joissa väestönkasvu on nopeaa, sekä tekniset muutokset vaikuttavat tämän kehityksen suuntaan;

ii) siitä, minkälaiset ovat mahdollisuudet saada tuottavaa työtä nykyhetkellä sekä eri ajankohdina tulevaisuudessa talouselämän eri aloilla samoin kuin eri alueilla ja eri ammattiryhmissä, kun otetaan huomioon odotettavissa olevat muutokset kysynnässä ja tuottavuudessa;

b) voimakkaasti pyrkiä parantamaan tällaisissa tutkimuksissa tarvittavia tilastoja, erityisesti panemalla toimeen väestönlaskuja ja otantatuloksia;

c) suorittaa ja edistää taloudellista aktiviteettia osoittavien yleisten indeksien keräämistä ja analysointia samoin kuin tutkimuksia eri teollisuuden aloilla sekä kotimaassa että ulkomailla omaksutun uuden tekniikan, erityisesti automaation, kehityksen suunnasta, silmällä pitäen muun muassa lyhytaikaisten vaihteluiden erottamista pitempiaikaisista rakenteellisista muutoksista;

d) laatia lyhyen tähtäyksen ennusteita työllisyydestä, vajaatyöllisyydestä ja työttömyydestä riittävän aikaisin ja niin yksityiskohtaisesti, että voidaan nopeasti toimia työttömyyden tai työvoiman puutteen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi;

e) suorittaa itse tai edistää tutkimuksia muissa maissa noudatetuista työllisyyspolitiikan menetelmistä ja saaduista tuloksista.

2) Jäsenvaltioiden tulisi pyrkiä antamaan työehtosopimusneuvotteluista vastaaville henkilöille tietoja Kansainvälisessä työtoimistossa ja muualla suoritettujen työllisyystilannetta koskevien tutkimusten tuloksista, niihin luettuina automaation vaikutusta koskevien tutkimusten tulokset.

2. Työllisyyspolitiikan sosiaalisten päämäärien saavuttamiseksi on tarpeen ko-ordinoida työllisyyspolitiikka muiden talous- ja sosiaalipoliittisten toimenpiteiden kanssa ja erityisesti niiden, jotka koskevat:

a) sijoitustoimintaa, tuotantoa ja taloudellista kasvua;

b) tulojen kasvua ja jakaantumista;

c) sosiaaliturvaa;

d) vero- ja rahapolitiikkaa, siihen luettuina inflaation vastustamista ja ulkomaisia vaihtokursseja koskevat toimenpiteet;

e) tavaroiden, pääoman ja työvoiman vapaampaa siirtämistä maasta toiseen.

3. Tuotannon ja työllisyyden vakaantumisen edistämistä silmällä pitäen olisi harkittava mahdollisuutta käyttää entistä enemmän todellisia tai näennäisiä veropoliittisia toimenpiteitä, joilla olisi automaattisesti vakauttava vaikutus ja jotka pitäisivät tyydyttävällä tasolla kuluttajien tulot ja sijoitustoiminnan.

4. Työllisyyden vakauttamistoimenpiteisiin saatavaa vielä kuulua:

a) veroluokkia ja sijoitusmenoja koskevat toimenpiteet;

b) elinkeinoelämän kiihdyttäminen tai hidastaminen tarkoituksenmukaisilla poliittisilla toimenpiteillä;

c) yleisten töiden aiheuttamien menojen tai muiden perustavaa laatua olevien julkisten sijoitusten lisääminen tai vähentäminen, kuten esimerkiksi tiet, rautatie, satamat, koulut, koulutuskeskukset ja sairaalat; jäsenvaltioiden tulisi hyvinä työllisyysaikoina laatia useampia hyödyllisten, mutta myöhemmän ajankohtana toteutettaviksi siirrettävissä olevia yleisten töiden suunnitelmia, jotka ovat valmiit toimeenpantaviksi lamakausina;

d) erityistoimenpiteitä, kuten valtion tilausten lisääminen sellaiselta elinkeinoelämän alalta, jolla lama uhkaa aiheuttaa toiminnan tilapäisen vähene-
misen.

5. Työllisyyden kausivaihteluiden tasoittamiseen tarkoitaviin toimenpiteisiin voi kuulua:

a) uusien teknisten menetelmien soveltaminen, jotta voitaisiin suorittaa töitä olosuhteissa, joissa se olisi ollut mahdotonta ilman näitä menetelmiä;

b) kausiluonteisissa töissä olevien työntekijöiden kouluttaminen johonkin lisäämattiin;

c) kausiluonteisen työttömyyden tai vajaatyöllisyyden torjunnan suunnittelu; erityistä huomiota olisi kiinnitettävä rakentamisen kanssa tekemisissä olevien julkisten viranomaisten ja yksityisten yritysten toiminnan ko-ordinointiin, jotta varmistettaisiin työntekijöiden työnsaannin tarpeen tyydyttämistä tarkoittavan työn jatkuvuus.

6. 1) Asianomaisen viranomaisen tulisi selvittää, mitä erityisiä vaikeuksia suosituksen 16. kohdassa mainitut henkilöryhmät saattavat joutua kokemaan rakenteellisten muutosten johdosta; tällöin olisi suositeltava asianmukaisia toimenpiteitä.

2) olisi ryhdyttävä erityisiin toimenpiteisiin sopivan työn hankkimiseksi näille ryhmille ja heidän vaikeuksiensa lievittämiseksi.

3) Milloin vanhemmilla tai vammaisilla työntekijöillä on suuria vaikeuksia sopeutua rakenteellisiin muutoksiin, olisi tällaisille työntekijöille myönnettävä riittäviä etuuksia sosiaaliturvajärjestelmän puitteissa, niihin luettuna, mikäli se on asianmukaista, eläke ennen määrättyä säännönmukaista eroamiskäyttä.

7. 1) Milloin rakenteelliset muutokset koskevat huomattavan monia määrättylle alueelle keskittyneitä työntekijöitä ja varsinkin kun alueen kilpailukyky kokonaisuudessaan on huonontunut, jäsenvaltioiden tulisi itse järjestää ja tehokkaita rohkaisutoimenpiteitä käyttäen ja neuvotellen työnantajain ja työntekijöiden edustajien kanssa koettaa saada yksityiset yritykset järjestämään uusia työtilaisuuksia alueelle sen kehittämistä tarkoittavan kokonaisohjelman puitteissa.

2) Tätä tarkoitaviin toimenpiteisiin voi kuulua:

a) olemassa olevien yritysten toiminnan muuttaminen tai uusien teollisuuden alojen tukeminen;

b) yleisiä töitä tai muita julkisia investointeja, niihin luettuna julkisten yritysten laajentaminen tai perustaminen;

c) tietojen ja neuvojen antaminen uusille yrityksille perustamishoidosta;

d) toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on saada uusia yrityksiä kiinnostumaan alueesta, esimerkiksi alueen maanparannustyöt, erikoislainojen, tilapäisavustusten ja tilapäisten verohelpotusten myöntäminen tai aineellisen avun järjestäminen, kuten teollisuusalueiden perustaminen;

e) etusijalle asettaminen valtion tilauksia tehtäessä;

f) asianmukaisia toimenpiteitä liiallisen teollisen keskityksen välttämiseksi.

3) Näiden toimenpiteiden yhteydessä olisi otettava huomioon, minkälaista työtä eri alueet voimavarojensa, markkinointimahdollisuuksiensa ja muiden taloudellisten tekijöidensä perusteella voivat parhaiten tarjota.

4) Niiden alueiden rajat, joihin sovelletaan erityistä menettelyä, olisi määriteltävä sen jälkeen kun on tarkoin tutkittu, mitä vaikutuksia toimenpiteillä todennäköisesti on muihin ja erityisesti naapurialueisiin.

II. Taloudelliseen vakaakehittyneisyyteen liittyvät työllisyyskysymykset

8. Toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena tuottaa sijoitustoiminnan lisäämistä silmällä pitäen on lisätä kotimaista säästämistä ja edistää rahavarojen saantia muista maista, voi kuulua:

a) toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on työllistää saatavissa oleva työvoima pääoman muodos-

tuksen nopeuttamiseksi vähäisten voimavarojen mahdollisimman pienellä käyttämisellä; tällaisten toimenpiteiden tulee olla sopusoinnussa pakollista työtä koskevan vuoden 1930 sopimuksen ja pakko-työn poistamista koskevan vuoden 1957 sopimuksen määräysten kanssa, ja niihin on ryhdyttävä riittävän työväensuojelluksen vähimmäistason takaavan järjestelmän puitteissa ja neuvottelemalla asiasta työnantajien ja työntekijöiden ja heidän järjestöjensä kanssa;

b) toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ohjata tuottamattomia säästöjä ja sijoituksia sellaiseen käyttöön, jolla edistetään taloudellista kehitystä ja työllisyyttä;

c) säästämistoiminnan lisäämistä tarkoittavia toimenpiteitä

i) supistamalla sellaisten tavaroiden kulutusta, jotka eivät ole välttämättömiä, ottaen kuitenkin huomioon tarve säilyttää sopivia kiihkeitä; ja

ii) käyttämällä säästämistä sijoituksia, niihin luettuna maksulliset sosiaaliturvajärjestelmät ja piensäästämisohjelmat;

d) toimenpiteitä paikallisten pääomamarkkinoiden kehittämiseksi tarkoituksena muuttaa säästöt tuottaviksi sijoituksiksi;

e) toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on edistää ulkomaisten sijoitusten tuottamien voittojen kohdallisen suurista jälleensijoitusta maahan sekä saada takaisin kansallinen pääoma ja estää sen siirtyminen muualle, jotta voitaisiin ohjata se tuottaviin sijoituksiin.

9. 1) Toimenpiteisiin, joilla pyritään lisäämään työllisyyttä tukemalla sellaista tuotantoa ja sellaisen teknisten menetelmien käyttöä, jotka vaativat suurta työntekijämäärää, voi kuulua:

a) suurta työntekijämäärää edellyttävien tuotantomenetelmien kehittäminen

i) työntutkimuksen avulla tarkoituksena lisätä tällaisten menetelmien tehokkuutta;

ii) suorittamalla tutkimuksia suurta työvoimaa vaativista teknisistä menetelmistä ja levittämällä niistä tietoja erityisesti yleisten töiden ja rakennusalan osalta;

b) verohelpotukset samoin kuin etusijan antaminen asianomaisille yrityksille tuonti- ja muiden kiintiöiden saantiin nähden;

c) suurta työntekijöiden määrää edellyttävien rakennustöiden teknisten, taloudellisten ja organisatoristen toteuttamismahdollisuuksien perusteellinen tutkiminen, esimerkiksi jokilaaksojen monia eri tarkoituksia palvelevat kehittämissuunnitelmat sekä rautateiden ja maanteiden rakentaminen.

2) Määrätessä, edellyttääkö jokin tuotanto tai tekninen menetelmä suurta työntekijäin määrää, olisi kiinnitettävä huomiota siihen, missä suhteissa pääomaa ja työvoimaa käytetään ei vain tuotannon loppuvaiheissa vaan sen kaikissa vaiheissa, niihin luettuna tarvittavan materiaalin tuottaminen, käyttövoiman hankkiminen ja muut toimenpiteet. Niin ikään olisi kiinnitettävä huomiota siihen, missä määrin jonkin tuotteen suurempi kulutukseen tuleminen aiheuttaa vastaavasti työvoiman ja pääoman kysynnän kasvua.

10. Tuottavan työllisyyden edistämistä maaseudulla tarkoitaviin rakenteellisiin toimenpiteisiin saattaa kuulua suosituksen 27. kohdassa mainittujen toimenpiteiden lisäksi pakollista työtä koskevan sopimuksen vuodelta 1930 ja pakkotyön poistamista koskevan sopimuksen vuodelta 1957 määräysten kanssa soposoinnussa olevien yhdyskuntasuunnitteluohjelmien edistäminen, jotta saataisiin asianomaiset henkilöt, erityisesti työnantajat ja työntekijät ja heidän järjestönsä, aktiivisesti osallistumaan taloudellista ja sosiaalista kehittämistä tarkoittavien paikallisten suunnitelmien laatimiseen ja täytäntöönpanoon ja rohkaistaisiin näissä suunnitelmissa käyttämään paikallista työvoimaa, materiaalia ja rahavaroja, jotka muuten saattaisivat jäädä käyttämättä tai tulla käytetyiksi tuottamattomalla tavalla.

11. Paikallisten olosuhteiden mukaisiin toimenpiteisiin, joilla pyritään paikallisen työvoiman täydellisempään hyväksikäyttöön maaseudun oloja kehitettäessä, voivat kuulua:

a) paikalliset perusrakennustyöt, erityisesti maataloustuotannon nopeaan kasvuun tähtäävät suunnitelmat, kuten pienten ja keskisuuruisten kastelu- ja salaojitusjärjestelmien aikaan saaminen, varastotilojen ja sivuteiden rakentaminen ja paikallisi-

b) maanparannus ja uudisasutus;

c) suurempaa työntekijäin määrää vaativien viljelysmenetelmien käytäntöönotto, karjankasvatuksen laajentaminen ja maataloustuotannon suunnan muuttaminen;

d) muiden tuottavan toiminnan alojen, kuten metsätalouden ja kalastuksen, kehittäminen;

e) maaseudun sosiaalisten palvelusten, kuten opetustoimen, asunto-olojen ja terveydenhuollon, parantaminen;

f) elinkelpoisen pien- ja käsiteollisuuden kehittäminen maaseudulla, kuten maataloustuotteiden paikallinen jalostaminen ja yksinkertaisten kulut- ja tuotantotavaroiden tuottaminen paikallista käyttöä varten.

12. 1) Soveltaen suosituksen 5 kohtaa ja ottaen huomioon ammattikoulutussuosituksen vuodelta 1962 määräykset kehitysmaiden tulisi yrittää poistaa lukutaidottomuus ja edistää työntekijöiden ammattikoulutusta kaikilla aloilla samoin kuin tieteellisiä, teknisiä ja johtotehtäviä hoitavien henkilöiden asianmukaista ammatillista koulutusta.

2) Olisi otettava huomioon, että on tarpeen kouluttaa neuvojia ja työntekijöitä, jotta voitaisiin saada aikaan parannuksia ja uudistuksia maataloudessa.